

TEDNIK

Leto XXXIII., ŠT. 1

Ptuj, 10. januarja 1980

CENA 5 DINARJEV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

Iz novoletne poslanice predsednika Tita

Tako kot vsako leto, je tudi ob vstopu v leto 1980 predsednik TITO naslovil na občane Jugoslavije poslanico. V njej je ocenil našo intenzivno dejavnost na notranjem in na mednarodnem prizorišču. Spregovoril je tudi o nalogah pri nadaljnjem razvoju družbenoekonomskih odnosov in političnega sistema, s posebnim poudarkom na delegatski sistem. V zvezi s tem je predsednik Tito dejal:

„Potrebni pa so še nadaljnji, še večji napori za kar najbolj popolno uveljavitev delegatskega sistema. Staro predstavniško prakso namreč le počasi premagujemo. Po moji presoji to v glavnem ni posledica slabosti, kar zadeva sestavo delegacij. Delavci namreč vedno znajo opraviti pravo selekcijo, izbrati tiste, ki bodo dosledno izražali njihove in družbene interese. Bolj gre za premajhno poznavanje svojih pravic in dolžnosti. Zavoljo tega delavci še vedno ne sodelujejo v polni meri pri odločanju, zlasti ko gre za nadaljnjo graditev družbenoekonomskih odnosov, za sprejemanje in uresničevanje družbenih razvojnih načrtov. Tako je tudi, ko gre za vprašanja izobraževanja, znanosti, zdravstva, kulture, za odločanje višine prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb in podobno.”

Nadalje je poudaril, da o življenjskih vprašanjih delavcev pogosto odločajo v ozkih poslovnih krogih delovnih organizacij, tudi zaradi počasnega uresničevanja sistemskih rešitev, in nadaljeval:

„Zato morajo biti zveza komunistov in druge družbenopolitične organizacije veliko bolj aktivne. Komunisti morajo politično neposredno delovati in se kar najbolj zavzemati pri pojasnjevanju ukrepov, ki se jih lotevamo. Neposredne, žive besede nič ne more nadomestiti. Še posebno pa je nevarno, kadar naj bi jo zamenjali kupi pisane gradiva, s pogosto nerazumljivo vsebino, tako da ga ljudje tudi slabo prebirajo. Vse to se je precej na široko razmahnilo. V političnem delu in izpolnjevanju nalog ima veliko vlogo socialistična zveza kot najširša politična podlaga socialističnega samoupravljanja. Tudi polna uveljavitev delegatskega sistema je v marsičem odvisna od aktivnosti socialistične zveze kot fronte organiziranih subjektivnih socialističnih sil.”

Obširneje je predsednik Tito spregovoril o gospodarskem razvoju naše države, o uspehih, ki

smo jih dosegli in tudi o težavah, ki so spremljale naš razvoj. Ob tem je dejal:

„Vzroki za te težave so delno v že omenjenih neugodnih mednarodnih razmerah, so pa tudi posledica naših notranjih napak in slabosti. Politike ekonomske stabilizacije v nekaterih okoljih niso resno sprejeli. Izostali sta potrebna organiziranost in učinkovitost pri ure-

snjevanju novih sistemskih rešitev in dogovorjene ekonomske politike. Niso redki primeri, da ne uresničujemo dosledno sprejetih sklepov in načrtov, posebno dogovorov in sporazumov na področju delitve dohodka. Velik del dohodka je še vedno odtujen od delavcev v združenem delu.

Podobno obnašanje srečujemo tudi na področju porabe, cen in ekonomskih odnosov s tujino.

Negativni pojavi so tudi pri samih proizvajalcih, tudi med njimi so taki, ki so glasnejši, ko zahtevajo svoje pravice, kot pa tedaj, ko gre za izpolnjevanje njihovih obveznosti.”

Prečesjen del novoletne poslanice je predsednik Tito namenil prav problemom ekonomske stabilizacije s spletom nalog, ki nas čakajo na

tem področju. O nadaljnjih nalogah pa je dejal:

„Prihodnje leto nas čaka tudi intenzivno delo pri pripravi novega srednjeročnega načrta za obdobje 1981-1985. Mislim, da bi morali pri tem zagotoviti odločilno vlogo združenega dela in v tej zvezi tudi aktivno sodelovanje znanosti. V ta plan morajo biti vgrajeni vsi poglobljeni elementi, ki bodo zagotavljali dolgoročno stabilizacijo države. V novem letu 1980 moramo zaustaviti neugodna gibanja v našem gospodarstvu in ustvariti pogoje za to, da bo mogoče odločno stopiti na pot njihove stabilizacije.

Pred nami so torej velike naloge. Za njihovo uspešno in pravočasno izpolnitev imajo največjo odgovornost komunisti, toda tudi vsi naši delovni ljudje sploh. Toda odgovornost mora biti konkretna. Ne more vsakdo odgovarjati za vse. Zagotoviti moramo, da bomo vselej vedeli, kdo za kaj odgovarja. Da pa bi to dosegli, moramo imeti konkreten in jasen načrt akcije, v katerem bo vsak našel svoje mesto in naloge, od najvišjih organov federacije do občin in vsake delovne organizacije.

V zvezi z vsem tem želim posebej poudariti potrebo po nadaljnji krepitvi sistema samoupravljanja, ki prav te dni obeležuje tri desetletja svojega obstoja in močne uveljavitve ne samo v naši državi, ampak tudi na širšem mednarodnem prizorišču.”

V nadaljevanju je predsednik Tito spregovoril o dogajanjih na mednarodnem področju, o vrhunskem sestanku neuvrčenih dežel v Havani, o najnovejših dogajanjih v svetu in o nalogah, ki nas na tem področju čakajo v letošnjem letu. Svojo novoletno poslanico pa je predsednik Tito končal z besedami:

„Na koncu želim povedati, da leto, v katero vstopamo, ne bo lahko za nas. Zahtevalo bo resna odgovodovanja. Zato se obračam na vse delovne ljudi, posebno na voditelje na vseh ravneh, da vsakdo na svojem mestu stori tisto, kar je njegova dolžnost. Naj bo to zares v polni meri leto velike aktivnosti in varčevanja, leto največje discipline in odgovornosti. Če bomo to dosegli, doseči pa moramo, in če bomo smotno izrabili možnosti, ki jih ima naša država, ki je bogata naravnih virov in strokovnih kadrov, bomo premagali tudi sedanje težave.”

FRANC ŠETINC O NAJAKTUALNEJŠIH NALOGAH ŽK

Pred nami je težko leto

V okviru seminarja za vodstva osnovnih organizacij ZKS je v sredo, 26. decembra 1979 obiskal Ptuj sekretar predsedstva CK ZKS, FRANC ŠETINC, ki je slušateljem spregovoril o najaktualnejših političnih nalogah Zveze komunistov v sedanjem obdobju. Njegovo izvajanje je bilo hkrati učinkovit zaključek programa uspešnega idejnopolitičnega usposabljanja vodstev osnovnih organizacij ZKS, ki jih je v letu 1979 organiziral komite OK ZKS. Zlasti se to velja za nova vodstva, izvoljena na volilnih konferencah OO ZKS lanske jeseni.

Franc Šetinc je uvodoma poudaril, da bo leto 1980, ki je sedaj pred nami, težko leto. V tem letu moramo vložiti veliko truda, da bomo ustavili neugodna gospodarska gibanja v zapletenih mednarodnih razmerah, da bomo komunisti ustvarili mobilizacijsko razpoloženje za varčevanje, da bomo presekali manire razsipavanja. »Sicer pa ne bi mogel povedati kaj drugega in drugače, kot je to storil predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović« je poudaril Franc Šetinc in priporočil slušateljem, da naj ekspozice Veselina Djuranovića, ki ga je imel na skupni seji zveznega zbora in zbora republik in pokrajin skupščine SFRJ, skrbno preberijo in naloge kar najbolj konkretizirajo v svojem okolju, zlasti v TOZD.

Vsaka temeljna organizacija združenega dela mora biti odprta asociacija, obrnjena navzven. Komunistom morajo biti v ospredju stabilizacijska prizade-

vanja s temeljno nalogo, da krepimo dohodkovne odnose in s tem tudi samoupravne odnose. Zdrževanje dela in sredstev mora teči po samoupravni poti, ne mimo volje, temveč po volji de-

enotno akcijo. Če hočemo to doseči, ni potrebno vedno sklicevati konferenc, včasih je dovolj, da skličemo le nekaj članov ŽK, če so ti »cokla« in se z njimi pogovorimo.

sih. Pri tem je treba vedno razlikovati, kaj je resnično samoupravljanje in kaj samo fraza za katero skrivamo neodgovornost in nedelo.

Vprašanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja, je vprašanje življenjskega pomena našega nadaljnjega razvoja, zato osnovne organizacije ne smejo biti zaprte same vase, komunisti morajo s svojim delom ustvarjati demokratično ozračje, se vključevati v institucije političnega sistema, sproščati pobude in ustvarjalnost delovnih ljudi. Ob tem se zavedamo, da je v podzvesti človeka še vedno nekaj starih usodlin, stare prakse, kar moramo premagati in narediti največ, kar je v sedanjem trenutku mogoče.

Nazadnje je Franc Šetinc govoril še o nekaterih posamičnih klerikalnih pojavih. Take posamične »jastrebe« pogojuje tudi mednarodna situacija, saj se marsikje krepijo desničarske sile. V našem sistemu socialističnega samoupravljanja nikomur ne omejujemo svobode veroizpovedi, ljudi ne ločimo po tem ali veruje ali ne veruje, temveč po tem — ali je za samoupravljanje, za napredek ali je proti njemu. Marksizem je mnogo več kot ateizem, marksist se bori za spreminjanje sveta znotraj samoupravno organizirane družbe. Pri tem je opozoril tudi na sektašenje poedinih članov ŽK proti kateremu je treba prav tako ostro nastopati kot proti zlorabam religiozne zavesti ljudi.

Franc Šetinc govori slušateljem seminarja. (Od leve: Stanko Lepej, Franc Šetinc, Dimče Stojčevski in Alojz Gojčič)

Foto: Langerhole

lavcev. Pri utrjevanju samoupravljanja, uresničevanju ukrepov ekonomske politike, v prizadevanjih za večjo produktivnost, krepitvi in razširjanju dohodkovnih odnosov in svobodne menjave dela ŽK mora iti v

Posebej je poudaril, da pri vsaki stvari moramo najprej videti, kaj smo naredili v osnovni organizaciji ŽKS, ali smo usposobljeni in tudi pripravljeni voditi politiko in boj za nove odnose, za vse tisto za kar smo se dogovorili na kongre-

IZ VSEBINE

Nova delovna zmaga kolektiva Perutnine (stran 2)
Pomagaj sebi in drugim (stran 6)
O odkupnih cenah mleka in dovolilnicah (str. 7)
Leta 1982 v Slovenski Bistrici (stran 11)
Republiško strelsko prvenstvo v Ptuj (str. 13)

PRAZNIK OBČINE SLOVENSKA BISTRICA

Delovni ljudje in občani občine Slovenska Bistrica so tudi letos svoj občinski praznik — 8. januar proslavili nadvse svečano. V okviru praznovanj so predali svojemu namenu nove gospodarske in družbene objekte in ocenili rezultate dela v preteklem obdobju.

S prireditvami ob občinskem prazniku so začeli že 30. decembra 1979, končali pa jih bodo v soboto, 12. januarja 1980. V tem času so se zvrstile številne kulturne in slavnostne manifestacije, v sklepnem delu pa bodo predvsem športna srečanja. Več o programu praznovanja na 4. strani.

Viktor Horvat

PRVO ZIMSKO PREIZKUŠNJO DOBRO OPRAVILI

Če smo ob vstopu v novo koledarsko zimo, samo obujali spomine na snežno odejo, smo sedaj lahko zadovoljni, saj nam je prve januarske dni dedek Mrzaz dodobra nasul snega. S snežno odejo pa ponavadi prihajajo prvi problemi, kopičijo se gore snega, promet je otežen in še kaj. Za letošnji prvi preizkus zimske službe v ptujski občini lahko trdimo, da je bil uspešen. V kratkem času so delavci komunalnega podjetja Ptuj, ki skrbje

Prenovljeno občinsko središče Slovenska Bistrica. Razvoj mesta in občine ostaja prihodnjim rodovom živ spomenik uresničevanja ciljev za katere so žrtvovali svoja življenja borci Pohorskega bataljona

Foto: V. Horvat

za čiščenje snega na lokalnih cestah in delavci cestnega podjetja Maribor — temeljce organizacije Ptuj, ki plužijo magistralne in regionalne ceste, zadovoljivo očistili vse poti, tako, da ni bilo večjih problemov.

Večji problem je edinoletno mestno območje, kjer je pod težkimi pogoji potrebno očistiti blizu 35 km cest, ulic in trgov. Ovir za snežno mehanizacijo je tudi nedisciplinirani občani, ki s parkiranimi avtomobili, otežujejo večjo učinkovitost zimske službe. Seveda pa je potrebno poudariti, da zimska služba ni samo last poklicnih organizacij, temveč vseh občanov, ki morajo v skladu s svojimi dolžnostmi očistiti sneg pred svojim pragom. Sneg pa prinaša tudi cestne težave, zato morajo vozniki še posebej skrbno upoštevati razmere na vozišču in vožnjo prilagoditi dejanskim možnostim.

MG

Žirja za podeljevanje priznanj osvobodilne fronte slovenskega naroda pri Občinski konferenci SZDL Ptuj

razpisuje za leto 1980

15 PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA

Priznanja bodo podeljena ob obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte. Priznanja so namenjena posameznikom, družbenopolitičnim in drugim organizacijam ter skupnostim za posebne dosežke na področju:

- razvoja naše samoupravne socialistične družbe
- uresničevanja ustavno opredeljenih družbenoekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, posebej razvijanje delegatskega sistema in uveljavljanja samoupravne organiziranosti združenega dela
- krepitvi SZDL kot fronte delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil
- neposrednega uveljavljanja delovnih ljudi in občanov kot subjektov odločanja na vseh področjih in v vseh sredinah družbenega življenja.

Predloge za priznanja OF lahko pošljejo Žirji za podeljevanje priznanj OF krajevne konference SZDL, delovne in druge organizacije, samoupravne skupnosti, društva in občani do 1. marca 1980.

Predlog za Priznanje OF mora vsebovati:
— naziv predlagatelja
— priimek in ime, rojstne podatke ter prebivališče kandidata
— zgoščeno in konkretizirano obrazložitev in utemeljitev.

Predloge sprejema Občinska konferenca SZDL Ptuj — Žirja za podeljevanje Priznanj OF.

Ptuj, 27. decembra 1979

Predsednica Žirje
Fanika Vauda l. r.

FF

Usmeritve banke v letu 1980

Načrt uresničevanja srednjeročnega plana KBM v letu 1980 obsega tri dele. V prvem delu je podana analiza uresničevanja srednjeročnega plana banke v letih 1976—1979, kjer ugotavljamo, da uresničevanje ciljev postavljenih v srednjeročnem planu ni potekalo povsem v skladu s predvidevanji. Vzroki za to so nezadostna samoupravna organiziranost, nakopičeni dolgoročni strukturni problemi v gospodarstvu in družbenih dejavnostih. Kljub temu pa je bil le dosežen tudi napredek predvsem na področju pospeševanja razvoja manj razvitih območij.

Pri uresničevanju razvojnih usmeritev članic banke je zaradi neusklajenega planiranja v združenem delu, pomanjkanja lastnih sredstev, prepočasnega usklajevanja investicijskih programov v reproduktivskih celotah, prihajalo do zaostajanja investicijske dejavnosti članic. Največja odstopanja od usmeritev se kažejo na področju kratkoročnega kreditiranja. Kot posledica neugodnih pogojev gospodarjenja v tem srednjeročnem obdobju. Odstopanja na področju kratkoročnega poslovanja se odražajo tudi v gibanju likvidnosti banke. Ta je bila do sredine leta 1978 zadovoljiva. Oblikovanje večjega števila TOZD pa je eden od vzrokov nekoliko slabše likvidnosti banke konec leta 1978. V letu 1979 je prišlo do izrednih odlivov sredstev in pritiskov za dodatne kredite kar je tudi neugodno vplivalo na likvidnost banke.

Drugi del načrta vsebuje usmeritve z osnovno nalogo intenzivnejšega razvoja, racionalnejšega gospodarjenja in varčevanja na vseh področjih.

Banka bo skladno z določili zakona o posebnih pogojih za kredite za investicije zagotavljala sredstva za dokončanje začelih investicij in za podražitve pri naložbah, kjer sodeluje s krediti.

Članice banke načrtujejo za leto 1980 v primerjavi s preteklimi leti izredno investicijsko dejavnost, kar pa ne more biti realno, saj ne razpolagajo z vso potrebno investicijsko dokumentacijo. Tako se problemi, s katerimi se je gospodarstvo otepal v preteklih letih, prenašajo tudi v zadnje leto srednjeročnega obdobja.

Glede na usmeritve v resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana SRS bo banka povečala selektivnost pri vseh vrstah kreditov, zaostri pogoje investiranja in dosledno vztrajala na sprejetih stališčih politike banke in zakona o posebnih pogojih za kredite za investicije.

Pri investicijskih odločitvah bo banka upoštevala naslednja izhodišča oziroma kriterije:

- da je naložba usklajena in prednostna
- da je izdelana investicijska dokumentacija
- da je zagotovljen povečan izvoz
- da naložba zagotavlja zmanjšanje porabe energije
- da naložba zagotavlja večjo stopnjo domačega znanja
- da so zagotovljena sredstva za uvoz opreme
- da se modernizirajo proizvodnje zmogljivosti v delovno intenzivnih dejavnostih
- da je zagotovljena lastna udeležba
- da je zagotovljen čim krajši rok izgradnje in
- da zagotavlja ostale pogoje.

Za opravljanje tekočih dejavnosti, bo banka usmerjala kratkoročna sredstva z namenom ustvariti čvrsto rast družbenega proizvoda, izvoza ter produktivnosti dela. Pri tem pa bo banka v nadalje skrbela, da njene naložbe ne bodo presegale razpoložljivih virov sredstev in da bo še naprej mogla vsakodnevno izpolnjevati svoje obveznosti.

Pri usmerjanju sredstev za večje naložbe na območju ptujske občine pa bodo skupno odločali organi upravljanja temeljne banke in organi poslovne enote Ptuj.

T. D.

Ptujski obrtniki v vlogi dedka Mraza

V ptujski osnovni šoli Franca Osojnika je bilo pred novim letom zelo veselo. Pionirji in tudi učitelji so se veselili lepega darila, ki pa jim ga tokrat ni podaril pravi dedek mraz, temveč so se njegovi dobrotljivosti pridružili ptujski obrtniki Ivan Gomilšek, Metod Senčar, Valetn Valentin Zamuda, Mirko Bizjak, Alojz Šmigoc, Feliks Cvetko in Stefan Jurančič. Ravnatelj Ivo Težak nam je o tem povedal:

„Na naši šoli smo imeli že silno staro in takorekoč neuporabno aparturo za ozvočenje. Zelo smo si želeli sodobne aparture, ki bi nam omogočila sodobno ozvočenje telovadnice in cele šole. Če pa je taka apartura draga, stane prek 50.000 dinarjev, smo se obrnili na omenjene obrtnike in ti so z veliko mero razumevanja priskočili na pomoč. Sodobne aparture nam nudijo številne možnosti pri posodobitvi šolskega dela in seveda pri obveščanju. Ustanovili smo že tudi neke vrste šolski radio.“

Komentar prav gotovo ni potreben. Nedvomno je to humano dejanje obrtnikov vredno vse pohvale. Naj jim posredujemo zahvalo, ki sta jo na pridelitvi, kjer zaradi zadržanosti niso mogli prisostvovati, v imenu vseh pionirjev in učiteljev izrekla Zinka Šori in Dominik Vrhovšek: „Iskrena hvala!“

Zahvala pa velja tudi Voju Veličkoviču, ki je mladinski košarkarski ekipi izročil športno opremo, v znak priznanja za zmago na lanskem medšolskem prvenstvu v košarki.

JB

ORMOŽ

PREDNOST BODO IMELE CESTE

Z občinskim središčem so z moderniziranimi cestami povezane vse krajevne skupnosti. Razvoj komunalne dejavnosti in izgradnja sistema komunalne in cestne infrastrukture bo zaradi posebnega interesa v letošnjem letu posvečena posebna skrb. Tako bodo v Ormožu morali najprej končati naloge iz preteklega leta in sicer nadaljevati modernizacije cest Pavlovci — Stročja vas, modernizirati bo treba še cesto Središče — Salovci — Krčevina ter pričeli z rekonstrukcijskimi deli na cestah v Frankovcih, Pušencih, Loperčicah in Hardeku. Investitorji modernizacije pa ne bi smeli v letošnjem letu pozabiti še na modernizacijo ceste Ivanjkovci — Lahonci ter zgraditi pot do Vinske kleti do tovarne Jože tovarne Jože Kerenčič.

Med pomembne naloge sodi tudi izgradnja vodovodnega omrežja in sicer na območju KS Podgorci, Kog in Tomaž. Največ sredstev za gradnjo vodovoda in modernizacijo cest bodo prispevale krajevne skupnosti republiška skupnost za ceste.

V okviru razvoja komunalnih dejavnosti bo v letošnjem letu pozornost usmerjena še na področje stanovanjskega gospodarstva, kjer bodo pričeli z uvajanjem ekonomskih stanarin. Prav tako bo potrebno dokončati postopek ustanovitve enote za urejanje stavbnih zemljišč in sprejem samoupravnega sporazuma s stanovanjsko skupnostjo o financiranju komunalne opremljenosti zemljišč.

zk

TEDNIKOV POGOVOR Z DANILOM MASTENOM, SEKRETARJEM OBČINSKEGA SVETA ZSS PTUJ

Premalo pozornosti analizi konkretnega sindikalnega dela

Trenutno največjo aktivnost v sindikatih posvečamo izvedbi občnih zborov osnovnih organizacij sindikata. Potem, ko smo uspešno izvedli vsebinske in in kadrovske priprave, je sedaj pred nami konkretna analiza dela osnovnih organizacij v minulem obdobju, torej delo, ki ga opravimo na obnem zboru. Tov. Masten, kako v občinskem svetu ZSS Ptuj ocenjujete dosedaj izvedene občne zборе in kakšna je vsebinska naravnost le-teh?

„Preden bi konkretno odgovoril na postavljeno vprašanje, je potrebno doreči določena vprašanja iz samih priprav na občne zборе. Občinski svet ZSS Ptuj je skupaj z odbori sindikata posameznih dejavnosti že, v mesecu oktobru 1979 pričel z načrtnimi pripravami na občne zборе v skladu z navodili RS ZS Slovenije in na podlagi tega skupno s predsedniki osnovnih organizacij sindikata in predsedniki konferenc osnovnih organizacij sindikata tudi časovno opredelil same vsebinske in kadrovske priprave na občne zборе. Po rokovniku morajo biti občni zbori v osnovnih organizacijah sindikata zaključeni do konca januarja letos, saj naš v prihodnjih mesecih še čakajo občni zbori konferenc osnovnih organizacij, oziroma skupščine občinskih odborov, občinskega sveta, republiških odborov, republiškega sveta, skratka pred nami je veliko odgovornega dela in nalog, zato moramo časovno opredeliti, za katere smo se dogovorili tudi dosledno izvajati in spoštovati.“

V ptujski občini smo pričeli z občnimi zbori že 15. decembra preteklega leta s tem, da smo pri samem programiranju upoštevali posamezne dejavnosti, ki s svojim delom in poslovanjem niso dodatno obremenjene in bi občne zборе vsebinsko in kadrovsko lahko temeljito izvedli, medtem ko bi naj bili občni zbori v gostinstvu, trgovini, šolstvu in drugih dejavnosti v mesecu januarju. Prav zaradi takšne razporeditve smo v občinskem svetu mnenja, da s časom ne bo stiske in da se občni zbori lahko izvedejo do 31. januarja. Dosedaj je po podatkih

občne zборе opravilo okrog 20 odstotkov osnovnih organizacij.

Glede samih priprav pa je potrebno povedati, da so bile v primerjavi s preteklim obdobjem, dobro zastavljene. Potrebno pa je poudariti, da so k temu pripomogla ustrezna navodila in izhodišča republiškega sveta in tudi predhodni posveti s predsedniki osnovnih organizacij sindikata in navodila občinskega sveta ZSS Ptuj.

Temeljitostjo oceno dosedaj izvedenih občnih zborov je sicer v tem trenutku težko dati, glede na to, da je le 20 odstotkov vseh osnovnih organizacij imelo že občne zборе. Kljub temu pa v občinskem svetu sproti analiziramo in ocenjujemo vsebinske in kadrovske rešitve občnih zborov, zlasti še tam, kjer so določene pomanjkljivosti. Ena takih je, da so v številnih sredinah občne zборе osnovnih organizacij sindikata imeli pred koncem leta 1979 in jih združili z zbori delovnih ljudi, zato je bil pri teh večji poudarek na poslovnih vprašanjih, kot pa konkretnemu sindikalnemu delu. Lahko bi pri tem dodal še to, da so bila poročila o minulem sindikalnem delu ponekod preskromna, kljub temu, da so na področju sindikalnem in družbeno-političnega dela veliko storili. Poročila o preteklem delu sindikalne organizacije so zlasti preskromna v primerih, ko je bilo potrebno podati oceno o uveljavljanju načel delitve po delu in rezultatih dela, o prizadevanjih za boljše in racionalnejše gospodarjenje in uveljavljanju samoupravnega družbenega planiranja, dohodkovnih odnosov in svobodne menjave dela. Vse premalo pa je bilo na dosedanjih občnih zborih povedanega o uveljavljanju delegatskih odnosov in konkretnih nalogah sindikata na tem področju. Veliko več vprašanj pa je bilo okrog razreševanja stanovanjskih vprašanj, družbene prehrane, varstva pri delu, zdravstvenega varstva in podobno. Občni zbori so tudi pokazali, da informiranost delavcev v številnih sredinah šepa, prav tako tudi

nekatera druga področja, zlasti še določene samoupravne pravice in dolžnosti delavcev, ki ostajajo tako na papirju.

Precej več pozornosti so sindikalni delavci na minulih občnih zborih posvetili krepitevi ljudske obrambe in družbene samozasčite, zlasti še prikazu konkretnih uspehov.“

V večini osnovnih organizacij sindikata so se odločili za nova vodstva. Kako pa bomo tudi z novimi vodstvi zadržali kontinuiteto?

Danilo Masten

foto: Lojze Cajnko

iteto v sindikalnem delovanju in kako jih bomo usposobili za nove odgovornosti v bodočem sindikalnem delu glede na kolektivno delo in odgovornost, saj je sedaj v večini primerov sindikalno delo spono na predsedniku osnovne organizacije?

„Res je, da se v veliki večini osnovnih organizacij odločajo za nova vodstva. Pobuda tovariša Tita na kongresu ZS Jugoslavije in stališča prve konference ZS Slovenije o demokratizaciji odnosov in krepitevi kolektivnega dela ter odgovornosti v zvezi sindikatov Slovenije se v celoti in dosledno izvaja. Že v sami fazi evidentiranja smo na to posebej opozarjali in poudarjali, da je tako evidentiranje kot samo kandidiranje v sindikalno

organizacijo dolžnost in tudi odgovornost vseh družbeno-političnih dejavnikov v združenem delu in drugih skupnosti; rezultat tega so tudi dobre kadrovske priprave.

Bojazen, da zaradi teh kadrovskih sprememb ali boljše rečeno osvežitve ne bi zadržali kontinuitete dela, je verjetno odveč, ker je kljub nastalim spremembam in dopolnitvam v izvršnih odborih pa le ostalo še precej starih sindikalnih delavcev, ki bodo začetno delo le še poglobili. Brez dvoma pa je pred občinskim svetom ZS Ptuj velika in odgovorna naloga, da nove kadre za sindikalno delo čimprej in čimbolj usposobimo. Zato v svetu že pripravljamo program izobraževanja sindikalnih delavcev v letu 1980, v katerem bomo dali posebno pozornost prav izobraževanju novih kadrov v organih sindikata. Pomembno vlogo bo pri tem imel tudi klub samoupravljalcev pri občinskem svetu, ki je že v fazi priprave za ustanovitve.

Glede kolektivnega dela in odgovornosti, ki je dosedaj več ali manj spono na predsedniku izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata ali na nekaterih posameznikih pa dejansko nastajajo, kar je razvidno tudi iz samih usmeritev nadaljnjega dela, bistvene spremembe in premiki, saj je na občnih zborih dan poseben poudarek delitvi dela in odgovornosti. Prepričani smo, da bo tako tudi v praksi s posebnim poudarkom, da je za organizacijo zveze sindikatov z njeno družbeno vlogo zlasti pomembno, da ustvarja politične pogoje tako, da bi delavci vse bolj uresničevali svoje samoupravne pravice, obveznosti in odgovornosti na podlagi ustave, zakonov in drugih družbenih dokumentov. In če je temu tako, potem so za to obvezni in odgovorni vsi družbeni dejavniki in subjekti v združenem delu in drugih delovnih skupnostih, da bo sindikat dejansko tako tudi organiziran in na takih temeljih v prihodnje tudi deloval“, je zaključil Danilo Masten.

Priprava: MG

Nova delovna zmaga kolektiva Perutnine

tudi mnogi najvidnejši predstavniki družbeno političnega življenja naše občine in predstavniki vseh TOZD ptujske Perutnine.

Svečanost je začel direktor TOZD Servisa, Janko Kosi, ki je govoril o potrebnosti in pomembnosti tega objekta za usklajen razvoj posameznih TOZD v verigi delovnega procesa v Perutnini kot celoti. V objektu so prostori, kot je dejal, za avtomehanično, ključavničarsko, strojno in elektro

kreter komiteja OK ZKS Ptuj, Dimče Stojčevski, ki je s posebnim poudarkom govoril o pomenu ptujske Perutnine v prizadevanjih za razvoj občine in o velikem prispevku družbenopolitičnih delavcev te delovne organizacije za razvoj delovne organizacije in širše družbene skupnosti. Ob tej priliki je delavcem Perutnine izrekel vse priznanje. Med drugim pa je dejal:

„Gospodarskih vprašanj, na-

Gostje v spremstvu direktorja TOZD Janka Kosija (levo) in glavnega direktorja Iva Tomažiča (v sredini) pri ogledu novih delavnic.

delavnico, prostor za mazanje vozil, menjavo olja in montažo gum, mizarska delavnica, prostor za gradbeno skupino in pralnica perila. Seveda so tu še garderobe, jedilnica in prostori za vodstvo TOZD. Povdaril je tudi, da po dosedanjih izračunih investicije ne bo prekoračila predračunske vrednosti 27.400.000 din.

Za njim je govoril generalni direktor ptujske Perutnine, Ivo Tomažič, ki je opozoril na pomembnost načrtnega združevanja sredstev za nenehni skladen razvoj delovne organizacije in o dokaj dobrih dohodkovnih odnosih med TOZD, ki tako združevanje omogočajo.

Slavnostni govornik je bil se-

črtovan in problemov ni mogoče reševati samo z ukrepi ekonomske politike, temveč s samoupravnim mehanizmom in spreminjanjem družbenoekonomskega odnosa, torej s človekom za človeka.

Pred družbenopolitično skupnostjo v ožjem in širšem jugoslovanskem merilu stojijo novi napor uresničevanja tekoče in razvojne politike gospodarske stabilizacije in samoupravnih družbenih odnosov. S tem, ko smo napravili velik korak v razumevanju družbenoekonomskega in političnega sistema, smo ustvarili možnosti, da preidemo iz podpiranja v zavestno konkretizacijo za izpeljavo vsebine samoupravnega sistema v praksi. Za učinkovitejš

odpravljanje tekočih razvojnih problemov gospodarstva in celotne družbe, za kar nas zavezujejo sklepi predsedstva CK ZK Slovenije in Jugoslavije, ti sklepi nas hkrati zavezujejo, da vsak v svoji TOZD, v samoupravnih organih in DPO te sklepe konkretiziramo do take stopnje operativne uporabe, da bo sleherni posameznik in vsi subjekti političnega sistema spoznali, da so sklepi pravzaprav podlaga za uresničevanje lastnega obnašanja in delovanja, če hočemo doseči stabilnejši družbeni razvoj.

Pri tem se moramo zavedati, da bo naša stopnja prizadevanj učinkovita le, če bomo izhajali iz realne ocene stanja v sleherni TOZD, iz ocene političnih razmer in če smo pripravljeni se spopasti z zapletenimi in protislovnimi problemi. Zato je pomembno, da vsa vprašanja družbenoekonomskega razvoja prenašamo med delovne ljudi in občane, v delegatsko skupščino, izvršne organe ter da bomo na podlagi konkretne akcije mobilizirali delovne ljudi in občane, da bodo vedeli kakšne so konkretne naloge vsakega posameznika v proizvodnem procesu in drugod.“

Ob zaključku je Dimče Stojčevski govoril še o prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva in opozoril, da za izvajanje stabilizacije niso odgovorni le proizvodni delavci, marveč vsi od družine do TOZD, samoupravnih skupnosti in internih skupnosti. Za dobre stabilizacijske programe pa je seveda pomembno, da so delavci in delovni ljudje sproti in objektivno informirani.

Slavje so popestrili pevci k komornega moškega zbora Ptuj, nakar je Janez Lipavšek, eden najstarejših delavcev iz neposredne proizvodnje v Servisu, prerezal trak in s tem simbolično odprl ta lepi, funkcionalni objekt. Sledil je ogled delavnice, nato pa so delavci TOZD Servisa povabili goste v jedilnico, kjer so priridili zaključek leta.

Besedilo in posnetek: L. C.

NALOGE KOMUNISTOV V URESNIČEVANJU GOSPODARSKE IN SOCIALNE POLITIKE

Učinkovitost in konkretnost akcije

Motnje v tokovih svetovnega gospodarstva, njegov del je tudi naše gospodarstvo, čedalje bolj vplivalo na naš gospodarski položaj. O tem je podrobneje razpravljalo predsedstvo CK ZKJ in sprejelo sklepe o nalogah komunistov pri uresničevanju politike ekonomske stabilizacije.

Sklepi predsedstva CK ZKJ so tudi med delovnimi ljudmi in občani ptujske občine dobili enotno podporo. O tem je tekla razprava na skupni seji občinske konference ZKS in plenuma občinskega sveta ZSS Ptuj, ki je bila 14. decembra, sklepe te skupne seje pa je potrdila OK ZKS Ptuj na seji 24. decembra 1979. Posebej pa je komite OK ZKS Ptuj opredelil naloge komunistov v uresničevanju gospodarske in socialne politike v letu 1979 in smernice za leto 1980. V njih je zapisano, da so osnovne organizacije ZKS v sleherni samoupravni sredini dolžne ugotoviti dejansko stanje in preiti v zavestno uresničevanje in izpeljavo vsebine samoupravnega sistema v praksi, s tem pa tudi v učinkovito odpravljanje tekočih in razvojnih problemov gospodarstva in celotne družbe.

Prav v teh dneh se sestajajo komunisti v OO ZKS in oblikujejo skupno s sindikati, ZSMS, samoupravnimi in vodilnimi strukturami akcijske programe, da bi tako skupno zagotovili učinkovitost, idejnopolitično enotnost in konkretnost izpeljave nalog. Na sestankih v temeljnih in drugih organizacijah združene dela zadovoljujejo posamezne skupine za pripravo ocen o izvajanju že sprejetih stabilizacijskih programov, z naloge, da jih dopolnijo in dajo v javno razpravo družbenopolitičnim organizacijam. Tako oblikovan predlog akcijskega in stabilizacijskega programa pa je treba predložiti v razpravo, dopolniti in sprejem samoupravnim organom. Enak postopek velja tudi v krajevnih skupnostih.

Nesporna je ugotovitev, da bomo gospodarske in družbene tokove lahko obvladovali le, če bomo dosledno uveljavljali ustavne in zakonske obveznosti. Pri tem moramo izhajati iz stvarne ocene lastnih gospodarskih gibanj. Ugotoviti je treba stopnjo pripravljenosti za odpravo negativnih tendenc v gospodarstvu. O doseženih uspehih, pa tudi neuspehih je treba dosledno in sprotno obveščati delavce, zlasti v osebnih stikih, pri čemer imajo pomembno vlogo sindikalne informativne skupine, posluževati se je treba vseh drugih ustaljenih oblik obveščanja, posebno odgovorno nalogo pa imajo pri tem tovarniška in lokalna glasila.

Akcijski programi morajo biti vzpodbuda za razreševanje problemov v lastnih sredinah, v vsaki enoti proizvodnje, v vsaki samoupravi in sredini. Jasno morajo biti začitane prednostne naloge, temelječe na rezultatih 9-mesečnega

poslovanja in povezane na priprave za razpravo o zaključnih računih. V tem času potekajo tudi občni zbori osnovnih organizacij sindikatov, kar daje komunistom toliko večje možnosti, da vodijo akcijo z vsemi delavci. Ne gre le za program v letu 1980, temveč mora biti vgrajen tudi v naslednje srednjeročno obdobje kot neprekinjen boj za stabilizacijo.

Glavne naloge v akcijskih programih morajo biti usmerjene v dograjevanje in delovanje sistema znotraj TOZD in delovnih organizacij, na utrjevanje samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov (združevanje sredstev in dela, dohodkovnih odnosov, delitev in organizacija dela, produktivnost, delitev po delu, delovna in samoupravna disciplina). Nadalje v uresničevanje svobodne menjave dela, v sistem pridobivanja dohodka in osebnega dohodka, povezovanje trgovine s proizvodnjo, razporejanje dohodka in čistega dohodka itd. Posebno skrb je treba nameniti ekonomskim odnosom s tujino, pri tem mora priti v zavest vseh delavcev, da je moč uvažati le z izvozom in da je plane izvoza treba dosledno izpolniti. Bolj moramo spoštovati zakonite predpise, družbene dogovore in samoupravne sporazume, kar velja še zlasti za materialno odgovornost. V programih varčevanja je treba delavcem prikazati vse oblike porabe (reklame, proslave, potovanja itd.). V pripravah planov razvoja za obdobje 1981—1985 precej zaostajamo, zlasti še pri usklajevanju želja in potreb z realnimi možnostmi.

Vsa ta vprašanja morajo v družbenopolitičnih organizacijah celovito oceniti in vztrajati, da pride na dnevne rede delavskih svetov in delegatskih skupščin tako v DPS kot SIS. Uspeh bo tem večji, koliko bolj bodo vsi ti problemi razumljivo prikazani delavcem. Jasno je treba opozoriti na probleme, nakazati možne rešitve in prevzeti odgovornost za uresničitev. Osrednja naloga vseh dejavnikov je, da le z boljšim delom ustvarjamo stalno rast reproductivne in akumulativne sposobnosti gospodarstva.

V sklepih skupne seje ZKS in ZSS je zapisano, da je treba zaostri odgovornost vseh, ki kršijo določila resolucije in sporazumov ter je proti njim treba ustrezno ukrepati, kar bo moč izvesti ob zaključnem računu za leto 1979. Zadolženi pa so izvršni svet SO Ptuj, družbeni pravobranilec samoupravljanja in SDK. Komunisti in vse družbenopolitične organizacije v OZD, SIS in drugod pa morajo delovati tako, da bo povsod dosledno upoštevana dogovorjena politika ustvarjanja in razporejanja dohodka.

Ob sprejemu programov za leto 1980 je treba v programe vgraditi takšne ukrepe, ki bodo

zagotavljali večjo produktivnost in večjo gospodarnost pri poslovanju. Boljše je treba organizirati delo in uvajati modernejšo tehnologijo z uporabo lastnega znanja in znanja domačih znanstvenih institucij.

Pregledati je treba vse končane investicije glede predvidene in dosežene donosnosti investicije, če ugotovimo razlike, je treba videti razloge in odgovornost za odstopanja, kar je treba napraviti ob zaključnem računu za leto 1979, ob periodičnih obračunih v letu 1980 in ob predlaganih spremembah investicijskih programov. Prav tako je treba poklicati na odgovornost vse tiste OZD, SIS in druge uporabnike družbenih sredstev, ki glede višine osebnih dohodkov kršijo določila resolucije in sprejeta planska razmerja v delovnih organizacijah.

V okviru občinske konference SZDL se je treba dogovoriti, kako zagotoviti informacije, ki nam bodo služile za sprejemanje odločitev. Podatki v informacijah morajo biti problemsko usmerjeni. Zato se je v okviru občine treba dogovoriti za tak sistem informiranja, ki bo zagotovil pravočasne, točne in analitično pripravljene informacije, pa tudi za to, kje bo mesto za pripravo in izdajo teh informacij.

Vsa prizadevanja morajo biti usmerjena v to, da bomo zaposlovali nove delavce v neposredni proizvodnji in še to le v primerih, ko bo to zahtevalo uvajanje nove proizvodnje ali povečanje proizvodne zmogljivosti. Zaposlovanje v administrativnih službah se ne sme povečati. Zato tudi ne bomo ustanovljali dodatnih institucij, ki bi obremenjevale materialno proizvodnjo. Morebitne dodatne naloge naj opravljajo že organizirane službe SIS in druge.

Srednjeročni plan za obdobje 1981—1985 in letni programi dela morajo biti pravočasno in realno zastavljeni. Pri tem je treba zlasti določiti kratkoročne in dolgoročne razvojne naloge ter delovati na področju realizacije povezovanja dela in sredstev. Prav organizacije ZKS in sindikata bodo imele pomembno vlogo pri sprejemanju in spremljanju izvajanja selektivne politike na področju razvoja in oblikovanja prednostnih nalog, opredeljenih s sprejetimi srednjeročnimi plani.

Vsi uporabniki deviznih sredstev za uvoz opreme, rezervnih delov in reprodukcijskega materiala, morajo skladno s sistemskimi rešitvami uskladiti menjavo s tujino in težiti k povečanju izvoza. V vseh tistih organizacijah združene dela, kjer tega še niso storili, se je treba takoj spoznameti za združevanje sredstev za naložbe v osnovna in obratna sredstva. Izvajanje vseh navedenih sklepov pa je treba redno preverjati ob ugotavljanju periodičnih in zaključnih računov vseh uporabnikov družbenih sredstev. FF

ZBORI SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

O resoluciji bodo še sklepali

Že v zadnji številki Tednika smo na kratko poročali, da so se v četrtek, 27. decembra 1979 sestali na skupnem zasedanju vsi trije zbori skupščine občine Ptuj. Seji je predsedoval Branko Gorjup, predsednik družbenopolitičnega zbora. Udeležba delegatov vseh treh zborov je bila zelo dobra, saj je od skupno 120 delegatov sodelovalo na seji kar 105 delegatov. Tudi razprava o večini točk dnevnega reda je bila živahna, kar drugače ni običajno na skupnih zasedanjih zborov.

Najprej je stekla razprava o oceni gospodarskih gibanj v prvih devetih mesecih leta 1979. Delegati so bili seznanjeni s stališči odbora za družbenoekonomsko odnose, razvoj in finančna vprašanja, ki je kritično opozoril na nekatere slabosti v gospodarstvu, zlasti pa na področju kmetijstva, kjer je problem mleka, odkupa krompirja, ki ga imajo kmetovalci še polne kleti, predvsem zaskrbljujoče pa je dejstvo, da stalno pada stalež živine, zlasti krav in svinj. Nekateri delegati so tudi menili, da bi morali o gospodarskih gibanjih razpravljati prej, ne pa ob koncu leta, ko praktično za nazaj ni moč ničesar več popraviti, vendar postopka ni moč skrajšati, saj je rok za zaključni račun en mesec po končanem trimesečju, potem je treba podatke analizirati, delegacije jih morajo dobiti v obravnavo najmanj 20 dni pred sejo skupščine itd.

O oceni gospodarskih gibanj sta razpravljala na skupni seji že občinska konferenca ZKS in plenum občinskega sveta ZSS. Sprejeti so bili konkretni sklepi, ki obvezujejo tudi delegate v zborih občinske skupščine. Tako so delegati vseh treh zborov po razpravi enoglasno sprejeli informacijo o tekočih gospodarskih gibanjih, ki jo je treba s pripombami in predlogi na seji dopolniti.

POGOJI GOSPODARJENJA BODO OSTREJŠI

Posebno živahna razprava se je razvila o predlogu resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Ptuj v letu 1980. O osnutku resolucije so zbori občinske skupščine že podrobneje razpravljali na ločenih sejah v novembru lani. Delegati so dali veliko predlogov, dopolnitev in pripomb, ki jih je izvršni svet SO Ptuj pri oblikovanju predloga v veliki meri upošteval, za tiste predloge in pripombe, ki niso bile upoštevane pa je dal podrobneje obrazložitev.

Upoštevali so dejstvo, da je medtem nastal nekoliko spremenjen položaj. Znano je, da je Zvezna skupščina na skupni seji sprejela resolucijo o uresničevanju družbenega plana Jugoslavije za leto 1980 šele dan poprej, po večtedenskih širokih razpravah v najodgovornejših forumih, zato ni bilo moč občinske resolucije kar čez noč uskladiti s spremembami in dopolnitvami zvezne in republiške resolucije.

Spricho zapletenih gospodarskih razmer v svetu in tudi neugodnih gospodarskih gibanjih pri nas nedvomno izhaja, da bodo pogoji gospodarjenja mnogo ostrejši kot so bili predvideni ob sestavi osnutka resolucije. Predvsem bo morala biti počasnejša rast vseh oblik porabe, saj ne more celotno breme odpovedi bremenit le delavcev v materialni proizvodnji. Upoštevajoč to, bo treba kompleksno obravnavati celotno resolucijo in jo uskladiti, zato so jo delegati tudi soglasno prekvaficirali nazaj v osnutek. Zadovolili so izvršni svet, da jo dopolni in uskladi s sprejetimi ukrepi v republiški in zvezni resoluciji. Tako bodo zbori skupščine občine Ptuj o predlogu resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1976—80 v letu 1980 sklepali na prihodnji seji.

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta v nadaljevanju skupnega zasedanja sprejela tudi proračun občine Ptuj za leto 1980. Tudi tu je bilo več vprašanih delegatov. Prav tako o več drugih predlogih in osnutkih odlokov. Nekateri osnutki so prekvaficirali v predloge in jih tako sprejeli po „hitrem postopku“. Večina teh odlokov in sklepov je že objavljena v Uradnem vestniku, ki je priložen današnji številki Tednika, zato jih ni potrebno posebej navajati.

Omeniti velja, da se je nekoliko zapletlo v razpravi o odloku o plačevanju prispevkov za financiranje programov skupnosti otroškega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture, zaposlovanja, socialnega skrbstva in zdravstva v občini Ptuj v letu 1980. Primer bi bil hvaležna tema za katero od DPO, ki bi naj politično ocenila, kako so strokovne službe v TOZD pomagale samoupravnim organom tolmačiti „paket“ s predlogi programov in dopolnil k samoupravnim sporazumom o temeljnih planov interesnih skupnosti družbenih dejavnosti, pa tudi delegacijam namen odloka, ki zavezuje le tiste, ki niso udeleženci samoupravnega sporazuma ali pa k njemu niso pristopili. Če bi to podrobneje analizirali, bi morda tu in tam prišli tudi do ugotovitve, da je enostransko ali celo napačno tolmačenje birokratskih in tehnokratskih sil namerno, da bi prikazali neučinkovitost dogovarjanja in sporazumevanja, celo, da bi kompromitirali delegatski sistem. Sicer pa je že sama razprava na skupnem zasedanju zborov pozitivno prispevala k širšemu dojetanju celotnega problema financiranja programov družbenih dejavnosti.

Ko je bil z delegatskimi vprašanji dnevni red skupnega zasedanja izčrpan, je prevzel besedo predsednik skupščine občine Ptuj, dr. Cvetko Doplihar in se vsem delegatom v imenu DPO in SO Ptuj zahvalil za veliko opravljeno delo v letu 1979 pri utrjevanju in razvijanju delegatskih odnosov. Nakazal pa je tudi odgovorne naloge, ki nas čakajo v letu 1980.

FF

ORMOŽ

PRIPRAVE NA KONFERENCO

Jutri popoldne bodo člani konference občinske organizacije ZKS Ormož obravnavali program dela komiteja OK ZKS ter ocenili razmere v temeljni organizaciji združene dela Psihiatrični oddelek. Poleg tega bo beseda še o pripravi na konferenco, ki bo v januarju, pozornost bodo namenili še drugim aktualnim informacijam in informacijam, ki jo je v Mariboru posredoval član predsedstva CK ZKJ Miloš Minič. zk

Subvencionirane stanarine

Vzporedno z uveljavljanjem ekonomskih stanarin uveljavlja samoupravna stanovanjska skupnost Ptuj tudi sistem subvencioniranja stanarin. Odlok o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu govori o tem, da se morajo občani vsako leto znova prijaviti za pridobitev subvencije. V preteklem letu je plačevalo subvencionirane stanarine 52 nosilcev stanovanjske pravice, ti pa morajo letos ponovno zaprositi za subvencijo.

Vsi prosilci morajo posredovati svoje prošnje odboru za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu še v tem mesecu, — v prihodnji številki Tednika bodo objavljeni pogoji za pridobitev subvencije, tako da bodo lahko plačevali subvencionirano stanarino od 1. januarja dalje. Če tega v postavljenem roku ne bodo storili, subvencionirane stanarine ne bodo mogli uveljavljati za nazaj.

Pri samoupravnih stanovanjski skupnosti občine Ptuj so nam povedali, da predvidevajo v letošnjem letu precej več prisilcev za subvencionirane stanarine, predvsem zaradi uveljavljanja oziroma postopnega prehoda na ekonomske stanarine. Kot je znano, so se stanarine s 1. januarjem povišale za 25 %, v omenjenem odloku pa je zapisano, da bomo v občini pospeševali sočasno tudi subvencioniranje stanarin, tako da bodo občani z nizkimi osebnimi dohodki nekoliko zaščiteni tudi po tej plati. Kriteriji za pridobitev subvencije pa so objavljeni v Uradnem vestniku, ki je priložen današnji številki Tednika.

N. D.

Dober pretok informacij — pogoj za uspešno delo

„Vsaka informacija mora biti uporabna, mora človeku nekaj povedati česar še ni vedel, ga nekaj naučiti, spodbuditi za družbenopolitično aktivnost in od njega tudi nekaj zahtevati“ je med drugim poudaril ALOJZ GOJČIČ, izvršni sekretar CK ZKS, v sredo 26. decembra 1979, v svojem predavanju o informiranju in komuniciranju v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, ki ga je imel za vodstva osnovnih organizacij ZKS. Predavanje je

v smeri OO ZKS — občinska organizacija in naprej do CK ZKS in CK ZKJ ter od zgoraj navzdol do slehernega člana ZK.

V zadnjih letih smo na tem področju dosegli že bistven napredek, vendar čisto grede informacije prepočasi, premalo je tudi povratnih informacij. Ob tem se premalo zavedamo, da brez dobrega pretoka informacij tudi ni dobrega političnega delovanja. Dnevna informacija mora biti kratka, jasna in učinkovita, šele nato naj

samoupravni organ za informiranje, določiti kdo ga imenuje ali izvoli, kdo ga sestavlja, kdo in kako spremlja njegovo delo. Naloga tega organa je predvsem zbrati, pripraviti, obdelati in posredovati informacije delavcem tako, da jim bodo razumljive. Ob tem je posebno pomembna vloga sindikata in odgovornost komunistov v njem. Prav tako pa tudi odgovornost vodilnih in strokovnih delavcev. V tem sistemu imajo svoje posebno mesto tudi tovarniška glasila, ki morajo prav tako imeti svoje samoupravne organe, izvoljene od delavcev v TOZD.

Podoben samoupravni organ informiranja mora zaživeti tudi v krajevnih skupnostih z opredelitvijo, kako delovne ljudi in občane sproti informirani. Vse več je krajevnih skupnosti, ki so že začele izdajati svoja glasila, ustanovitelji teh glasil morajo biti krajevne konference SZDL. Posebno pomembna, tako v TOZD kot v KS pa je živa beseda — ustno informiranje. Opredeliti je treba vlogo in mesto ostalih oblik obveščanja, kot so bilteni, oglasne deske, razglasne postaje itd.

Prav tako obširno je Alojz Gojčič govoril tudi o sistemu obveščanja v občini, kjer mora postati svet za informiranje pri občinski konferenci SZDL glavni dejavnik celotnega sistema informiranja v občini, zato je treba ta svet tudi kadrovsko dopolniti. Gre za obveščanje vseh občanov v občini, pri čemer bi moral imeti INDOK (informativno-dokumentacijski) center pomembno vlogo, ki ga v ptujski občini žal še nimamo. Povezano s tem je govoril tudi o informatiki kot celoti v občini, ki pomeni zbiranje, oblikovanje, analiziranje, posredovanje informacij in nakazovanje rešitev. (To naloge opravljajo SDK, statistika itd.). Tudi te službe morajo delovati v okviru informativnega sistema.

Precejšen del svojega predavanja je Alojz Gojčič namenil tudi vlogi sredstev javnega obveščanja, zlasti še likalnih, kjer je še vedno vse preveč informativnega poročanja, premalo pa analitično poglobljenih člankov, razmerje bi moralo biti vsaj 1:1. Ni namen sredstev obveščanja le informirati, temveč tudi delavca, delovnega človeka in občana pridobivati za določene cilje, ga mobilizirati za konkretno akcijo. Pri tem je poudaril, da brez aktivnosti družbenopolitičnih organizacij tudi sredstva obveščanja ne bodo boljša.

V nadaljevanju seminarja je govoril še Bojan Klemenčič, prav tako izvršni sekretar CK ZKS, ki je svoje predavanje osredotočil na vprašanja organiziranosti in metod dela v zvezi s komunistov. FF

V Narodnem domu v Ptuj je spremljalo predavanje nad 250 slušateljev

Foto: Langerholc

spadalo v okvir programa idejnopolitičnega usposabljanja vodstev OOKZS, ki ga je pripravil in ga tudi dosledno izvaja komite OK ZKS Ptuj.

Na področju informiranja naš sistem še ni domišljen, da bi tek sam po sebi, zato mu moramo posvečati toliko več pozornosti, iskati v vsakem konkretnem okolju najboljše oblike in rešitve, da zagotovimo dnevno kratko, jasno in učinkovito komuniciranje, ki je tudi sestavni del političnega dela. Tej nalogi morajo posvetiti vso skrb komunisti v osnovnih organizacijah ZKS, zato so tudi z izredno pozornostjo spremljali predavanje Alojza Gojčiča, ki je najprej podrobneje govoril o informiranju in komuniciranju v okviru same ZK, v osnovni organizaciji,

sledi daljše poročilo o določenem problemu, analiza problema, kar je dejansko že višja stopnja obveščanja.

Posebej je Alojz Gojčič govoril o informativnih sistemih v temeljnih organizacijah združene dela, v krajevnih skupnostih, v občini, republiki in federaciji, s poudarkom na obveščanju delovnih ljudi in občanov v temeljni bazi našega samoupravnega in delegatskega sistema.

Sistem informiranja v TOZD mora biti v službi delavcev, mora biti oblikovan v okviru TOZD, ne pa v okviru delovne organizacije ali celo SOZD. Vse družbenopolitične organizacije v TOZD morajo skupno s samoupravnimi organi poskrbeti za to, da se oblikuje poseben

Kadrovanje — pot k večjim delovnim uspehom

Na zadnji seji občinskega sveta ZSS Slov. Bistrica so posvetili največ pozornosti obravnavi vloge kadrovanja tako v združenem delu kot v družbenih dejavnostih in uresničevanju kadrovske politike v praksi.

Teme niso izbrali slučajno, saj so že znani okvirni rezultati poslovanja v letu 1979 in tudi vzroka, zakaj v bistriškem gospodarstvu niso dosegli v posameznih sredinah načrtovanih rezultatov. Med pomembne ugotovitve tudi sodi kadrovska struktura zaposlenih v občini, povezano s tem pa tudi premajhen interes OZD za pospeševanje dopolnilnega izobraževanja svojih delavcev.

Kljub temu pa so na seji ugotovili, da je bilo v zadnjem obdobju, zlasti po sprejemu družbenega dogovora o kadrovski politiki, v tej občini storjenega že precej. Med pozitivne ugotovitve spada tudi podatek, da se je v letu 1978 vrnilo v občino iz zamejstva okrog 40 delavcev, ob tem pa je skoraj povsem prenehalo odhajanje občanov načasno delo v tujino.

Ugotovili, so da uspešno poteka dopolnilno izobraževanje v okviru delavske univerze. Ob tem pa se srečujejo z negativnim dejstvom, da odhajajo z delovnih mest dobri proizvajalci in se zaposlujejo v administraciji. Med vzroki za slabo kadrovsko strukturo navajajo tudi premalo število ustreznih delovnih mest za tiste, ki so končali študij na višjih in visokih šolah, čeprav se radi vračajo nazaj v občino, se morajo potem zaposliti drugje. Pogost pa je tudi pojav, da študentje po končani šoli ostajajo raje v večjih industrijskih središčih, kjer jim nudijo ustrežnejša delovna mesta in tudi boljše pogoje življenja.

V občini še vedno ugotavljajo, da raste število takih nezaposlenih, ki imajo končano osnovno šolo ali pa tudi ne in se zaposlujejo kot nekvalificirani delavci. Občuten je tudi padec priliva delavcev iz poklicnih šol, ob tem pa ugotavljamo, da primanjkuje kvalificirane delovne sile. Predvsem manjka moške delovne sile, medtem ko za ženske primanjkuje delovnih mest. Z otvoritvijo Iskrinih obratov v Studenicah, so ta problem sicer začeli uspešno reševati. Že v letošnjem letu pa je pričakovati, da bodo pridobili okoli 100 novih delovnih mest z zgraditvijo novega obrata za proizvodnjo pohištenega okovja v Zg. Polskavi v okviru rudarskega šolskega centra iz Velenja.

Na seji občinskega sveta zveze sindikatov so tudi ugotovili, da se podatki o potrebah po zaposlovanju čisto ne ujemajo. Zato so sklenili, da je potrebno v najkrajšem času za območje celotne občine Slov. Bistrica napraviti natančen pregled razpoložljive delovne sile po krajevnih skupnostih. Takšni podatki bi bili tudi v veliko pomoč pri nadaljnjem planiranju gospodarskega razvoja občine v prihodnjem obdobju.

Viktor Horvat

PRIZNANJA OBČANOM OB DNEVU JLA

V okviru praznovanja dneva JLA — 22. decembra v občini Slovenska Bistrica, je občinski odbor RKS Slov. Bistrica dobil posebno priznanje republiškega sekretariata za ljudsko obrambo.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito pri skupščini občine Slov. Bistrica je prav tako podelil posebna priznanja občanom, društvom in organizacijam. Prejeli so jih: Jože Ahec (Črešnjevec), Viktor Jerom (Črešnjevec), Kvirin Petrač (Zg. Polskava), Bogdan Samastur, Viktor Pečnik, Ljubo Haberman, Brigita Vodišek in Franc Pešak (vsi iz Slov. Bistrice), Branko Vasa (Zg. Polskava) in Marcel Supe iz Oplotnice. Nadalje krajevni skupnosti Laporje in Zg. Polskava, Radio klub YU 3 FOP, tovarna olja Slov. Bistrica in mladinski odsek planinskega društva Slov. Bistrica.

V. Horvat

Armada, to smo mi vsi

Pod tem naslovom so se letos pričele osrednje prireditve v okviru praznovanja dneva JLA na območju občine Slov. Bistrica. Že dober teden pred 22. decembrom so vojaki in starešine obiskovali učence osnovnih šol na območju bistriške in konjiške občine, kjer so najmlajšim prikazali delo in vlogo JLA v današnjem času.

Svečana akademija ob dnevu JLA, povezana s sklepno prireditvijo prikazovanj filmov iz neuvršenih dežel, je bila 21. decembra zvečer v domu kulture Slov. Bistrica. Navzoči so bili najvidnejši predstavniki družbenopolitičnega življenja občine Slov. Bistrica, vojaki in starešine garnizije Pohorski bataljon in gostje iz občine Slov. Konjice, ki že vrsto let sodeluje z bistriškimi vojaki in občani. Akademijo sta organizirali skupščini občin Slov. Bistrica in Slov. Konjice, OZD Unibor iz Zreč ter zvezi kulturnih organizacij obeh občin. Ladislav Cvahte, predsednik OK SZDL, je v uvodnem

SLOVENSKA BISTRICA

govoru poudaril pomen praznika JLA in tudi akcije — revije filmov neuvršenih dežel in manj znanih kinematografij.

Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim organizacijam in posameznikom na področju SLO in DS v občini Slov. Bistrica podelili priznanja. V kulturnem programu pa so sodelovali pevski zbor OŠ Pohorski odred, vojaki garnizije JLA in člani DPD Svoboda Slov. Bistrica.

Na sam praznik, 22. decembra pa so bile številne svečanosti v garniziji JLA Pohorski odred, kjer je komandant garnizije posebej sprejel pionirje, predstavnike osnovnih šol in za tem še predstavnike družbenopolitičnega in gospodarskega življenja občin Slov. Bistrica in Slov. Konjice. V svojem govoru na osrednji prireditvi pa je komandant garnizije

Deset let bratskega in prijateljskega povezovanja med občinami

Prebivalci občine Slovenska Bistrica praznujejo te dni pomemben jubilej 10. obletnico sodelovanja občinskega sveta ZSS

Slovenska Bistrica v srečanjih bratstva in prijateljstva občin Čakovec, Koprivnica, Krapina, Maribor, Ormož, Pregrada, Ptuj, Slovenska Bistrica in Varaždin. Občina Slovenska Bistrica je bila sprjeta v okviru pobratenih prijateljskih občin kot šesta. Prve oblike medsebojnega sodelovanja so potekale v okviru proučevanj izkušenj delavcev na področju procesa decentralizacije samoupravljanja in vloge obratnih delavskih svetov, organiziranosti sindikalnih organizacij, nagrajevanja po uspehih uspehih dela in skrbi za družbeni standard. Tem skupnim aktivnostim pa so kmalu sledile aktivnosti na področju kulturnega življenja in športnih srečanj.

Če so v prvih medsebojnih srečanjih, kjer so postavljali temelje, danes že močno razširjenega kroga sodelujočih občin, bili vključeni predvsem predstavniki občinskih sindikalnih svetov in skupščin občin, se je njihova aktivnost v kratkem času razširila tudi na med-

republiško izmenjavo športnih in drugih prireditev, ki so jih medsebojno bogatili pionirji, mladina, delavci, borci NOB, pri-

občin so po številu udeležencev naraslo že na štiri do pet tisoč prebivalcev iz vseh občin, predvsem iz vrst aktivnih članov

Tako so prebivalci občine Slovenska Bistrica na železniški postaji Pragersko pričakali svoje prijatelje iz občine Svetozarevo ob zadnjem srečanju.

padniki civilne zaštite in iz drugih področij družbenega življenja sodelujočih občin.

Srečanja bratstva in prijateljstva sodelujočih slovenskih in hrvatskih

amaterskih kulturnih, športnih in drugih društev. Številne prireditve pa si sedaj ogleda vsako leto že okoli 30 tisoč občanov. Ob tem je potrebno tudi poudariti, da se iz

leta v leto dviga tudi kvaliteta prireditev, ki vse bolj prehajajo v združeno delo, krajevne skupnosti šole in vojašnice JLA. S tem pa so širi temelji največjih vrednot med republiškega in medobčinskega sodelovanja te srečanj bratstva in prijateljstva naših narodov in narodnosti.

Že vrsto let pa je občina Slovenska Bistrica pobratena tudi z občino Svetozarevo in povezuje svoje aktivnosti po že dobro uveljavljenem programu. Tega pa iz leta v leto širijo iz družbenopolitičnih, tudi na področja športa, kulture in gospodarskih dejavnosti. Največja skupna manifestacija med pobratenima občinama Svetozarevo in Slovenska Bistrica pa je vsakoletno srečanje prebivalcev obeh občin in njihovih občinskih predstavnikov v okviru vlaka bratstva in prijateljstva. Ob teh priložnostih se srečanju priključijo tudi delegacija občine Bosanska Dubica. Pred nedavnim pa so v občini Slovenska Bistrica sprejeli v okviru OK SZDL predlog o pobratenju občine Slovenska Bistrica in Čičevac iz SR Srbije. To bo prav gotovo še eden pomemben prispevek v vsakdanjem uresničevanju Titovih besed v praksi.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

ŠTEVILNE AKTIVNOSTI IN SLOVESNOSTI OB PRAZNIKU OBČINE SLOVENSKA BISTRICA

pomembnem železniškem križišču, zato so se pred vojno tu naseljevali predvsem železničarji. Po vojni se je tu naselilo precej delavcev, privabile pa so jih ugodne prometne zveze. Krajevna skupnost sama nima gospodarskega, niti kmetijskega zaledja in je tako večina ljudi zaposlenih izven njenega območja. Le manjše število ljudi je našlo zaposlitev v Opekarni na železnici ali v obratu KK Ptuj. Ko ocenjujemo dosedanje prizadevanja in uspehe krajanov, ne smemo mimo dejstva, da so že pred sprejetjem samoprispevka izvedli nekatere akcije, predvsem pri komunalnem urejanju kraja, kar je predstavljalo in še vedno predstavlja enega ključnih problemov.

Pred leti so uspeli z lastnimi sredstvi in prizadevanjem delom zgraditi vodovod in zagotoviti pitno vodo vsakemu gospodinjstvu. Gradili so tudi kanalizacijo, asfaltirali ceste ter uredili javno cestno razsvetljavo. V programu imajo tudi izgradnjo telefonskega omrežja, zaradi neodgovornega odnosa PTT podjetja pa so njihove želje ostale zaenkrat še neizpolnjene.

Velik problem predstavlja za KS Pragersko tudi izven nivojsko križišče železnice z republiško cesto. Znano je, da so zapornice na tem križišču zaprte dnevno kar po 18 ur in lahko verjamemo, da je

takšno stanje nevzdržno. Upajo da bodo to razumeli tudi na republiški skupnosti za ceste in dali tej investiciji prioriteto, seveda v naslednjem planskem obdobju.

S samoprispevkom, ki so ga krajanji v Pragerskem in Gaju sprejeli pred dvema letoma, so obnovili podružnično osnovno šolo in zgradili večnamenski objekt oziroma telovadnico. Zgradili so nov transformator, asfaltirali vse krajevne ceste in ulice, po naseljih pa so pristopili tudi k gradnji kanalizacije. K hitrejšemu razvoju kraja bo prispevala tudi zgraditev 18 stanovanjskega bloka in trgovskega paviljona. Poleg vrtca načrtujejo še gradnjo otroškega igrišča in oddelek jasi, za potrebe osnovne šole in športnega društva pa imajo v načrtu še gradnjo asfaltne ploščadi. Prizadevali si bodo še posodobiti zdravstveni dom in pridobiti stalnega zdravnika in priročno lekarno, skratka ob naštevanju njihovih uspehov in zanih nalog si še bolj utrdimo prepričanje, da osrednje sloves-

nosti ob prazniku občine pri njih niso potekale slučajno.

Ne ni bilo prav, če ne bi na kratko omenili še pomembnejših pridobitev, ki sovpadajo s praznikom občine. Tako so 4. januarja predali namenu nove poslovne in upravne prostore TOZD Planika Slovenska Bistrica, 5. januarja so odprli vzgojno varstveno enoto v Leskovcu, izrednega pomena za vse občane je tudi novo avtobusno postajališče, ki ga je zgradila DO Certus TOZD Medkrajevni avtobusni promet Maribor, pa prodajno-skladiščni prostori DO Dom Smreka Maribor; Poslovna enota Slovenska Bistrica....

V občini Slovenska Bistrica so torej poskrbeli, da njihov praznik ne bo samo obujanje spominov na slavno preteklost, temveč bo imel praznik dolgoročne pozitivne odmeve v političnem, gospodarskem in družbenem življenju v občini.

pripravil: JB

Življenjska obletnica Julke Kanclerjeve

Med družbenopolitičnimi delavci, ki so se odlikovali s požrtvovalnim in uspešnim delom v prvih dveh desetletjih in še nekaj let več po osvojitvi naše domovine — v ptujem kraju in nato ptujski občini, moramo imenovati Julko Kanclerjevo r. Hočevr, ki bo praznovala 11. januarja t. l. svojo osemdesetletnico.

Rodila se je v Velikih Laščah na Dolenskem. Učiteljice je obiskovala v Mariboru, nato je po prvi svetovni vojni službovala kot učiteljica v Ptuj, kjer se je leta 1922 poročila s sodnikom Antonom Kanclerjem.

Med obema vojnama je delovala pri Sokolu. Po letu 1932 se je seznanila skupaj s svojo sestro, Kristino Sestanova, s komunistom dr. Jožetom Potrčem. Obe sestri sta z zanimanjem poslušali njegove izjave o socialističnem družbenem redu, z njim diskutirali in se v Potrčevi družbi vedno bolj ogrevali za socializem.

Med drugo svetovno vojno je Julka preživela z družino v izgnanstvu na Hrvaškem. Po končani vojni se je vrnila v Ptuj. Tu se je jeseni 1945 spet srečala s svojim predvojnim idejnim mentorjem dr. Potrčem in pričela z družbenopolitičnim delom. Po upokojitvi, leta 1959 ni prenehala s političnim delom, ampak od tedaj dalje še bolj polno delovala skoro do odhoda iz Ptuja leta 1971.

Dolga leta je bila Julka predsednica okrajne zveze društva prijateljev mladine ter članica republiškega odbora DPM Slovenije, predsednica sveta za zdravstvo in socialno politiko okraja Ptuj in Maribor, članica okrajnega komiteja ZKS Ptuj, predsednica okrajnega odbora AF7, odbornica 10 mesta Ptuja s samostojnimi

pravicami. Aktivno je nato delovala v omenjenih organizacijah v ptujski občini po njeni

ustanovitvi leta 1957, pa tudi v SZDL in priskočila na pomoč še drugod.

Zaradi svojega družbenopolitičnega dela in lepega značaja je uživala ugled in spoštovanje. Danes živi Julka pri hčerki na Redi, kamor se je preselila dve leti po moževi smrti. Ker ji je zdravje opesalo, ji želimo, da se ji znova okrepi in preživi še veliko let v prijetni zavesti svojih delovnih uspehov v korist naše nove družbe, predvsem pri socializaciji in razvoju zdravstva in pri vzgoji mladega rodu v duhu patriotizma, humanizma ter odgovornosti do socialistične domovine.

R.

Sprejem pionirjev in mentorjev OŠ bistriške občine v novih prostorih garnizije JLA v Slov. Bistrici

Podelitev odličij in priznanj najzaslužnejšim vojakom in starešinam

DRUGA PLAT VOJAŠKEGA ŽIVLJENJA ...

Vojak — komunist — športnik

Vojaško življenje je izredno razgibano in pestro. Zmeraj je kaj novega. Tudi to, da se leta in leta menjujejo generacije mladih fantov iz vseh republik in pokrajin Jugoslavije. Stari vojaki odhajajo bogatejši za številna spoznanja pridobljena v JLA, mladi fantje pa sveži, polni zagnanosti hitijo vojaškemu življenju nasproti. In ob njih so vedno starešine. Tako je tudi v vojašnici Dušana Kvedra v Ptuj od koder vam redno

osnovni cilj je politično informativnega in izobraževalnega značaja. Zelo važno je pri tem, da je povezan z vsakdanjim življenjem in delom vojakov in starešin. Brez skrbi lahko to opazimo vsak dan, že na vszegodaj, ko se vojaki pripravljajo za zbor. Tu se začne vsakodnevno informiranje, razširjanje številnih informacij, izobraževanja pa naj si bo o dogajanju v enoti ali izven nje. Od

med narodi in narodnostmi Jugoslavije, kar je pri utrjevanju vojaških sposobnosti izrednega pomena za vse nas."

O pomembni vlogi organizacije ZSKJ v vojašnici Dušana Kvedra v Ptuj je Dragan Rašeta, predsednik koordinacijskega odbora ZSMJ povedal:

"Minila so štiri leta, odkar smo v naši armadi ponovno formirali mladinske organizacije. In v teh letih smo spoznali, da je to

tekmovanja, ki je bilo v Ormožu. Veliko je tudi manjših uspehov, ki so za nas veliki. Mislim, da vse to odpira vrata k še tesnejšemu sodelovanju. Nas vojake in starešine pa obvezuje, da tudi v enotah poglajbljamo vsebino dela in na ta način še bolj krepimo naše bratstvo in prijateljstvo, težko pridobljeno med vojno. Prepričan sem, da bomo s takšnim delom še naprej opravičevali svoj obstoj."

Krepitev duha in telesa je eden izmed osnovnih ciljev vojaškega življenja. Sport ima pri tem prav tako svoj pomemben delež.

Vojko Poznanovič, športni referent pravi:

"V naši armadi gojimo različne fizične aktivnosti. Od jutranjih fizičnih vadbe, kondicijskih vadbe in športnih kondicijskih vadb in športnih aktivnosti v prostem času. Vse to pa gojimo seveda v cilju, da bi dosegli čim višjo raven fizične kondicije in s tem tudi nenehne borbene pripravljenosti. Tako smo posebej pozorni na vadbe, ki krepijo moč, vzdržljivost, hitrost in okretnost. Razen tega se trudimo, da enote redno tekmujejo med seboj v raznih športnih disciplinah. Najboljša enota zastopa našo garnizijo drugod na nivoju JLA v katerem koli tekmovanju.

Kot leta nazaj smo v naši enoti tudi leta 1979 dosegli izredno pomembne uspehe v medgarnizijskih tekmovanjih.

Precej vojakov in starešin je sodelovalo na prvenstvu JLA, kjer smo se najbolje odrezali v strelstvu in atletiki. Vsekakor smo ponovno dokazali napredek in to je najvažnejše. Povdarim naj sodelovanje s športnimi organizacijami občanov, kjer dosegamo že tradicionalne uspehe, pa sodelovanje z združenim delom v okviru sindikalnih športnih iger, kjer smo lani dosegli tretje mesto. Uspehi so torej več kot očitni. Če želimo, da bo letos še boljše moramo dati vsi še več od sebe, hkrati pa pričakujemo še naprej tako tesno sodelovanje starešinskega kadra v vojašnici, seveda pa tudi vojakov." M. Ozmec

Komnen Zarković, sekretar konference ZKJ v vojašnici.

Dragan Rašeta, predsednik koordinacijskega odbora ZSMJ.

Vojko Poznanovič, referent za šport in rekreacijo.

poročamo, kadar je kaj novega. Tokrat vam bomo za spremembo predstavili delo treh bistvenih komponent vojaškega življenja.

Tako, kot povsod v samoupravni socialistični Jugoslaviji, je tudi v ptujski vojašnici osnovno gibalno vojaškega in družbenopolitičnega življenja organizacija Zveze komunistov. O tem govori Komnen Zarković, sekretar komiteja konference ZKJ v vojašnici Dušana Kvedra v Ptuj:

"Lahko rečem, da sta komite in organizacija ZKJ v naši enoti zares koordinatori vseh aktivnosti vojakov; tako v aktivnostih družbenopolitične narave, kot v aktivnostih, ki so čisto vojaškega značaja. V okviru izredno ambicioznega in obširnega programa dela naj omenim le nekaj bistvenjših aktivnosti. Naš

organiziranih oblik izobraževanja moram omeniti mladinsko politično šolo, ki je v letu 1979 bila aktivnejša, kot kdajkoli prej. Po enotah so aktivni marksistični krožki, za katere vlada izredno zanimanje. Lahko se pohvalimo, da je s strani mladih vojakov bil odziv 100 odstoten. Kot posledica šole in krožka je očitno podatek, da se je 95 odstotkov vseh obiskujočih odločilo ali izrazilo željo za vstop v članstvo ZKJ. O nekaterih drugih aktivnostih v naši enoti ne bi govoril, ker smo jih izvajali po istem vrstnem redu in načinu, kot povsod v občini in republiki. Ob koncu naj le še dodam, da je takšen intenzivno izvršen program političnega dela od vseh naših jubilejev do ostalih nalog komunistov, pokazal izredno pozitivne rezultate tudi pri razvijanju bratstva in prijateljstva

neizčrpno področje aktivnosti s katerimi se lahko ukvarjajo mladi vojaki. Skozi različne aktivnosti, od borbene izgradnje do kulturnih aktivnosti in ostalih oblik dela mladih vojakov, smo z leti že poskušali in še vedno se trudimo, da bi razvili entuziazem in poletnost ob izvrševanju postavljenih nalog. Še posebej v zadnjem času postaja mladinska organizacija tisti subjektivni faktor, ki poživlja življenje in delo v enotah. Še posebej nas veseli, da smo letos v okviru že tradicionalnega sodelovanja med občinama konferencama ZSMS Ormož in Ptuj dosegli izredne uspehe. Skupaj z mladimi iz Ptuja smo dosegli prvo mesto v Sloveniji, v Jugoslovanskem kviz tekmovanju TITO — partija — revolucija. Kot garnizija smo dosegli prvo mesto, kot najboljši v organizaciji regionalnega kviz

Naloge samoupravne delavske kontrole pri letnem popisu sredstev, terjatev in obveznosti

Z zaključkom poslovnega leta je zvezan tudi popis sredstev, terjatev in obveznosti. Za večino delovnih organizacij in drugih je to delo že opravljeno, nekateri pa ga bodo opravili do konca meseca januarja. Pogosto pa se prav pri teh opravilih ponavljajo napake, ki bi jih, če bi bili dosledni ne bi bilo. Da bi jih bilo čim manj je služba družbenega knjigovodstva — podružnica Ptuj že ob koncu preteklega leta opozorila vse organe samoupravne delavske kontrole na naloge, ki jih imajo pri letnem popisu sredstev, terjatev in obveznosti. Po ugotovitvah službe, ki je v lanskem letu pregledala letni popis pri več OZD, so glavne nepravilnosti naslednje: komisije niso bile pravilno sestavljene, popis ni bil dosledno opravljen, vrednotenje zalog ni bilo skladno z zakonom o skupnem prihodku, obveznosti in terjatve niso bile pravočasno popisane, pri preverjanju realnosti podatkov popisa pa so redko sodelovali člani samoupravne delavske kontrole.

Zaradi nedoslednega popisa je bilo zato vloženih 5 ovadb proti organizacijam združenega dela in 15 ovadb za člane popisnih komisij.

Služba družbenega knjigovodstva — podružnica Ptuj bo tudi v tem in še v prihodnjem mesecu opravila pregled realnosti letnih popisov pri več uporabnikih družbenih sredstev in bo za ugotovljene nepravilnosti vložila ovadbe. Prav zato je potrebno, da se v akcijo letnih popisov nemudoma vključijo člani samoupravne delavske kontrole in da aktivni člani komisij, temveč kot kontrolorji.

Naloge samoupravne delavske kontrole pri letnih popisih pa so naslednje: preveriti mora pravilnost sestave popisnih komisij, ugotoviti, če popis poteka v postavljenem planu, ki so ga izdelale strokovne službe, ugotoviti ažurnost evidenc v skladiščih in v knjigovodstvu, in realnost spornih terjatev oziroma terjatev, ki so bile odpisane tekom leta, zahtevati mora od popisnih komisij, da ji redno poročajo o težavah, ki se pojavljajo pri popisu in takoj izdelati predlog za odpravo težav in ga posredovati samoupravnim organom in poslovnim organom. Ko je elaborat opisa izdelan, je samoupravna delavska kontrola dolžna preveriti realnost podatkov. Poleg tega pa mora

še raziskati vzroke viškov ali manjkov pri inventurah. Samoupravna delavska kontrola mora tudi izdelati oceno popisa tako postopka kot tudi kakovost popisa in podatki oceno uporabnosti materiala, ki je še v zalogi, nedovršene proizvodnje in zalag gotovih izdelkov, posebno še v primerih, ko so bili le-ti v zalogi že v preteklem letu. Pri svojem pregledu je dolžna tudi ugotoviti skladnost poslovnih odnosov s poslovnimi partnerji glede na dotok finančnih sredstev, s katerimi se zagotavlja likvidnost.

Vse ugotovitve pri letnem popisu mora samoupravna delavska kontrola zajeti v poročilu, ki ga posreduje delavskemu svetu. Delo mora opraviti z vso resnostjo, saj se je potrebno zavedati, da je letni popis sestavni del zaključnega računa in da je od realnosti oziroma natančnosti podatkov odvisen tudi poslovni rezultat delovne organizacije. Organi samoupravne delavske kontrole imajo v tej funkciji tudi priložnost, da preverijo koristnost nabav novih osnovnih sredstev in obenem predložijo dopolnitve le-te, seveda v primerih, ko je to potrebno.

Najdaljša in po navadi najhrupejša Silvestrovska noč je za nami. Čeprav vsi nismo te noči preživeli kje v kakšnem lokalni, kajti velika večina je preživela in dočakala novega leta dan kar doma — za zaporkom, kot smo nekoč dejali, danes seveda bolj ali manj ob televizorju in ne nazadnje — ob dobro obleseni mizi, kjer resda ni manjkalo raznih dobrot pa tudi ne dobre kapljice...

Bolj, ko so se urni kazalci pomikali proti dvanaesti, trenutku, ko je staro leto zatonilo, ko smo si vseprek nazdravljali in želeli zdravje, sreče, uresničevanje stoterih želja, bolj se je zunaj na cestah, ulicah slišalo pkanje petard. Bilo je kot na manevrih.

Medtem ko smo zadnje noč lanskega leta od vseh koncev in krajev slišali pkanje petard, smo sicer bili toliko bolj veseli, ko smo ob istem času videli številne raznobarvne rakete, ki so kar nekam veličastno osvetlevale nebo, naš Ptuj z gradom v ozadju, kar je vsem, ki smo to videli, pričaralo nekam resnično praznično vzdušje. Potem nas že tudi petarde niso več vznemirjale.

Vsem nam pa je, da je znano, da teh celo nevarnih „igrač“ pri nas ni mogoče kupiti. Torej so jih vsi, ki so jih na Silvestrovska noč prižigali in metali po ptujskih (pa verjetno ne samo ptujskih?) ulicah, da so jih morali kupiti bodisi v Avstriji, Italiji, Nemčiji in jih tako tudi prethotapili v domovino, kajti če bi jih cariniki našli, bi jih zasegli, zadevo odstopili v kazenski postopek. Resnica pa je verjetno tudi, da so te bombe pripeljali ali prinesli s seboj naši zdomci, ko so prišli za novoletne praznike za nekaj dni v svojo domovino, k svojim. Človek se mora tudi tako malce poveseliti, si dati duška, mar ne?

Znan nam pa je, da je uvoz razstreliva protizakonit, saj je zasebni uvoz petard prepovedan. Prav tako je prepovedano tudi na tak način kaljenje nočnega miru, pa čeravno je „staro leto“ in hkrati prihod novega leta. Zato bi bilo brez dvoma zanimivo zvedeti, če bo kdo zato prišel na „zatožno klop“, kajti je sicer s tem prekršil kar dva zakonska predpisa.

Pri vsem tem se nam nehotе vsiljuje tudi vprašanje ali se bo podobno pkanje petard ponovilo ob letošnjem — jubilejnem kurentovanju, saj smo bili temu priča že prejšnja leta?

Dve občini — dve celodnevni osnovni šoli

Mislili smo, da se bodo celodnevne osnovne šole hitreje pojavljale in razvijale. Toda ušeli smo se, kajti pogoji za učenčev celodnevno bivanje so zahtevni. Ne gre samo za prostorske težave, temveč srčiko problema celodnevne šole predstavljajo tudi kadri, koncept izobraževanja in navsezadnje tudi materialni pogoji. V tej isti sapi pa je treba še poudariti, da smo na področju celodnevne šolanja v občinah Ormož in Ptuj le premalo storili. Ponekod se je interes po novem in boljšem izobraževanju pokazal, toda kaj ko se je vse ustavilo najprej pri denarju in šele potem pri prostoru. Zaradi teh ekonomskih pogojev pa imata ptujski in ormoška občina samo dve COŠ. Ena je v Kidričevem in še ta ni popolna, druga pa na Kogu. Ker smo o celodnevem šolanju v osnovni šoli Borisa Kidriča v Kidričevem že pisali, smo se odločili za OŠ na Kogu.

S celodnevno šolo oziroma organizacijo pouka so na Kogu pričeli v novembru 1978. Delo je v dveh kombiniranih oddelkih od prvega do četrtega razreda s 53. učenci lepo in normalno steklo, kar pomeni, da vso pedagoško delo poteka v skladu s konceptom celodnevne izobraževanja. S to šolo je v občini Ormož v celodnevno šolanje zajetih komaj 2 odstotki aofdelkov in 2,3 odstotka učencev. Materialno stanje, vsaj tako je bilo rečeno na zborih občinske skupščine, je za delo in življenje učencev na Kogu zadovoljivo. Edina slabost trenutno še predstavlja ogrevanje prostorov.

V tem šolskem letu se je intenzivno pričela pripravljati na prehod celodnevne šolanja še osnovna šola v Središču ob Dravi. Podobne težnje so tudi pri Tomažu. Kaj pa v Ptuj?

zk

Sprejel zmagovalno ekipo

V zadnjem tednu lanskega leta, v torek, 25. decembra 1979 je dr. Cveto Doplihar, predsednik skupščine občine Ptuj priredil sprejem za 6 člansko ekipo mladink in vojakov, ki je pred kratkim osvojila naslov republiškega prvaka v kvizu znanja Mladost v pesmi, besedi in spretnosti. Sprejema so se udeležili tudi Miroslav Stanković, poveljnik ptujске vojašnice, Vlado Kovačič: vodja vojaškega dela ekipe in Dragica Voda, predsednica občinske konference ZSMS v Ptuj. Člani zmagovalne ekipe Danica Petrovič, Božo Vodopivec, Liljana Ditrih, Jan Zobec, Aleksandra Eifalt in Rade Živković so v prijetnem pogovoru seznanili predsednika

Člani zmagovalne ekipe in gostje ob sprejemu pri predsedniku skupščine občine Ptuj, dr. Cveto Dopliharju. (Foto: M. Ozmec)

občine s potekom tekmovanja in nasploh s širokim in tradicionalnim sodelovanjem med mladino in vojniki. Dr. Cveto Doplihar je vsem čestital in jim ob koncu podelil knjigo Vide Rojičeve Dušan Kveder — Tomaž.

— OM

PREJELI SMO

Nevarne igrače

Najdaljša in po navadi najhrupejša Silvestrovska noč je za nami. Čeprav vsi nismo te noči preživeli kje v kakšnem lokalni, kajti velika večina je preživela in dočakala novega leta dan kar doma — za zaporkom, kot smo nekoč dejali, danes seveda bolj ali manj ob televizorju in ne nazadnje — ob dobro obleseni mizi, kjer resda ni manjkalo raznih dobrot pa tudi ne dobre kapljice...

Bolj, ko so se urni kazalci pomikali proti dvanaesti, trenutku, ko je staro leto zatonilo, ko smo si vseprek nazdravljali in želeli zdravje, sreče, uresničevanje stoterih želja, bolj se je zunaj na cestah, ulicah slišalo pkanje petard. Bilo je kot na manevrih.

Medtem ko smo zadnje noč lanskega leta od vseh koncev in krajev slišali pkanje petard, smo sicer bili toliko bolj veseli, ko smo ob istem času videli številne raznobarvne rakete, ki so kar nekam veličastno osvetlevale nebo, naš Ptuj z gradom v ozadju, kar je vsem, ki smo to videli, pričaralo nekam resnično praznično vzdušje. Potem nas že tudi petarde niso več vznemirjale.

Vsem nam pa je, da je znano, da teh celo nevarnih „igrač“ pri nas ni mogoče kupiti. Torej so jih vsi, ki so jih na Silvestrovska noč prižigali in metali po ptujskih (pa verjetno ne samo ptujskih?) ulicah, da so jih morali kupiti bodisi v Avstriji, Italiji, Nemčiji in jih tako tudi prethotapili v domovino, kajti če bi jih cariniki našli, bi jih zasegli, zadevo odstopili v kazenski postopek. Resnica pa je verjetno tudi, da so te bombe pripeljali ali prinesli s seboj naši zdomci, ko so prišli za novoletne praznike za nekaj dni v svojo domovino, k svojim. Človek se mora tudi tako malce poveseliti, si dati duška, mar ne?

Znan nam pa je, da je uvoz razstreliva protizakonit, saj je zasebni uvoz petard prepovedan. Prav tako je prepovedano tudi na tak način kaljenje nočnega miru, pa čeravno je „staro leto“ in hkrati prihod novega leta. Zato bi bilo brez dvoma zanimivo zvedeti, če bo kdo zato prišel na „zatožno klop“, kajti je sicer s tem prekršil kar dva zakonska predpisa.

Pri vsem tem se nam nehotе vsiljuje tudi vprašanje ali se bo podobno pkanje petard ponovilo ob letošnjem — jubilejnem kurentovanju, saj smo bili temu priča že prejšnja leta?

Franjo

V SOBOTO IN NEDELJO V PTUJU

Turnir bratstvo in enotnost

Po uspešno izvedenem republiškem prvenstvu je pred občinsko strelsko zvezo Ptuj še ena, tokrat večja in zahtevnejša ter pomembnejša prireditel. To bo tradicionalni turnir Bratstvo in enotnost v streljanju s standardnim zračnim orožjem. Nastopilo bo okrog 160 strelcev in strelk iz vseh naših socialističnih republik in obeh socialističnih avtonomnih pokrajin. Vsaka ekipa bo štela po 20 udeležencev, tekmovanje pa bo potekalo po običajnem programu, torej v streljanju s pištolo in puško za člane, članice, mladince in mladinke.

Organizator letošnjega turnirja je Strelska zveza Slovenije, pokrovitelj skupščina občine Ptuj, izvedba pa je v rokah športnih funkcionarjev in sodnikov občinske strelske zveze. Tekmovanje bo v novem strelšču za zračno orožje pri športni dvorani Mladika. l. k.

Delegati na tretji skupščini Ribiške družine Ptuj. (foto: M. Ozmec)

S skupščine ptujskih ribičev

Poročali smo že, da so se v četrtek 20. decembra sestali na tretji redni skupščini delegati Ribiške družine Ptuj. Uvodoma so razpravljali o predlogu finančnega načrta in programa dela za leto 1980. Ker so oba predloga ribiči že obravnavali na vseh samoupravnih enotah, oziroma pododborih so po krajši obrazložitvi oba predloga potrdili. Za tem so po

krajši razpravi potrdili še plan vlaganja rib v odprte vode v letu 1980 in sicer: 400 kg ščuk, 400 kg postrvi, 2000 kg krapov in 2000 kg sulčkov. V ribnik Rogoznica bodo vložili za okoli 50.000 din vrednosti. Vsega bodo letos vložili za okoli 300 tisoč dinarjev raznih rib. Za tem so sprejeli poseben sklep o lovenju rib v rogozniškem ribniku in o ceni ribolovnic. Vsak

ribič bo namreč imel na voljo kartico za 10 kratni ribolov po ceni 30 dinarjev za eno dnevnico. Za vsak nadaljnji ribolov bo treba odšteti po 50 dinarjev. Skupščina je odločila, da sprejmejo v redno delovno razmerje ribiškega paznika. Da bi skrb za ribi zaradi se povečala, bodo sodelovanje z lovskimi družinami še poglobili, predvsem pa pričakujejo pomoč lovcev v času drstenja rib. Za tem so ribiči sprejeli sklep o enotnem ribolovnem režimu v sezoni — 100 ribolovnih dni neglede na dan. Sprejeli so soglasje k lokacijski dokumentaciji za regulacijo rek Dravinje in Polskave, s pripombami, ki jih bodo poslali Zavodu za ribištvo v Ljubljani in Ribiški zvezi Slovenije.

Ko so razpravljali o sanaciji ribnika v Podlehniku, so v ta namen imenovali posebno komisijo, ki bo pripravila podroben sanacijski načrt in skrbela za njegovo dosledno izvedbo. Ob koncu pa so zavrnili predlog pododborja Juršinci o gradnji ribnika pri Juršincih. Po mnenju delegatov investicija glede na površino in ekonomske učinke ni upravičena.

M. Ozmec

ORMOŽ**20. JANUARJA
SE BODO ODLOČALI ZA**

V krajevni skupnosti Ormož so že pred novim letom stekle priprave na referendum, na katerem se bodo delovni ljudje in občani odločali za uvedbo krajevnega samopriskpevka. Uveden bo za obdobje od 1. februarja 1980 do 31. januarja 1985. Na javnih razpravah so občani menili, da je uvedba krajevnega samopriskpevka nujna, saj si brez teh sredstev ni zamisliti boljšega in naprednejšega življenja.

Za uresničitev programa bodo v krajevni skupnosti potrebovali nad 17 milijonov dinarjev. Denar pa bodo porabili za modernizacijo krajevnih cest, za gradnjo vodovoda proti Litmerku in za dejavnosti vseh društev v krajevni skupnosti.

Zaposleni bodo od neto osebnih dohodkov prispevali 2 odstotka, kmetje 4 odstotka, obrtniki in drugi 3 odstotka, invalidski in družinski upokojenici 2 odstotka in delavci, ki so na začasnem delu v tujini bodo letno prispevali 1000 dinarjev.

zk

TOMAŽ PRI ORMOŽU**Priprave
na referendum**

V sedemnajstih vaseh krajevnega skupnosti Tomaž pri Ormožu so že stekle priprave na referendum, na katerem se bodo občani in delovni ljudje odločali o uvedbi petletnega krajevnega samopriskpevka. Referendum bo 27. januarja in takrat bodo občani glasovali za boljši jutri, kar pomeni, da se bodo odločali za napredek njihovih naselij. Z zbranim denarjem samopriskpevka bodo v krajevni skupnosti modernizirali cesti Tomaž — Bratislavci in Vičanci — Savci.

Poleg tega nameravajo še obnoviti kinodvorano, urediti cestno razsvetljavo pri Tomažu, razširiti zmogljivosti PTI omrežja in zgraditi telefonsko govorilnico, modernizirati športno igrišče in zgraditi še nekaj cestnih propustov. Z denarjem krajevnega samopriskpevka bodo v krajevni skupnosti še financirali dejavnosti društev, SLO in DZ in krajevnega samouprave.

Kot so nam zatrli v krajevni skupnosti Tomaž pri Ormožu ni bojazni, da referendum ne bi uspel, saj se vsi zavedajo, da uvedba krajevnega samopriskpevka pomeni napredek in korak iz manjrazvitosti.

zk

PODGORCI**Uspel referendum**

Še pred novim letom so se občani in delovni ljudje krajevnega skupnosti Podgorci na referendumu odločali za uvedbo krajevnega samopriskpevka. Z denarjem novega samopriskpevka bodo tako občani brez težav modernizirali več kilometrov cest, zgradili vodovodno omrežje in izboljšali električno omrežje. Poleg tega bodo v krajevni skupnosti obnovili mrliško vežico ter zgradili most v Cvetkovcih. Vse to bo mogoče, kajti referendum, ki je bil 30. decembra, je uspel z 82,79 odstotki. Udeležba na voliščih je bila zelo dobra, kar pomeni, da so občani o uvedbi samopriskpevka bili zelo dobro obveščeni. Največ konkretnega dela pa so na tem področju opravili predstavniki krajevnega samouprave in socialistične zveze.

zk

POLENSŠAK**Zdomci —
upravičena kritika**

Drugega januarja popoldne so se v gasilskem domu zbrali na sestanku zdomci iz KS Polenshak. Kljub slabi poti so prišli iz bližnjih in daljnih vasi v precejšnjem številu. Po pozdravu in novoletnem voščilu je predstavnik KK SZDL prikazal skromni napredek v krajevni skupnosti.

Program razvoja so le deloma realizirali, čeprav imajo v občini najvišji samopriskpevek. Iz nujnosti je bilo v posameznih vaseh mnogo napravljenega še iz prispevkov samih vaščanov, zlasti pri zbiranju denarja za gramoz, vaške in zasebne vodovode, osemenjevalne postaje, zbiralnice mleka in trafa postaje. Omenil je vzroke za veliki zaostanek asfaltiranja cest, ki pa niso samo lokalnega značaja. Nato je poleg notranjega položaja naše domovine na kratko objasnili tudi zunanega. Gospodarske krize v svetu vplivajo tudi na naše gospodarstvo, kot naftna, energetska, poleg raznih vojaških akcij in spopadov. Udeleženci so izvajanje z zanimanjem poslušali in se nato sami vključili v razpravo.

Upravičeno so negodovali v prvi vrsti nad stanjem cest, zakaj ne povzamemo vsega za modernizacijo in gramoziranje. O tem je bil poudarjen primer, ko je prišel zdravnik k hiši je prvo dejal: „Ali vas ni sram, kakšne ceste imate?“. Težko je požreti tak očitek, ko so v teh letih s posojilom za ceste dajali 6 prispevkov hkrati. Do nas pa v resnici ne more biti ne rešili avto, zdravnik ali živinozdravnik ob nujnih boleznih in nesrečah.

Za ureditev pokopališča in preureditev gasilskega voza so vsi pokazali veliko razumevanja in obljubili denarno pomoč. Močno pa so kritizirali krajevni urad, ki je odprl samo dvakrat na teden (isto je za domače krajanje op. p.). Zdomci ali njih svoji zaradi tega ne dobijo pravočasno raznih potrdil in upravičeno nergajo, celo je bil povedan primer, da je bil zdomec zaradi tega prikrajšan za 400 DM.

Nakratko je bila podana tudi možnost zaposlitve pri TOZD v Ptujju in potreba po odpiranju obrti v krajevni skupnosti. Razprava je potekala, sicer v trenutkih upravičeno kritično, temveč na zadovoljivi višini. Razpravo so nadaljevali tudi po spiti zdravici in silčku domače slivovke in se ni odvrnila od že omenjenih problemov najbolj zaostale KS v Slov. goricah.

Ob slovesu, ko so si še enkrat zaželeli zdravja in sreče v tem novem letu v krogu predstavnikov KK SZDL, predsednika krajevnega skupščine in predsednika in blagajnika GD Polenshak, so udeleženci podarili GD znesek 2.500 din. Predstavnik GD so se zdomcem zahvalili in vsi z njimi smo bili edini, da bo kot doslej vsaka akcija v KS potekala vzporedno in skladno z njimi. Za bodoče srečanje pa je rečeno, da bo povezano s kulturnim programom in tovariškimi srečanjem skupaj z njihovimi družinskimi člani. Naše prvo srečanje in vzdušje na njem je tudi jamstvo za naslednjega.

K. K.

Vsebina paketa je bila razstavljena po obrokih za vsak dan

Del razstavljenе opreme civilne zaštite

POMAGAJ SEBI IN DRUGIM

V domu Slovenskogoriške čete v Rogoznici je bila v počastitev praznika JLA, v nedeljo 23. decembra odprta razstava, ki sta jo pripravila krajevna konferenca ZRVS in odbor za SLO in družbeno samozaščito pri krajevni skupnosti Heroja Lacka Rogoznica.

Razstava je imela namen, ki je bil tudi dosežen, krajanom prikazati delo in življenje pripadnikov naših oboroženih sil in delovanje civilne zaštite v krajevni skupnosti pri obrambi naše socialistične samouprave domovine in reševanju družbene in zasebne imovine. Na razstavi je bilo prikazano osnovno orožje in oprema JLA ter sredstva za zveze, kar je v

izjemnih razmerah še kako pomembno. V tem delu razstave tudi ni manjkal praktični prikaz streljanja z mitraljezom, to je pionirjem pokazal razvodnik Stane in jim pojasnil delovanje polavtomatske puške, njen domet, koliko nabojev gre v pištolo in drugo, kar je mlade zanimalo.

V drugem delu razstave je krajane posebno zanimal paket „DANES JUTRI 84“. To je paket, ki vsebuje 22 kg različne hrane, kalorično ustrezno sestavljene, da lahko 4 članska družina en teden vsak dan zaužije po tri obroke hrane. Paket stane 1.050 din in je predvsem namenjen prehrani prebivalstva v

izjemnih, tudi vojnih razmerah. O izdatnosti hrane v teh paketih bosta lahko pripovedovali starejši krajanke, prva iz Nove vasi, druga iz Kicarja, ki sta paketa prejeli za novoletno darilo.

Za konec še povzetek iz knjige vtisov o razstavi, ki je bila na voljo obiskovalcem ob izhodu z razstavnega prostora. Večina je zapisala, da si še želijo podobnih praktično poučnih razstav, prirediteljem te lepe in zanimive razstave pa so izrekli vse priznanje.

Besedilo in posnetki:
Stanko Menoni**Referendum v Vitomarcih uspel**

Čisto na robu ptujske občine, precej odmaknjena od središča in s slabo cestno povezavo — je krajevna skupnost Vitomarci ena izmed tistih kjer ravno za ceste dajejo krajanje največ. Asfalt jih sicer povezuje s sosednjo Trnovsko vasjo, radi bi ga potegnili še proti Gaberniku za kar se že dogovarjajo z Juršiči, v glavnem pa bi želeli v naslednjih petih letih urediti ceste med vasi, da bo lahko avtobus vozil otroke v šolo, da bodo lahko ponovno napolnili vrtec, ki ga je vzgojnovarstveni zavod Ptuj moral zapreti zaradi premajhnega števila otrok, bili so samo štirje. Kljub vsemu pa so v Vitomarcih v minulih letih dobili novo šolo z vrtcem in že omenjeni asfalt proti Trnovski vasi za katerega so z dodatnimi pogodbami del sredstev prispevali tudi krajanje sami.

Krajevna skupnost Vitomarci ima okrog 1300 prebivalcev in 7 vasi, ki so od krajevnega središča oddaljene tudi od 5 do 7 kilometrov. S posebnimi pogodbami so že 1978 leta zbrali 150 tisoč dinarjev, vendar pri lokalni skupnosti za ceste ni bilo dovolj sredstev, da bi lahko združeni uspešneje izvedli akcijo in se dokončno rešili blata in ilovice. Tako danes hodi

jo otroci iz teh vasi peš uro in pol ali še več, premražen čaka na avtobus in isto se ponovi na poti domov. Časa za učenje ostane bore malo. „Mi se danes moramo potruditi, da bomo zagotovili najnujnejša sredstva za ureditev te ceste,“ je ob našem obisku v Vitomarcih dejal predsednik sveta KS Janez Družovčič.

Poleg tega bi Vitomarčani radi adaptirali staro šolo za potrebe krajevnih družbenopolitičnih organizacij, prosvetnega društva in drugih, uredili telefonsko omrežje, mrliško vežo ter prispevali še za večnamensko dvorano, nakup gasilske opreme, za delo upokojencev, mladine in sicer v skupnem znesku okrog 2.530.000 dinarjev. Od tega za ceste 1.690.000 dinarjev.

Za vse te potrebe so minulo nedeljo že drugi glasovali za krajevni samopriskpevek in zabeležili na treh glasovalnih mestih 88 odstotno udeležbo. Kljub slabemu vremenu je rezultat vzpodbuden, saj je bilo 75,15 odstotka krajanov ZA novi samopriskpevek, to je za načrtovani in na zborih občanov sprejeti program.

mš

**Dopolnitev programa urejanja
stavnih zemljišč**

Upravni odbor enote za upravljanje in razpolaganje s stavbnimi zemljiščem pri samoupravni komunalni skupnosti občine Ptuj je na seji v decembru preteklega leta med drugim razpravljala o sklepih skupščine enote in v povezavi s tem o potrebi, da se dopolni program

urejanja stavnih zemljišč v letu 1980 s predlogi iz javne razprave, ki bo zaključena 10. januarja. Gre predvsem za pripravo stavnih zemljišč v naselju Majšperk — Breg in program komunalne ureditve soseske med Trubarjevo ulico in Krambergerjevo potjo ter Potrčevo cesto in Levstikov potjo v Ptujju. Priprava stavnega zemljišča pa obsega zazidalni načrt in sicer programski in tehnični del načrta.

Za naselje Majšperk — Breg je bil sicer že izdelan programski del načrta, vendar se ni realiziral. Na

tem območju se je gradilo stihjsko, zato so danes komunalni problemi toliko večji in jih je potrebno ustrezno sanirati in tudi urediti. Pri tem pa je potrebno še dodatni, da je gradnja na omejenem področju potekala zunaj zazidalnega načrta.

Odbor je tokrat sprejel tudi sklep o začasnem financiranju enote za prvo trimesečje leta 1980 in poročilo o izvedbi prvega javnega natečaja za oddajo nezazidanega stavnega zemljišča v gradnjo.

MG

MAJŠPERK**Blok bo vseljiv
15. januarja**

Novi 20-stanovanjski blok v Majšperku z netto stanovanjsko površino 1050 kv. metrov bo sprejel stanovalce v sredini januarja. Tehnični pregled je bil opravljen že koncem decembra lani, vendar niso bili prisotni inšpektorji za požarno varnost, za zaklonišče in elektroenergetski inšpektor. Le-ti bodo blok in zaklonišče pregledali do 10. januarja in potem dali soglasje, če bo vse tako kot mora biti. Na stanovanjski skupnosti v Ptujju so nam povedali, da bo blok po vsej verjetnosti vseljiv in da ni nobenih težav.

Trenutno je urejen tudi varen dostop k bloku. Komunalno podjetje Ptuj, ki ureja okolico, pa bo z deli nadaljevalo spomladi. Uredili bodo zelenico in malo otroško igrišče za najmlajše prebivalce obeh stanovanjskih blokov v Majšperku.

N. D.

ČISTILNA NAPRAVA**Dokončanje del
v spomladanskih mesecih**

Kljub temu, da je bil rok za dokončanje del na čistilni napravi december 1979, je prišlo do kasnitev, je na zadnji decembrski seji ugotovil poslovni odbor za vodenje objektov čiščenja in odvajanja odpadnih voda mesta Ptujja. Glavni vzrok za nastalo stanje je sklepanje dveh gradbenih pogodb za izvedbo priključka industrijskega kolektorja in pogodbe za dokončanje vseh del na čistilni napravi. Aktivnosti po začrtanem programu niso bile izvedene zaradi nezagotovljenih garancij, sredstev, ki jih zagotavljajo Dravske elektrarne Maribor. Zaradi tega je prišlo tudi do zastoja del, ki se bodo predvidoma lahko opravila šele v spomladanskih mesecih; to bo tudi povzročilo kasnitev pri izdaji uporabnega dovoljenja.

Sredstva za dokončanje del so zagotovljena po dopolnitvi investicijskega programa in ne bodo zahtevala dodatnih obremenitev kljub nastali kasnitvi. Izdaja uporabnega dovoljenja pa je vezana tudi na sprejem dveh občinskih odlokov in sicer odloka o odvodnjavanju odpadnih voda in pravilnika o sestavi odpadnih vod, ki se spuščajo v zunanjo kanalizacijo. Sprejem teh dokumentov pa je tudi pogoj za sklenitev dogovora med upravljalcem čistilne naprave in delovnimi organizacijami, ki povzročajo industrijske odpadne vode.

MG

**Slovo
od Jožeta
Pavkoviča**

Skromno, prav gotovo pre-skromno so se ožji svojci, borci, znanci in prijatelji na novem pokopališču v Rogoznici, v soboto 5. januarja 1980, poslovili od Jožeta Pavkoviča, upokojenca iz Zihlerlove ploščadi v Ptujju. Živel je skromno, nikoli ni nikjer silil v ospredje, zato je bil v širši javnosti tudi manj poznan. Toda njegovega dela, njegovega prispevka v NOB in socialistični revoluciji ne smemo nikoli pozabiti, zato je prav, da se v nekaj vrsticah spomnimo na njegovo pot borca narodno-osvobodilne vojne.

Jože Pavkovič je bil rojen 3. maja 1917 v Raki pri Krškem v kmečki družini. Ko je vsa naša domovina zaječala pod škornji fašističnih okupatorjev, je bila tudi njegova družina med tistimi, ki jim je bil namenjen prvi zločinski udarec. Jeseni 1941 so vso njegovo družino izselili v Nemčijo, kjer je mati umrla v taborišču. Sam se je skupaj z bratoma izognil izselitvi. Ze leta 1941 je bil povezan z OF, od 1. junija 1943 pa je bil aktiven bорец NOV, prav tako oba njegova brata.

Najprej je bil Jože Pavkovič bорец v 1. četi drugega bataljona Slandrove brigade. Zaradi hrabrosti, ki jo je pokazal kot bорец, je bil dodeljen zaščitni četi Glavnega štaba NOV Slovenije, kjer je kot kurir vestno opravljal vse dolžnosti do osvoboditve. Bil je tudi dvakrat odlikovan za hrabrost.

Kot kurir zaščitne čete je tudi spremljal slovensko delegacijo na zgodovinski poti na II. zasedanje AVNOJA v Jajcu. Večino poti, od baze 20 v Kočevskem Rogu, čez Kalpo, skozi Otočac, Gornji in Donji Lapac, Bosiljgrad, Livno do Jajca je prehodil peš. Bil je na straži v tisti zgodovinski noči, ko se je rojevala in oblikovala Socialistična Jugoslavija. In to je tudi tisto veliko, kar mora za vedno ostati v našem spominu, kar mora vzbujati trajno spoštovanje do ljudi, ki so nekoč bili priče in soustvarjalci velikih zgodovinskih dogodkov.

Po osvoboditvi je potreba po obnovi porušene domovine in ugotovitvi ljudske oblasti pot Jožeta Pavkoviča pripeljala v Ptuj, ki mu je postal drugi dom. Delal je kot mizar v takratnih mizarskih delavnicah vse do leta 1963, ko je bil zaradi bolezni invalidsko upokojen. Da bi mu na jesen življenja zagotovili kar najbolj ugodno bivalno okolje, mu je organizacija ZZB NOV leta 1978 dodelila novo stanovanje na Zihlerlovi ploščadi, kamor sta se z ženo tudi preselila. Žal je njegovo življenjsko pot mnogo prezgodaj pretregala smrt. Poslovili smo se od njega, toda spomin na njegov velik prispevek za našo nacionalno in socialno svobodo bo ostal vedno živ!

FF

**DES
TOZD ELEKTRO PTUJ****OBVESTILO**

DES TOZD Elektro Ptuj obvešča prebivalce naselja Grdina in ostale, da je novozgrajena jamborska transformatorska postaja v Grdini in priključni daljnovod POD NAPETOSTJO. Plezanje po jamboru in približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTNO NEVARNO.

**DES
TOZD ELEKTRO PTUJ****OBVESTILO**

DES TOZD Elektro Ptuj obvešča prebivalce naselja Zgornja Sveča in ostale, da je novozgrajena jamborska transformatorska postaja Zg. Sveča in priključni daljnovod POD NAPETOSTJO. Plezanje po jamboru in približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTNO NEVARNO!

POSLOVNI ODBOR ZA MLEKARSTVO PRI TOZD MLEKARNA

O odkupnih cenah in dovolilnicah

Delegati poslovnega odbora za mlekarstvo pri KK Ptuj TOZD Mlekarna so v začetku seje, bila je 26. decembra, obravnavali spremembe odkupnih in prodajnih cen za mleko in mlečne izdelke. V naši republiki smo sprejeli aneks, ki določa, da cena za eno toščobno enoto ne more biti nižja od 1,67 din od 1. decembra 1979 dalje. Garantirana cena za toščobno enoto je namreč bila 1,56, prodajna pa 1,67. Po istem aneksu, oziroma dopolnilu, je od 1. januarja letos cena za toščobno enoto 1,67 din zraven pa se doda še 0,50 din za liter mleka, ki ustreza predpisani kakovosti. Tako so ukinjene tudi vse premije. Vse spremembe so sedaj vnešene v pravilnik o enotnih pogojih zbiranja in odkupa svežega mleka. Poslovni odbor je sprejel tudi, da ostanje odbitki naslednji: 0,027 din za žicinorejsko poslovno skupnost, 0,01 razirčni fond, 0,10 din za neohlajeno mleko in 0,50 din za reduktazno nevzdržno mleko, od teh se 0,40 din namensko uporablja za izboljšanje higiene, 0,10 pa za kritje stroškov proizvodnje. Ob tem je bilo omenjeno tudi, da bi kmetje bili opravičeni do premije 1,70 din pri litru mleka ob ustanovitvi mlekarne ali mlečne skupnosti z združitvijo sredstev in dela. Premija je namenska in se uporablja za izgradnjo hlevov, nakup molznice, ureditev pašnikov.

V nadaljevanju je beseda tekla o sklepanju pogodb o proizvodnji mleka v letu 1980. Te je potrebno skleniti na novo, ker so v sedanjih opredeljene cene. Ta pogodba je samo dodatek k pogodbi o članstvu v kmetijski zadrugi, v njen pa bo zajeta nova cena in zahtevana kvaliteta. Ob koncu razprave o tem so se delegati dogovorili, da se dovolilnice za oddajo mleka pošljejo proizvajalcem po pošti skupaj z nakaznico, organizatorji proizvodnje se bodo v tem mesecu sestali z inšpektorjem zaradi dogovora o enotnih pogodbah za mleko, v januarju pa se bodo sestali tudi vsi predsedniki mlekarskih skupnosti in se seznanili z vsebinsko pogodb.

Delegati so obravnavali tudi izvedbo investicijskih vlaganj iz združenih sredstev v TOZD Mlekarna. Ta sredstva, zbrana so bila v višini 1,9 milijona dinarjev, so bila namensko uporabljena za povečanje kapacitet mlekarne.

Veliko razprave je bilo ob obravnavi akcije za izdajo dovolilnic za promet z mlekom. Organizator proizvodnje (na proizvodnem območju TOZD Mlekarna so to Kmetijska zadruga Ptuj, Kmetijska zadruga Lovrenc, Kooperacija Ormož in TOZD Kmetijstvo) bo pogodbe za oddajo mleka lahko sklepal s tistimi proizvajalci, ki bodo imeli dovolilnico za

promet z mlekom. Akcija za izdajo dovolilnic je bila izvedena skoraj na celotnem območju občine, vendar so bili rezultati zelo slabi. Zakonskim določilom pa bo vseeno potrebno zadostiti. Ob izdaji dovolilnic gre tudi za takojšnje, plačilo, višina tega plačila pa z odkom se ni sprejela. Predlog je 120 din za kravo, zmanjšuje pa se v odvisnosti od velikosti hleva. Dovolilnice, ki se izdajo po opravljenem pregledu v hlevu, bo potrebno obnoviti vsako leto. Seveda se bo tem postavi vprašanje višina plačila, ki ga po zakonu mora poravnati kmetovalec. Velja dobro premisliti, saj na ta način podražujemo proizvodnjo mleka, kar lahko vpliva na njeno zmanjšanje. To pa vsekakor ni naš interes, čeprav po drugi strani na ta način prispevamo k večji kvaliteti mleka. Kmetovalci pravijo, da je prispevek previsok. Poslovni odbor je ob tem seznanil izvršni svet občinske skupščine in pričakujemo, da bo prišlo do primerne rešitve tega vprašanja.

Ob koncu prispevka s seje poslovnega odbora za mlekarstvo pogledimo še letošnji program odkupa mleka. Ta znaša 15 milijonov in 150 tisoč litrov z odstopanjem desetih odstotkov. Z oziroma na to, je interes po odkupu vsakega litra kvalitetnega mleka.

I. k.

BOGOMIR KOSTANJEVEC

Kmetijski zakoni

(prikaz in pojasnitev nekaterih določb)

3. nadaljevanje

Kaj obsega varstvo kmetijskih zemljišč?

Kmetijska zemljišča so temelj proizvodnje hrane. So dobrine splošnega pomena pod posebnim varstvom družbe in zato se uporabljajo pod pogoji in na način kot to določajo zakoni.

ZKZ ureja varstvo kmetijskih zemljišč z določbami o razporeditvi zemljišč z občinskimi prostorskimi planom, o možnosti spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in plačila odškodnine zaradi take spremembe, o prepovedi onesnaženja kmetijskih zemljišč in plačila škode, o dolžnosti lastnikov in drugih obdelovalcev kmetijskih zemljišč, da zemljišča obdelujejo kot dobri gospodarji in v skladu s predpisi, o posledicah, ki zadenejo malomarne gospodarje, katerim se lahko proti odškodnini kmetijsko zemljišče začasno odvzame in dodeli v začasno upravljanje kmetijski zemljiški skupnosti. Navodilo o tem, kdaj se šteje, da obdelovalec ravna kot dober gospodar, bo izdal republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v enem letu pa uveljaviti ZKZ.

Kako se pravno prenaša oziroma izgublja lastninska pravica na kmetijskih zemljiščih oz. gozdovih?

To se dogaja ali z v ZKZ predvideno enostransko izjavo ali z 10-letnim neizvrševanjem lastninske pravice ali z v ZKZ omenjenimi pogodbami in sicer: kupoprodajno, darilno in menjalno ali z pogodbami, ki sta uvrščeni v zakon o dedovanju (Ur. list SRS št. 15/76), to je s pogodbo o izročitvi premoženja za življenja izročitelja in s pogodbo o dosmrtnem preživljanju ali z oddajo kmetijskega zemljišča po zakonu o preživninskem varstvu kmetov (Ur. list št. 1/79) ali na podlagi dedovanja. Oglejmo si zgoraj omenjene načine prenosa.

a) Prenos lastninske pravice na kmetijskem zemljišču oz. gozdu z enostransko izjavo

Kmet ali drug občan se lahko pred občinskim upravnim organom pristojnim za premoženjske zadeve enostransko odpove lastninski pravici na svojem kmetijskem zemljišču oz. gozdu in to z izjavo o odpovedi lastninske pravice podano ustno na zapisnik ali z izjavo v sodno overjeni listini. Odpoved pa je možno izvršiti le v korist kmetijske zemljiške skupnosti, ki pa zemljišče oz. gozd mora prevzeti le tedaj, če na njem ni drugih bremen razen stvarnih služnosti.

b) Izguba lastninske pravice zaradi neizvrševanja iste

Ce lastnik (kmet ali nekmet) kmetijskega zemljišča oz. gozda najmanj 10 let ne stori ničesar, s čemer bi kakorkoli izvrševal svojo lastninsko pravico (n. pr. oddide v inozemstvo na delo in zemljišče enostavno zapusti, ne da bi o njem sploh vodil kakšno brigo) ima to za posledico, da on izgubi lastninsko pravico in da tako kmetijsko zemljišče oz. gozd postane družbena lastnina ter preide v kmetijski zemljiški sklad. Dejstvo da se je lastnik tako ponašal ugotovi v upravnem postopku občinski upravni organ, ki je pristojen za premoženjsko — pravne zadeve.

c) Prenos lastninske pravice na zemljišču oz. gozdu s kupoprodajno pogodbo

Pred sklenitvijo kupoprodajne pogodbe, ki mora biti sestavljena v pisni obliki, je prodajalec (kmet ali nekmet) kmetijskega zemljišča ali gozda dolžan ponudbo o nameravani prodaji izročiti v treh izvodih krajevnemu uradu na območju katerega leži kmetijsko zemljišče ali gozd oziroma, če tam krajevnega urada ni pa občinskemu upravnemu organu pristojnemu za premoženjske pravne zadeve. Ponudba, ki mora vsebovati označbo in ceno kmetijskega zemljišča oz. gozda ter druge prodajne pogoje se nabije na razglasno desko, kjer ostane nabita 15 dni. En izvod ponudbe pošlje zgoraj omenjeni urad oz. organ kmetijski zemljiški skupnosti.

Brez potrdila omenjenega urada oz. organa, da je bil izveden predpisan postopek, ni mogoče overitev kupoprodajne pogodbe niti zemljkanižni prenos lastninske pravice.

Opisani postopek je zakonodajalec predpisal zato, da lahko tisti, ki imajo prednostno pravico do nakupa kmetijskega zemljišča ali gozda izvejo za nameravano prodajo in uveljavijo svojo pravico.

Kdo ima prednostno pravico do nakupa kmetijskega zemljišča oziroma gozda?

Zaradi širjenja družbene lastnine in izvrševanja načela, da naj zemlja pripada tistemu, ki jo obdeluje, je ZKZ v 24. št. določil več upravičencem prednostno pravico do nakupa kmetijskega zemljišča oz. gozda in določil vrstni red upravičencev, kar pomeni, da je upravičenec, ki je v ct. zakonu prvi po vrstnem redu in ki je uveljavil svojo prednostno pravico izključuje upravičence, ki je drugi po vrstnem redu, drugi izključuje tretjega itd. Pri prodaji kmetijskega zemljišča imajo interesi za nakup prednostno pravico po sledečem vrstnem redu:

1. zakupnik kmetijskega zemljišča, ki je napredaj, bilo da je zakupnik kmet ali kmetijska organizacija združenega dela. Le tisti zakupnik — kmet ki je z drugim kmetom sklenil zakupno pogodbo glede kmetijskega zemljišča zaradi posebnih razlogov kot npr. zaradi odhoda zakupodajalca k vojakom ali na začasno delo v tujino, zaradi bolezni in podobno in se sporazumel, da pogodba traja dokler trajajo ti posebni razlogi, nima prednostne pravice;
2. kmetijska organizacija, katero kmetijsko zemljišče meji na zemljišče, ki je predmet ponudbe;
3. kmet, ki mu kmetijska dejavnost pomeni glavno dejavnost in katerega zemljišče meji na zemljišče, ki je predmet ponudbe;
4. kmet, ki ima tudi še druge vire dohodkov in katerega kmetijsko zemljišče meji na zemljišče, ki je predmet ponudbe;
5. kmetijska zemljiščna skupnost;
6. kmetijska organizacija, ki ima kmetijsko zemljišče v primerni oddaljenosti od zemljišča, ki je predmet ponudbe;
7. kmet, ki mu kmetijska dejavnost pomeni glavno dejavnost in ima kmetijsko zemljišče v primerni oddaljenosti od zemljišča, ki je predmet ponudbe;
8. kmet, ki ima še druge in dohodkov iz katerega kmetijsko zemljišče je v primerni oddaljenosti in zemljišča, ki je predmet ponudbe;

Ce ni nikogar, ki bi uveljavljal svojo prednostno pravico potem lahko kupi kmetijsko zemljišče tudi nekmet, razen če gre za tako kmetijsko zemljišče ležeče v območju, kjer v smislu občinskega prostorskega plana nekmet sploh ne more imeti v lasti kmetijskega zemljišča. Opozorjamo še na to, da komentator zakona o kmetijskih zemljiščih Slavko Korpar meni, da je stavek katere (katerega) kmetijsko zemljišče meji na kmetijsko zemljišče, ki je predmet ponudbe treba razumeti tako, da gre za tisto kmetijsko organizacijo oziroma kmeta, ki ima svoje kmetijsko zemljišče v kraju, kjer je kmetijsko zemljišče, ki je predmet ponudbe. Pojem „primerna oddaljenost“ pa je po mnenju omenjenega komentatorja treba razlagati v skladu s krajevnimi običaji in možnostjo učinkovito obdelovati tisto kmetijsko zemljišče, ki je predmet ponudbe.

Kadar je napredaj gozd imajo interesi prednostno pravico do nakupa po sledečem vrstnem redu:

1. Gozdno gospodarska organizacija, ki gospodarji z gozdovi tega gozdnogospodarskega območja,
2. organizacija združenega dela, ki gospodarji z gozdovi v tem gozdnogospodarskem območju,
3. kmetje.

Pri določitvi prednosti med upravičenci pod 2. in 3. velja smiselno isto kot med upravičenci prednostne pravice pri nakupu kmetijskih zemljišč, kar pomeni, da med organizacijami združenega dela ima prednostno pravico tista, ki gospodarji z gozdom, ki meji na gozd, ki je predmet ponudbe, med kmeti pa: a) kmet, ki mu kmetijska dejavnost pomeni glavno dejavnost in katerega gozd ali kmetijsko zemljišče meji na gozd, ki je predmet ponudbe; b) kmet, ki ima še druge vire dohodkov iz katerega gozd ali kmetijsko zemljišče meji na gozd, ki je predmet ponudbe; c) kmet, ki mu kmetijska dejavnost pomeni glavno dejavnost in ki ima gozd ali kmetijsko zemljišče v primerni oddaljenosti od gozda, ki je predmet ponudbe; d) kmet, ki ima še druge vire dohodkov in ima gozd ali kmetijsko zemljišče, ki je v primerni oddaljenosti od gozda, ki je predmet ponudbe.

Nadaljevanje prihodnjik

Prve ocene pridelovanja sladkorne pese

Iz nove tovarne sladkorja v Ormožu so prišli prvi kilogrami, da tako zapišemo, domačega sladkorja in s tem smo dosegli pomemben prispevek naši prehrabi. Dokončni rezultati pridelovanja sladkorne pese v letu 1979 in predelave v novi tovarni še niso znani, izvedli jih bomo okrog 15. januarja. Kljub temu pa smo prve podatke o rezultatih pridelovanja pese v zasebnem delu kmetijstva ptujске občine dobili pri pospeševalni službi Kmetijske zadruge Ptuj.

Zasebni del kmetijstva je sladkorno peso prideloval na 46 hektarjih. Večina pridelka je bila namenjena predelavi, nekaj pa ga je ostalo tudi doma za živilsko krmo. V prihodnje bo verjetno ves pridelek namenjen predelavi. Kljub temu, da sta suša in prekomerno

Z otvoritve Tovarne sladkorja Ormož, na kateri je govoril predsednik IS SRS dr. Anton Vratuša (foto zk)

digestije in primesi, regres pa je znašal 3000 din po hektarju, zraven pa so bila dodana še sredstva za odpravo posledic po toči. No, o vseh ugodnostih za pridelovalce pese smo že poročali. Po prvih informacijah bo cena v letu 1980 višja, z regresi in dodatki za dober pridelek pa bo celo do 1 din za kilogram. Ob tem velja omeniti, da regresa v dosedanjih obliki, torej na hektar površine, več ne bo, temveč na kilogram oddane pese. Pospeševalci bodo z akcijo priprave in izvedbe letošnjega setvenega plana pričeli po 15. januarju, ko bodo znani vsi rezultati pridelovanja in predelave v preteklem letu. Setveni plan v zasebnem delu kmetijstva ptujске občine je v primerjavi z lanskim zelo povečan, saj znaša kar 500 hektarjev. Organizacijsko strokovno smo ta plan sposobni doseči, seveda pa je ob tem odločilen interes kmetovalcev. Ti bodo pred sklenitvijo pogodb izvedli letošnjo ceno in prejeli zagotovilo za odkup celotnega pridelka. To pa je ob odločitvi za določeno proizvodnjo najbolj pomembno.

deževje neugodno vplivala na rast in kasnejši pridelek, ta ni slab. Primesi je bilo od 7 do 20 odstotkov, digestija (vsebnost sladkorja) pa je bila od 15,5 do celo 19,5 odstotka. Cena je odvisna od

KMETIJSKA ZEMLJIŠKA SKUPNOST OBČINE PTUJ

OCENILI DELO IN IZVOLILI NOVE ORGANE

26. decembra so se sestali tudi delegati skupščine Kmetijske zemljiške skupnosti občine Ptuj. Ta seja je bila pomembna tudi iz razloga, ker je dosedanjim organom skupnosti potekel štiriletni mandat. Delegati so delo skupnosti, ki je veliko naredila zlasti pri zaščiti obstoječih in pridobivanju novih kmetijskih površin v občini Ptuj, ocenili kot uspešno. Tako so potrdili vsa predlagana poročila, podali razrešnico dosedanjim organom in izvolili nove. Skupščino bo še naprej vodil Vladimir Vrečko, izvršni odbor pa Sonja Kravos. O delu skupnosti in prihodnjih usmeritvah bomo podrobneje poročali v prihodnji številki.

I. k.

Reorganizacija TOZD kmetijstvo

Primarna kmetijska proizvodnja, ki je v Kmetijskem kombinatu Ptuj združena v TOZD Kmetijstvo, je od začetka letošnjega leta drugače organizirana. Na referendum so se namreč zaposleni v vseh delovnih enotah odločili za novo obliko samoupravne organiziranosti in so sedaj namesto ene štiri nove temeljne organizacije združenega dela in sicer: Dravsko polje, Ptujsko polje, Haloze in Osojnik.

V TOZD Dravsko polje so združene dosedanje delovne enote Starše, Pragersko in Turnišče; v TOZD Ptujsko polje Trnovska vas in Dornava; v TOZD Haloze Podlehnik in Zavrč, dosedanja delovna enota Osojnik pa ostane kot samostojna TOZD za sadjarstvo in vinogradništvo. Proizvodni program ostane enak, predvsem povečanje površin, melioracije nakupljenih zemljišč, v živinoreji pitanje in mlečna proizvodnja, v sadjarstvu in vinogradništvu pa obnova nasadov.

V preteklem letu so zastavljene naloge v glavnem izvedli, le realizacija ni bila po planu. To pa zlasti zaradi neugodnih vremenskih razmer, suše, pozebe in prekomerne moče. Tako beležijo največji izpad proizvodnje v nasadih hmelja, nasadih breskev in hrsk ter vinogradniški proizvodnji.

Med letošnjimi proizvodnimi nalogami so v ospredju obnove v sadjarstvu in vinogradništvu, povečanje pridelkov v poljedelstvu, zlasti pri sladkorni pesi, na Polskavskem območju bodo meliorirali 400 hektarjev površin, v živinoreji pa si bodo zlasti prizadevali povečati mlečnost. I. kotar

GRADITELJI POZOR!

Vsi, ki gradimo vemo, s kakšnim težavami se srečujemo pri nabavi zidakov, apna, cementa in drugega materiala v poletnih mesecih, ko jih najbolj potrebujemo.

DO EFE Šoštanj vas želi opozoriti, da je sedaj pravi čas, ko se boste lahko brez težav oskrbeli z našimi kvalitetnimi proizvodi, ki imajo 20 letno tradicijo.

Iz našega proizvodnega programa vam po zelo konkurenčnih cenah nudimo:

- EFE – zidaki, trdnosti 150 in 200 kp/cm²
- EFE malte, trdnosti 100 in 150 kp/cm²

ki vsebujejo že vsa veziva, zato ne potrebujete apna in cementa, temveč samo pesek.

Vse informacije zahtevajte v prodajni službi DO EFE Šoštanj, Družmirje 20, tel. (063) 852 – 442 in 881 – 053.

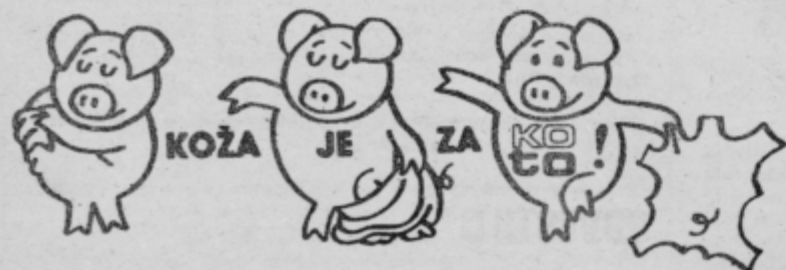
SE PRIPOROČAMO!

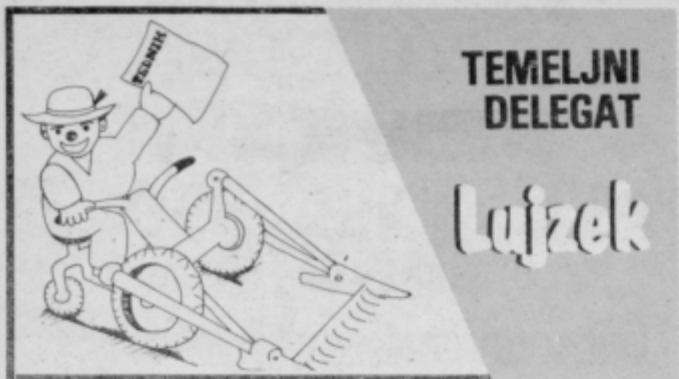
SOZD Rudarsko elektroenergetski kombinat Velenje
DO EFE
Elektrofilterjski elementi
p. o., Družmirje
p. Šoštanj
63325 Šoštanj

DO EFE
ŠOŠTANJ

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETA

KO TO
KOTEKS Tobus
in zbiralnica
kmetijskih zadrug

Prvič v noven leti — dober den. Silvester no dedek Mraz sta nas zapustila, nedelovni dnevi so mujmo no morete zaj drgoč na delovnih mestih rintati. Je pač tak eni fejsť delajo, eni pa samo v službo hodijo no še lepe ploče dobijo. Tistemu kaj 1. ali pa 15. v mesci v kuverti ali pa na banko nakožano dobimo ne provimo več ploča pač pa osebni dohodek ali pa boj po domače povedano ostonek ostonkovega, ostonka dohodka. Moj prijatelj Pepa, ki je privučeni delavec v fabriki fsokega 15. v mesci okoli voglog tuli: to kaj mi je še od članarin, samopriskovkov no kreditof ostalo, to sploh neje niben dohodek pač pa žalostni dogodek. To ovokrot sma mela okoli toga vročo diskusijo. Reka sen mu: „Pje Pepa, zakaj pa živiš na kredit, saj si ja zapufani od pet do glave, lahko ti od osebnega dogodka nič ne ostane...“ Skrižon me je pogleda, se za vuhon počoha no mi lepo zrecitira: „Lujz ne soli mi pameti, son sebe poglej pa boš vida, da si glih tak s pufi doj zasipani...“

Pa sen te resen sebe no še druge okoli sebe pogleda no ugotova, da smo vsi svojo delo no penzije za por let naprej odali. Pravzaprav več trošimo kak proizvedemo. To neje dobro. Naša zunanjetrgovinska balanca je slaba. Se pa še smo dužni. Več no boj pridno moremo delati no manj trošiti, drgačik se nan ne piše dobro...

Saj ven kaj si zaj eni mislite: ke nan te toti Lujz zaj nekšne gospodarske litanije moli. Vete to so resne zadeve, boj šparavni moremo biti. Tisti, ki samo v službo hodijo, naj tudi delajo. V pisarnah je preveji dreng, vsi bi radi na papirnati administraciji živeli. Pa ne živimo od papira pač od dela v proizvodnji. Nič ne rečen, tudi v pisarnah morajo ljudje delati, samo ne tak kak smo se mi navadili, da ma vsoki delavec v neposredni proizvodnji na pukli enega pisarniškega čata. Če de to šlo tak dale naprej, te mo tudi jaz od Tednika zahteva, da mi eno tajnico nabovi. Ali pa mo mojo Mico honorarno zaposla. Kafe de mi že kuhala.

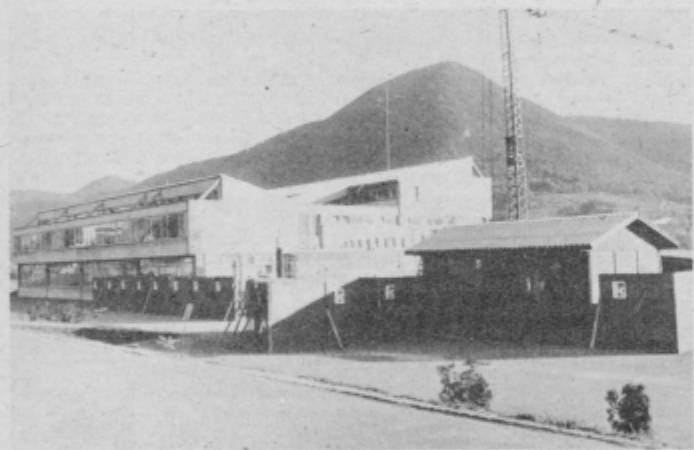
Srečno — pozdravlja Vaš LUJZ

POLJČANE

Prizidek k šoli

Zahvaljujoč dokaj ugodnemu vremenu za gradbena dela so zadnje dni minulega leta dograjevali novi prizidek celodnevni osnovni šoli v Poljčanih. V njem bodo pridobili več novih učilnic in drugih potrebnih prostorov. Pomembna pridobitev pa bodo tudi garderobe.

Šola v Poljčanih je bila zgrajena pred okoli šestimi leti in je zagotavljala učencem te šole za takratne razmere sodobne oblike pouka in dela. Prav v Poljčanih pa so bili prvi na območju občine Slov. Bistrice, kjer so uvedli celodnevno osnovno šolo, ki je pomenila in pomeni veliko razbremenitev staršev otrok, medtem ko je kolektiv šole sprejel veliko dodatno obremenitev pri svojem izvajanju učnega programa. Predvsem odločnosti kolektiva, da zaorje ledino tudi na področju celodnevne

Gradnja prizidka k COŠ v Poljčanih

osnovne šole se je zahvaliti, da je ta šola tudi zares postala zgled podobnim šolam, ki so se s takšno obliko dodatnih aktivnosti strinjali, niso pa imeli dovolj moči, da bi jo sami uresničili v praksi.

Velika volja in zavzetost šolskega kolektiva v COŠ Poljčane, je dala rezultate, ki so pritegnili širši slovenski prostor osnovnošolskega izobraževanja, tako tudi ni bilo malo delegacij, ki so se v COŠ v praksi seznanjale prav na poljčanski šoli.

Nova organiziranost izobraževanja se je v kratkem času na tej šoli tako razmahnila, da so postali šolski prostori pretesni in je bilo potrebno misliti na njihovo razširitev. Vse kaže, da bodo ta pričakovanja, po novih šolskih prostorih, postala resničnost že ob pričetku prihodnjega šolskega leta, saj te dni gradbeni delavci Konstruktorja TOZD Granit Slov. Bistrica gradijo pri COŠ Poljčane nove prostore, v samem prizidku pa bodo zagotovili prostore za širše aktivnosti.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

GRAJENA

Zaključek akcije NNNP

V organizaciji društva za telesno vzgojo Partizan in krajevne organizacije rezervnih vojaških starešin na Grajeni. so pred zaključkom lanskega leta in še v okviru akcije nič nas ne sme presenetiti, pripravili uspelo strelsko tekmovanje, ki se ga je v domu Franca Osojnika udeležilo 35 tekmovalcev, med njimi tudi 3 ženske.

Na tekmovanju, kjer se je pri organizaciji zavzel predvsem domačin Marjan Gaiser, so prvo-uvrščenemu Štefanu Horvatu s 77 krog — podelili pokal. Ostalih pet — drugi je bil s 76 krog Marjan Gaiser, tretji pa Roman Mesarec s 75 krog — je dobilo spominske diplome. Pri ženskah se je s 65 krog najbolje odrezala Marija Gaiser.

mš

Prizorček iz ene izmed ptujskih lutkovnih predstav. (foto: MO)

Izobraževanje mladih v kmetijstvu

Na področju izobraževanja mladih v kmetijstvu bo v prihodnjih dneh zelo živahno. Kmetijska zadruga Ptuj in Občinska konferenca ZSMS Ptuj sta se dogovorili za vsebino in časovni raspored izobraževanja, ki se bo pričelo že ob koncu tega tedna. Gre za dve obliki izobraževanja in sicer obravnavo idejno-političnih in strokovnih tem ter dopisno šolo samoupravljanja za mlade kmetovalce. V ta namen bodo na celotnem območju ptujske občine formalni oddelki s 5 do 20 slušatelji, izobraževanje pa bo potekalo na več enodnevih seminarjih. V izobraževanje bodo vključili okrog 100 mladih, ki delajo v kmetijstvu.

Izvedbo izobraževanja pripravljata Kmetijska zadruga in občinska konferenca mladih, k sodelova-

nju pa bodo pritegnili strokovnjake za idejnopolična in strokovna področja. Na strokovnem področju bo poudarek na tistih področjih dela v kmetijstvu, kjer v ptujski občini najbolj zaostajamo.

Dopisno šolo samoupravljanja za mlade v kmetijstvu organizirajo RK ZSMS, RK SZDL in Zadruga zveza Slovenije, gradivo pa objavlja Kmečki glas. Prvi dve temi sta že bili objavljeni in sicer v 50. in 51. številki letnika 1979.

Mladi kmetovalci so obvestila o izobraževanju prejeli na dom in pričakujemo, da se jih bo velika večina odločila za obisk predavanj.

I. kotar

mš

LESKOVEC

70 knjig za učence iz Leskovca

V začetku decembra so učence in delavce osnovne šole Leskovec pri Ptuj obiskali predstavniki konference sindikata TGA Kidričevo. Pred novim letom so se spomnili haloških otrok in njihovih šolsko knjižnico obogatili s 70 knjigami — z zbranimi deli slovenskih pesnikov in pisateljev.

To je samo ena izmed nešteti oblik pomoči otrokom te šole, saj ima TGA v Kidričevem patronat nad leskovsko osnovno šolo. Učenci in delavci šole se jim ob tej priložnosti iskreno zahvaljujejo za vse, s čimer so obogatili in popestrili delo in življenje v šoli. Čestitajo jim ob novem letu in jim želijo obilo delovnih uspehov.

M. P.

Novo občinsko odlagališče smeti

Zadnja leta so v krajevni skupnosti Laporje precejšen del svojih aktivnosti pa tudi slabega razpoloženja posvečali problemu centralnega odlagališča KS Laporje. Prav ta bližina in premajhno spoštovanje reda pri odlaganju smeti so doslej nemalelo razburjali duhove krajanov, predvsem tistih, ki živijo v Laporju. Pogosta dokazovanja o neprimernosti takšne lokacije so ostajala le na zapisnikih, medtem ko so v praksi ostajala največkrat neuresničena, ker ni bilo mogoče najti primerne prostora za odlaganje odpadkov.

Z odlaganjem dokončne rešitve tega problema pa so se kopčili problemi z ureditvijo obstoječega odlagališča v Laporju, saj je zrak postal zaradi izgrajevanja smeti vedno bolj onesnažen. Vedno pogostejši so postajali primeri, ko so smeti odmetavali izven odmerjenega prostora. Pred nedavnim pa so se pojavili kupi

smeti že kar na osrednji cesti, ki povezuje Črešnjevce z Laporjem. To je izbilo sodu dno v prizadevanjih krajanov Laporja za ureditvijo svojega življenjskega

LAPORJE

okolja. Sklenili so, da prepovejo nadaljnje odlaganje odpadkov na omenjene smetišče. Svoj sklep pa so tudi uresničili in tako krajevne skupnosti bistrške občine niso imele prostora kamor bi lahko „organizirano“ odlagali odpadke.

Vse kaže, da je bil ta korak injekcija tistim, ki so odgovorni za odvoz smeti, saj so v kratkem času našli skupni dogovor s krajevno skupnostjo Leskovec pri Pragerskem, kjer je več zapuščenih večjih glinokopnih jam, ki bi bile primerne za odlaganje smeti.

Seveda pa so prebivalci iz KS Leskovec pri svoji potrditvi centralnega odlagališča smeti uporabili izkušnje iz Laporja in pred privolitvijo postavili pogoje med katerimi so zgradili smetišča z dvometersko mrežno ograjo, postavitev betonske rampe, sproti zasipavanje smetišča in asfaltiranje cestnega odseka do smetišča.

Uresničitev teh zahtev prav gotovo ne bi smela biti ovira, da se v bistrški občini ne bi v kratkem dokopali do organiziranega in za okolje nenevarnega odlagališča smeti za daljše obdobje. Če bodo izpolnjeni pogoji KS Leskovec načrtuje, da bodo lahko novo odlagališče smeti pričeli uporabljati v mesecu marcu 1980. Do takrat pa bodo smeti še vozili na obstoječe odlagališče v Laporje.

Viktor Horvat

DESTRNIŠKA JUBILANTA

Živita za napredek

Na Destrniku v Slovenskih goricah so krajani te krajevne skupnosti že s marsikatero uspešno akcijo dokazali, da si na vseh področjih prizadevajo za razvoj svojega in sosednjih manj razvitih območij.

Med pobudniki in nosilci dosedanjih in tudi v prihodnje načrtanih nalog, sta bila in sta še poleg drugih prizadevnih krajanov vselej tudi Franc Simeonov, komandir oddelka postaje milice na Destrniku in Otmar Simonič, vodja krajevne mesnice. Oba prizadevna moža sta pred nedavnim skupaj proslavila 50-letnico starosti, Franc Simeonov pa tudi 20-letnico službovanja v tem kraju. Poleg odgovornega dela na destrniškem oddelku milice Franc Simeonov vseskozi živi in dela z ljudmi ter si prizadeva, da bi manj razvite Slovenske gorice v razvojnih prizadevanjih dosegale zastavljene cilje.

Obema jubilarntoma tudi naše čestitka!

JOS

Franc Simeonov (na levi) in Otmar Simonič sta skupaj srečala Abrahama. (foto JOS)

Odbor za pripravo 20. kurentovanja v Ptuj

objavlja natečaj za mlade pare, ki bi se želeli poročiti na folklorni prireditvi „KMEČKA GOSTIJA“, ki bo 9. februarja v Ptuj.

Ženin in nevesta morata biti iz ptujske občine, poznati morata kmečka opravila in običaje.

Prijave z rojstnimi podatki, bivališčem in poklicem pošljite najkasneje do 15. januarja 1980 na naslov: Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, 62250 Ptuj.

Par, ki ga bo izbrala posebna komisija, bo dobil praktična darila in poročni obleki.

Šesta revija pevskih zborov občine Ptuj posvečena dnevu JLA

(nadaljevanje in konec)

Moški zbor KOMUNALNEGA PODJETJA PTUJ pevovodja Jože Dernekovič, nam je predstavil prijeten program z zelo lepim zlitim in kulturnim petjem. Zbor nima izrazitih tenorjev niti fundamentalnih drugih basov, vendar jih zna zborovodja zvočno uravnovešiti, na ta način mu uspe, da izvabi iz svojih pevcev lepo zveneče blagolasje. Obe pesmi sta bili podani prepričljivo, škoda je le, da dirigent ne more opustiti slabe navade, da pomaga zboru z glasom in tako večkrat pokvari, kar je s trudom dosegel, saj sta bili tako Martin Keber posebno pa dalmatinska dobro podana, slednja se je odlikovala s kulturnim piano petjem.

Mešani pevski zbor P. D. IG-NAC ŽGEČ IZ DORNAVE vodi Danica Debeljak, zbor ji zveni lepo, izenačeno, zvok je prijeten, ki izseva prisrčnost in toplino. Žal pa je zborovodkinja pri pesmi Ko so fantje proti vasi šli nekatere besede preveč odsekala (ona, cvet) in s tem nekoliko razbila mirno pevno linijo, sicer otožno pesem je vklepala v preoster ritem koračnice tudi zadnje zloge besed rada odreže, vendar je pokazala, da ima svoje pevce dobro v oblasti, da ji dobro sledijo in daje z uspehom svojega dela, če izvzamemo že omenjeno, lahko zadovoljna.

Mešani zbor FRANCE PREŠEREN IZ VIDMA PRI PTUJU je pod vodstvom Maksa Vaupotiča zapel Mirkovo Dečle to mi povej in Nedvedovo Nazaj v planinski raj. Zbor sestavljajo v glavnem zelo mladi ženski glasovi in v povprečju vzeti zrelejši moški glasovi, kar se odraža v specifični zborovski zvoku, ki je po svojem tonskem koloritu bližji pesmi Nazaj v planinski raj. Zbor je dobro upet, kar se odraža predvsem v dobri intonaciji in jasnosti besedila. Zborovodja naredi vsa nepotrebne presledke med posameznimi deli skladbe. Baritonist Vaupotič ima še vedno svež, polnozveneč in prodoren glas! Obe pesmi sta bili smiselno po-

UNIV. PROF. JOŽE GREGORČ

dani s pravilnim muzikalnim doživljanjem brez prevelike sentimentalnosti.

MOŠKI PEVSKI ZBOR OO SINDIKATA TGA »BORIS KIDRIČ« KIDRIČEVO

vodi dirigent Ladislav Pulko. Zbor ima dober glasovni sestav, kar mu daje bogat zvočni kolorit. Prav gotovo ima danes Kidričevo najboljši zbor v zgodovini svojega mladega pevstva. (Vsaj kar sem ga slišal) zbor premore tudi dobrega solista v tenorju in baritonu, kar mu nudi veliko večji programski razpon. Pripomnil bi le, da zahvala renesansa (Gallus) kar najbolj izdelane glasove v pogledu izobrazbe posameznega glasov za pridobitev pravega renesančnega zvoka. Ecce quomodo je bila v tempu nekoliko prehitra in ni dosegla supilnega komaj slišnega, vendar dobro zvočnega pianissima, ki je osnovan element te velike epohe glasbe srednjega veka in ki je še vedno vzgled našim sodobnim ustvarjalcem in poslušalcem. Nekoliko, prenežek je bil prvi tenor v drugem delu skladbe pri In pacae nekoliko razsekana in grobo nastavljena fraza pri habitatio eus ter pri izgovorjavi et erit in pacae (et erit in pacae) kjer so tenorji brez potrebe spremenili vokal o v o. Lepo je bila podana Ispavčeva Domovini v kateri sta se oba solista zelo dobro izkazala. Prepričan sem, da bo te zadnje finese zborovodja Pulko, ki ve kaj hoče, s svojimi pevci v kratkem času dosegel saj izžareva iz njihovega petja radost, hotenje in želja po lepem podajanju.

Mešani zbor IZ PODLEHNIKA pod vodstvom Rudija Mohorka sestavljajo v glavnem same mlade pevke in pevci. Zbor poje z glasovno kulturo, zvočno je izenačen, z dobrim solistom, ki rad meša vokal e z vokalom o (lód namesto led) in naredi prevelik presledki pri frazi: Čez sedem dolgih let— — — — se bova vidla spet.

Nekoliko manj trden v svoji izvedbi je bil Hubadov Potrkan ples, zaradi tega so bili basi manj zveneči. Vesela je ugotovitev, da ima Podlehnik mlad in nadebuden zbor, čeprav bi Potrkan ples bil potreben še temeljitejši vaj.

MEŠANI ZBOR DPD SVOBODA PTUJ

pod vodstvom Rudija Mohorka se je predstavil najprej s skladbo zborovodje Mohorka na Cankarjevo besedilo. Skladbo sem prvič slišal v izvedbi za moške glasove (noneta), ki se mi zdi boljša od mešanega. Poraja se občutek, da umetniška podoba kompozicije še ni čisto dorečena, saj je njen glasbeni obraz ponekod še medel in neobgleden, brez točno orisanih kontur zato tudi izvedba ni mogla zaživeti v zaželeni jasnosti, ki naj bi bila enakovredna Cankarjevi umetniški izvedbi. Rudi Mohorko glasbeni entuziast in nadarjen glasbenik pa tudi pri Simonitičevih Ciganska ni izluščil vseh njenih fines, za kar pa gotovo lahko iščemo vzroke pri mladosti zboru, saj je bil ustanovljen komaj pred dobrim letom in pa morda nerednemu obisku vaj. Ciganska je sicer zvenela polno, sočno in s potrebno šegavostjo, vendar so ostale imitacije v altu in prvem basu, smehi v drugem basu ter zaključni staccati v sopranu neizdelani in tako ostali skriti v zvočni gmoti drugih glasov.

ŽENSKI ZBOR ALOJZ ARNUŠ IZ ROGOZNICE

z zborovodkinjo Greto Glatz je najprej zapel Lavrinov Teloh. Podajanje te globoko občutene pravgotovo najboljšje Lavrinove vokalne skladbe je bila podana preveč zunanje s premajhno pozornostjo na njeno intimno izpovedjo v tej pesmi je prišlo do izraza vse to kar zboru v pevskotehničnem pogledu še manjka. Zbor ki obstaja komaj dve leti zveni manj vlit in je manj enoten, intonacijsko neprozoren v piano petju, kjer

mu zmanjkuje leska zato so višje lege v sopranu zamegljene, glasovi neprodorni z včasih nepravilnimi povdarki (solistka). Med izvajanjem pogosto izpuščajo končne zloge posebno pri ponavljajočih se notah na primer: partizani, kolo kolo. Nasproti temu pa zaživi zbor v robustnem podajanju folklornega melosa v Iličevih Partizanskim suti. Podajanje te vrste glasbe prav zahteva nekoliko kričav ton z grobo prsno resonanco. To petje je zahrbtno in zelo nevarno za mlad zbor, ker rado preide v kri, odebeli glasilke, ki le s težavo dosežejo lep pevski ton (mezza di voce) Greta Glatz je podala predvsem drugo pesem z vsem svojim plamtečim temperamentom in v ta Dionizijev vrtnec potegnili svoje pevke in jih iz te navdušenosti in zanesenosti ni izpustila do konca skladbe. Takemu navdušenemu in prepričljivemu podajanju nujno sledi avplaz pri čemer pa obstaja nevarnost, da dirigenta zanese tako daleč, da začne svoje umetniško delo graditi na efektu, ki pa nima trajne vrednosti. Prepričan pa sem, da je ta bojazen za zbor Alojz Arnuš in za njeno dirigentko Greto Glatzovo odveč.

KOMORNI MOŠKI ZBOR PTUJ

je pred kratkim prevzel zborovodje Franc Lačen, ki je s svojimi pevci že pokazal svoje petje uspehe in kvalitete. Dobro sestavljen program: Arnič Ljubi kruhek in Bojana Adamiča v Gorjah zvoni sta prijetni skladbi s katerima zbor in zborovodja lahko prikažeta raven svojega petja. Pri Arniču je bilo opaziti, da je drugi bas prešibek, da v piano nima pravega zvoka, prvi bas je sicer dober, saj ima v svojem glasju največ dobrih pevcev, vendar zveni barvno neenotno, nekako razbiti vsak glas slišimo posebej, oktave pred koncem skladbe (unisono) ni ritmično zadosti enoten. Pri Adamičevi pesmi je zopet drugi bas kot prevzame melodijo prešibek in brez prave basovske sonornosti, zato premalo prodoren zato ga spremljajoči glasovi (prvi in drugi tenor in prvi bas) zvočno deloma pokrijejo. Solist je bil dober, s prijetnim glasom, dobro dikcijo in lepo oblikovanim tonom. Nastop zboru je bil kulturn, izvedba lepa in prepričljiva. Dirigent Franc Lačen vodi zbor umirjeno s pravim smislom za dinamično niansiranje izvajane umetnine, s prirojenim smislom za pravilno pospeševanje in zadrževanje tempa. Zdi se mi prav, če omenim dobro intonacijo zboru, ki je prekašala v svoji jasnosti in prozornosti ostale zboru kar prav gotovo pogojuje dejstvo, da je dirigent godalec (viola), kajti kot vemo zahtevajo godala absolutno intonacijo, poleg tega nas podpirajo v izraznosti fraziranja — za jasno oblikovanje pevne linije. Iz opisanega je razvidno, da dirigent izlušči iz skladbe vsa skladateljeva hotenja zato zaživi njegovo podajanje pred poslušalcem v pravi arhitektonski slušni podobi.

Moški zbor Svoboda Majšperk pod vodstvom Ladislava Pulka. V zadnji številki smo pomotoma objavili pod tem naslovom fotografijo Moškega pevskega zbora OOS TGA »Boris Kidrič« Kidričevo. Foto: Kosi

Mešani pevski zbor PD »Ignac Žgeč« Dornava Foto: Kosi

NASTOP ZDRUŽENIH ZBOROV

pri katerem so nastopili pevci, ki so obvladali program, v skoraj enakem številu pa oni, ki ga niso obvladali, je uspešno vodila Greta Glatz in spretno zakamufirala vse one, ki so se prišli na oder slikat. Pri klavirju je svoje delo

dobro opravila Lidija Letonja.

Posamezne točke je z lepim in žametnim glasom napovedoval in povezoval Marjan Šneberger. Uvodne besede na začetku 6. revije pevskih zborov občine Ptuj je spregovoril nestor ptujskih kulturnikov predsednik Stane Stanič, ki se je na koncu revije zahvalil vsem nastopajočim.

Skrb izobrazbi delavcev

V tovarni glinice in aluminija Boris Kidrič v Kidričevem je v neposredni proizvodnji v obratih glinice in elektrolize največ delavcev, ki so si pridobili svojo izobrazbo prav v lastnem izobraževalnem centru. Danes tukaj zelo dobro in uspešno dela mnogo visoko kvalificiranih, kvalificiranih in tudi polkvalificiranih elektrolizerjev in gliničarjev, ki so prakso oblikovali na svojih delovnih mestih, medtem ko so teoretično znanje pridobili v organiziranih tečajih v IC v sami tovarni. Tudi danes še deluje izobraževalni center in si v njem lahko sleherni, ki se nima ustrezne izobrazbe le-to pridobi v raznih tečajih, ki jih organizira IC TGA Kidričevo.

Pravkar so v teku razni tečaji na katerih si tečajniki pridobivajo znanje za KV gliničarje, za PKV transportne delavce, za PKV žerjaviste. Prav tako pa se lahko vsi tisti, ki jih zanimajo tudi jeziki pridobijo ustrezno znanje, saj je organiziran začetni tečaj angleškega in nemškega jezika. V naslednjem obdobju pa bodo organizirali tudi ustrezne tečaje za pridobitev polkvalifikacije za elektrolizerje, vendar je žal zaenkrat še premalo prijav (morda med tem časom že so), zato apeliramo na vse, ki si to izobrazbo želijo pridobiti, da se čimprej prijavijo po svojih predstojnikih v IC podjetja.

Že v začetku tega meseca to je januarja 1980 pa se bodo pričeli še tečaji za PKV voznike viličarjev in elektro vozičkov za TOZD predelavo aluminija, tečaj za PKV elektrolizerje za TOZD proizvodnje aluminija ter za KV delavce strojne in elektro stroke za TOZD vzdrževanje. Skratka skrb za pridobivanje ustrezne izobrazbe v TGA je nenehno prisotna, v tem času pa imajo tudi 174 rednih štipendistov, ki jim posvečajo vso pozornost. F. Meško

Sprejem za Petra Malca

Ni bilo prireditve ali proslave, na kateri ne bi vele domislile in ideje režiserja Petra Malca, ki je v novembru slavil 70. letnico življenja in 50 let gledališkega dela. (foto: zk)

Tik pred iztekom starega leta je predsednik skupščine občine Ptuj dr. Cvetko Doplihar pripravil sprejem Petru Malcu, ki je slavil 70. letnico življenja. Ob tej priložnosti so člani komisije za prireditve in proslave občinskega praznika in 29. novembra pri SO Ptuj — v njej deluje tudi Peter Malec — ocenili delo ter pri tem ugotovili, da je v preteklem letu v občini bilo nad 30 slavnostnih prireditev, od tega kar 6 medrepubliških. V letošnjem letu bi morali več pozornosti posvetiti delavskim središčem, so menili člani komisije, večje prireditve in proslave bi morale biti v Ptuj, Kidričevem in Majšperku.

Kasneje je Petru Malcu ob 70. letnici življenja čestitala sekretarka občinske skupščine Marica Fajt, mu zaželela srečno in zdravo novo leto ter mu izročila knjižno delo Josipa Vidmarja Obrabi. zk

VIDA ROJIC UPORNE SLOVENSKE GORICE

(129. nadaljevanje)

APRIL

Aprila 1945 so preživeli prebivalci v Slovenskih goricah še veliko gorja, čeprav so teklo okupatorju zadnje ure njegove oblasti v naši domovini, kajti do konca se je znašal nad zavednimi Slovenci. Do konca vojne je pisala zgodovina okupatorjeve zločine v Slovenskih goricah.

Slovenske gorice so bile aprila v vzhodnem delu nemško frontno oporišče. Druga nemška tankovska armada s tremi armadnimi zbori se je v začetku aprila iz zahodne Madžarske umikala čez ljutomersko območje na zahod. Na obrambnih položajih v vzhodnih Slovenskih goricah pa je odbila poskuse Rdeče armade in bolgarske vojske, da bi nemško fronto prebili.

V Mursko Soboto so v korakale čete Rdeče armade 3. aprila. Zatem je prispela v Mursko Soboto delegacija SNOS. Vodil jo je Vlado Krivic, med člani pa je bil naš stari znanec — Ivan Nemec-Vojko, organizator vstaje v vzhodnih Slovenskih goricah od jeseni 1942 do januarja 1944.

Nemške utrdbe na desni strani Mure so enote Rdeče armade (III. ukrajinske fronte) začele obstreljevati dan po osvoboditvi Prekmurja. Minomete so sovjetske vojaške enote razporedile ob Muri med Dokležovjem in Bakovci. Se istega dne so hoteli preiti Muro v Komarobi pri Veržju čez pontonski most s pehotnim bataljonom. Poskus se je izjalovil, kajti Nemci so bili na svojih položajih močno utrjeni in so operirali tudi s tanki. Boji so se odvijali do 8. aprila. Nemci so v Veržju zajeli več sovjetskih vojakov in jih ustrelili za veržjskim pokopališčem v Geberčevem sadovnjaku, nekaj pa v Bunčanih in na otoku v Muri. V Dokležovju so zakopali 27 sovjetskih vojakov, v Gornji Radgoni pa nad 20 Bolgarov. Po osvoboditvi so zanje izkopali skupno grobnico v Murski Soboti. Nemci so poročali 10. aprila v Marburger Zeitung, da je padlo pri Veržju 418 ruskih

vojakov, zajetih pa je bilo 148. Nemci so zaplenili tudi veliko orožja in 31 čolnov.

Po neuspešnih poizkusih prodreti nemško fronto v vzhodnih Slovenskih goricah v začetku aprila, se je fronta ustavila na Muri in se raztezala od Radgone do Razkrižja ter nadaljevala preko Presike, Koga in Bolfenka do Ormože.

Središče je bilo osvobojeno 7. aprila. Vanj je vdrla bolgarska vojska kot pomožna vojska RA. Njen štab je bil tedaj v Nedeljišču, kjer se je zadrževal tudi štab sovjetske artilerijske divizije z znanimi topovi „katjuše“. Nemci so se tedaj umaknili in se vsidrali na obrambni črti Loperšice—Salovci—Kog.

V OSVOBOJENEM SREDIŠČU

Po nemškem umiku iz Središča, 7. aprila, je predsednik KOOF Drago Klobučar s člani odbora ustanovil Narodno zaščito. V nekaj dneh je narasla na petdeset mož. Ob fronti pa je delovala še vedno nam znana kurirska postaja TV—15. Razdelili so jo v dve skupini, ker sta se dve skupini laže gibali v navzočnosti velikega števila nemških vojakov.

V osvobojenem Središču in njegovi okolici niso bili bolgarski vojski spriča Narodne zaščite do prebivalcev nasilni. Narodna zaščita je ustanavljala vaške straže, ki so onemogočale, da bi Bolgari vdrali v hiše in odnašali ljudem hrano in kar bi si že pozeleli. Na njihovi nadaljnji poti po Slovenskih goricah, v začetku maja, pa so se bolgarski vojski slabo izkazali.

Nemci so po umiku iz slovensko-hrvaške meje utrjevali nove položaje. V ta namen so 15. aprila zažgali vas Lento. Zgorole je petnajst hiš. Nove utrdbe in tiste, ki so jih gradili od oktobra 1944 dalje, pa Nemcem ob umiku niso služile, nekaj malega le v vzhodnih Slovenskih goricah.

(Vir: Brošura „NOB v ljutomerskem območju“, izdal muzej NO Maribor 1979 in izjava Draga Klobučarja, Središče ter Marije Luskovičeve, Središče).

SOVRAŽNE VOJAŠKE ENOTE SE UMIKAJO

Velik val umikajoče se nemške vojske je zajel Slovenske gorice od 30. marca do 2. aprila, ko so se poražene enote umikale iz Prekmurja po cesti Veržje—Radenci—Radgona—Cmurek in dalje proti Avstriji. Obšle pa so tudi druge ceste na poti proti zahodu. Z nemško vojsko so bežali tudi madžarski vojski in civilni okupatorjevi sodelavci, vmes pa tudi ustaši. S seboj so peljali razno blago na vozovih in avtomobilih. Večkrat jim je na poti zmanjkalo bencina. V takem primeru so avtomobile zažgali. Največ avtomobilov so uničili že v Veržju, kar okrog 300 tovarnjakov in osebnih.

Nemci so po prehodu iz Prekmurja v Slovenske gorice minirali tod mostove čez Muro.

Iz kronike NOB Šmarjete ob Pesnici izvemo, kako so se valile v začetku aprila skozi ta predel nemške vojaške kolone. Zaradi pomanjkanja bencina je večji avto vlek el kar več manjših. Šlo je seveda počasi. Zato so se Nemci osvobajali svojih tovorov. Iz avtomobilov so metali akte in jih zažigali.

V tedanji občini Šmarjeti ob Pesnici se je na umiku ustavila madžarska vojaška enota in ostala tu skoro tri tedne. Častniki so se nastanili v šoli in gostilni, vojski pa v gospodarskih poslopih na kmetijah. V tem času so morali učitelji še kopati strelske jarko pri Cerkenjenjaku. Pri delih so seveda zaposlili tudi druge prebivalce.

Na vlikonočno nedeljo, 1. aprila in ponedeljek 2. aprila so zavezniška letalca z nizkim letom obstreljevala nemška in madžarska vozila. Na Šmarjeto je padlo okrog štirinajst bomb. Dve sta zadeli cerkveni stolp. Ubit je bil madžarski vojak in deklica, ki so jo Madžari vodili s seboj. Hudo je bil ranjen tudi nek nemški vojak.

Po tem dogodku so se ljudje zatekli pred bombnimi napadi v gozdove. S seboj so vlekli živino in pač mogli z vozom odpeljati z doma.

Za Madžari so se tik pred razsulo nemške vojske naselili v šmarješki šoli nemški vojski. Vsi so bili že precej v letih, nekateri tudi pri šestdesetih. Ko so odhajali, je z njimi pobegnil v Gradec trgovec Ivan Baumgartner. Na kamion je naložil kar je pač mogel rešiti od svoje imovine.

Tudi v Voličini so se aprila naselili v šoli madžarski vojski. Tu so ostali več dni. V tem mesecu so pristali v Črmlji pri Voličini ameriški letalci s padali, ker je bilo njihovo letalo nad Mariborom obstreljeno. Nemci so dva padalca ujeli, enega pa sta skrila Miloš Čuček in Jože Pihler v listje v gozdu. Ponoči so ga domačini spravili k Francu Vogirnu v Selce. Čez nekaj dni so ga od tu odpeljali kurirji.

V Črnem lesu pri Lenartu se je več dni aprila zadrževala madžarska pešaška divizija. Zasedla je lenarško meščansko šolo in bolnišnico.

Nemški vojski so aprila minirali važne objekte v Mariboru z ekrazitom in minami. Eksplozije bi lahko porušile del mesta. Zato je OF iskala zvezo z nemško vojsko, da bi svojo namero opustili in dosegla, da so v usodnih dnevih ob koncu vojne prekinili zažigalne spoje. Mariboru je bilo s tem prihranjeno veliko hudega. Največ je pri tem pomagal Nemec na mariborski mestni komandi.

Nadaljevanje sledi

MIP skrbi za svoje upokoјence

Dokaz, da so pri združenem trgovskem podjetju Merkator—Izbira—Panonija, pravilno razumeli določbe zakona o združenem delu o minulem delu, je njihova skrb za upokojene člane kolektiva. MIP ob vsaki priložnosti, bodisi, da je to proslava novih delovnih zmag ali pa uspešen sklep poslovnega leta, pokaže, da njegovi uspehi niso le rezultat živega dela, marveč, da je podlaga vseh uspehov tudi sad minulega dela nekdanjih delavcev, ki sedaj uživajo zaslužen pokojnino.

Tako so samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in poslovodni delavci MIP tudi ob letošnjem uspešnem sklepu let povabili med se svoje nekdanje delavce — upokoјence, da bi jim znova pokazali, kao se zavedajo njihovega prispevka k razvoju delovne organizacije. Večina upokoјencev, ki jih je v MIP okoli 80, se je tudi

odzvala prijaznemu vabilu svojih nekdanjih sodelavcev in sedanjih naslednikov.

Upokoјeni in predstavniki delovne organizacije so se tudi ob koncu 1979. leta sestali in ob prijateljskem kramljanju obujali spomine na preteklost ter snovali načrte za bodočnost.

Udeleženci srečanja so zlasti pozorno spremljali besede direktorja MIP Franca Tomaniča, ki jim je spregovoril o dosedanjih uspehih in o bodočih načrtih delovne organizacije. Pri tem so bili upokoјenci nadvse navdušeni nad uspehi MIP, saj jim je to pomenilo tudi priznanje za njihovo minulo delo. Da ne bi ostalo samo pri besedah, se je kolektiv MIP svojim nekdanjim delavcem oddolžil za njihovo delo tudi z darilnimi boni in z zakusko v gostinskem obratu Grozd.

M. K.

Stanko je sedel na peč in zaigral da so nas kar pete zasrbele

Bodo stari običaji izumrli?

Na območju Haloz in Slovenskih goric je mnogo starih običajev in navad, vendar počasi in zagotovo vsa ta kulturna dediščina izumira in se pozablja. Mladi se vse manj ozirajo na to da bi ohranili kanček nekdanjega življenja in utripa na vasi. Odhajajo raje v mesta in se vključujejo v tamkajšnje življenje, ob tem pa vse bolj pozabljajo na kraje in običaje od koder izvirajo. Pa vendar nam je uspelo najti enega, ki se navdušuje nad kmečkim življenjem in delom.

Nad Zetalami v Pridni vasi Čermožice 31 smo našli Topolovčevega Stanka, ki rad zapoje kakšno domačo ali narodno. Pa tudi harmoniko ima, ki jo prav dobro obvlada, sosed mu je namreč vtepel v glavo že marsikateri ritem stare in poskočne viže. Stanko nam je povedal, da obiskuje že prvi letnik strojne tehnične šole v Mariboru, da je s svojo harmoniko nastopal že na nekaj krajevnih proslavah.

Prav bi bilo, ko bi bilo še več mladih, kot Stanko, ki bi želeli ohraniti stare običaje in navade na vasi.

Besedilo: Boris Cafuta
Posnetek: D. Ris

KAKO UPOŠTEVAMO PROMETNE ZNAKE?

Kar trije vozniki so spregledali znak!

Posnetek: D. Ris

Fotografija je bila posneta pred prodajalno Potrošnik na Bregu in nam nadzorno pove kolikšno pozornost polagajo vozniki prometnim znakom. Asfaltno površino pred prodajalno, ki ni namenjena za parkirišče uporabljajo vozniki kamionov za obračanje in počitek.

Obenem nas ta primer opozarja tudi na to, da na tem področju ni nobenega večjega parkirišča, ki bi bilo zelo potrebno, če želimo, da ne bi prihajalo do takšnih zlorab.

B. Cafuta

Lahko stopim pod vaš dežnik?

Na avtobusni progi Maribor—Ptuj vozijo avtobusi v razmahu pol ure, v zgodnjih jutranjih urah pa še pogostejše, ker je potnikov res veliko. Mnogi so namreč v Mariboru zaposleni, mladi pa si tam nabirajo znanje v različnih šolah.

Na progi je tudi dvanajst vmesnih postaj, od katerih pa je samo ena brez zaščitne hišice ali čakalnice, ki bi čakajočim ponujala zavetje v mrzlih jutrih, deževnih in vetrovnih dneh, ko se zgodi, da ima tudi avtobus zamudo. Opisana postaja je na Bregu!

Vredno je opozoriti, da povzroča takšno mokro ali prezeblo jutranjo čakanje celodnevno slabo voljo pa še kakšen nezaželen prehlad se pojavi. Mnogi so, ki vstopajo na avtobus prav na tej postaji in vsi se sprašujejo ali bodo dočakali tudi na Bregu, kakšno zaščito pred slabim vremenom.

B. Cafuta

Kdaj zaščitna hišica za potnike tudi na Bregu.

Posnetke: D. Ris

KDO GA BO ODSTRANIL?

Veliko Nedeljo cenimo ne samo po lepoti tega kraja, temveč tudi po njeni zgodovinski znamenitosti. V prvi vrsti je to grad, katerega si marsikateri tujec rad ogleda. Na vrhu, kjer stoji mogočen grad, je navadno tiho, da se v popolnem miru ostaviš in z vzpetine ogleduješ pod sabo posejane ravni.

Ozka pot pelje dol proti asfaltni cesti! Tu obstaneš, pogledaš levo in desno, ne vidiš nobenega avtomobila, ko pa se ozreš naprej, zagledaš pred sabo „avtomobil“. No ja, prepričan sem, da še ni nobenemu od strahu počlo srce, ko je pred sabo ugrizel razvalino.

Komu mar odgovornost? To je lep slovenski izraz, ki se ga v vsakdanjosti kaj radi poslužujemo, v resnici pa ga ne spoštujemo. Kdo bi jemal vso to stvar resno, če od nje ni nikakršne osebne koristi, škode pa tudi ne, če si slep za lepo in urejeno okolje.

Viktor Rajh

Pomemben korak naprej v zdravstvu

Prebivalci krajevne skupnosti Makole, ene od treh manj razvitih v občini Slov. Bistrica, se že vsa leta nazaj srečuje s pomanjkljivo urejeno zdravstveno službo. Vzrokov za to je veliko, možnosti za hitrejše reševanje pa zelo majhne, kar izhaja predvsem iz objektivnih težav, ki se kažejo predvsem v pomanjkanju potrebnih zdravstvenih kadrov. Ta problem pa je prisoten na celotnem območju občine Slov. Bistrica.

V krajevni skupnosti Makole se srečujejo predvsem s problemom pomanjkanja nujenja zdravstvenih storitev v dopoldanskem času, saj prihaja zdravnik v ta kraj komaj ob 16. uri in to po že opravljenem rednem delovnem času v Oplotnici.

Tako pozen delovni čas pa za prebivalce KS Makole predstavlja velik problem saj se zaselki od središča KS zelo oddaljeni, prometne zveze so slabe ali pa jih sploh ni. Tako morajo krajani, velikokrat tudi težje bolani, hoditi do zdravnika dolge kilometre peš. Se težje pa je za njih ob vrnitvi domov, saj jih, predvsem v poznih jesenskih in zimskih mesecih ovirajo slabo vreme in tema.

Krajani so o svojih težavah z zdravstveno službo že

MAKOLE

obveščali tako TOZD zdravstveno varstvo v Slov. Bistrica, prek svojih delegatov, kjer so dosegli, da se bo pričetek zdravstvenih uslug premaknil za uro nazaj, tako bo pričel zdravnik v Makolah delati ob 15. uri. To je le delna rešitev, saj ugodnejše rešitve v tem času ni mogoče zagotoviti predvsem zaradi pomanjkanja zdravnikov na območju celotne občine Slov. Bistrica.

S težavami se srečujejo tudi v zobozdravstveni službi, saj v Makolah doslej ni bilo zobozdravstvene ambulante, najbližja je v Poljčanah, kamor pa je iz Makol in še posebno okoliških hribovskih krajev, težko priti prav zaradi slabih prometnih zvez. Na zadovoljstvo prebivalcev KS Makole pa do rešitve tega problema ni več daleč. Zagotovljen je že prostor in tudi kadrovske težave so medtem že uspeli rešiti. Prav tako so rešene težave z dobavo opreme za ambulantno. Tako je pričakovati, da bo nova zobozdravstvena ambulanta v Makolah pričela z rednim delom že z novim letom.

Viktor Horvat

Novo leto v domu upokoјencev

Staro 1979. leto je za nami! Odšlo je v pretelost z vsem dobrim in tudi slabim. Z njim bi naj pokopali tudi vsa nesoglasja in neprijateljska razpoloženja med posamezniki, to je v naši moči, ne moremo pa uspešno tega uveljaviti tudi med narodi povsod v svetu. Nastopilo je novo leto 1980, ki bi nam naj prineslo dobrega zdravlja, sreče in uspehov, medsebojnega razumevanja in zadovoljstva. Vse to so naše želje, ki smo jih izrekli ob stisku rok sorodnikom, prijateljem in znancem, ko smo svoja voščila marsikje podkrepili tudi z darili, vse v upanju, da bi se nam dobre želje, v letu 1980, tudi izpolnile. Ob koncu starega leta so bile tudi številne proslave in prireditve.

Že v petek, 28. decembra popoldne (ker pač na Silvestrovo to ni bilo mogoče), smo v našem zavodu Doma upokoјencev Ptuj proslavili konec starega in začetek novega leta. Učenci OŠ Franca Osojnika so nas razveselili z lepim programom in s priručnimi voščili.

Obiskali so nas tudi predstavniki KS »Boris Zihler« in skupnosti socialnega skrbstva občine Ptuj. Prinesli so nam novoletno darilo — barvni televizor. Tajnica skupnosti soc. skrbstva Anka Ostermanova in predsednik skupščine KS Franc Fideršek sta nam v lepih, toplih besedah vlila poguma in spodbudila veselje do preživljanja jesenskih uric našega življenja. Kljub finančnim težavam, ki so povsod, nam je KS »Boris Zihler« že nakazala 13.000 din za televizijski sprejemnik, ki je stal 27.000 din. socialno skrbstvo se mora za višino svojega prispevka še odločiti, razliko pa bomo pokrili iz sredstev zavoda.

Proslavo je začela, pozdravila goste, obrazložila težaven položaj našega zavoda in nam vsem zaželela srečno novo leto 1980, direktorica doma upokoјencev Milena Medvedova. Tudi sam čutim prijetno dolžnost, da se v imenu oskrbovancev in v svojem imenu zahvalim vsem pobudnikom za nakup darila, izvajalcem pestrega sporeda in njihovim mentorjem. Vsem iskrena hvala!

Se isti dan ob štirih popoldne pa smo imeli upokoјenci v zavodu družabni večer, ki je bil resnično iskren in prirčen. Marsikatero nagubano čelo se je razbistrilo in marsikateri otožni obraz razjasnil. Mikavni zvoki glasbe in naše mlade, urne strežnice so marsikatero dvignile s sedeža, da se je zavrtel po dvoranici.

Tudi v muretskem delu doma upokoјencev so se 27. decembra lepo poslovili od minulega in proslavili prihod novega leta.

Njih pa so prišli razveseliti s kulturnim programom učenci OŠ

Morda bo koga tudi to pritegnilo, da se bo, ko bo že v letih, odločil za

Iz proslave v domu upokoјencev, Volkmerjeva 10 v Ptuj, barvni televizor — skupno darilo KS in soc. skrbstva Foto: M. Ozmeč

Franca Belšaka iz Gorišnice, vsak oskrbovavec pa je prejel tudi skromno darilo.

Na kratko, dragi bralci, sem vam spet opisal, kako poteka naše življenje v domu upokoјencev.

dom upokoјencev. Kdor okleva, se naj hitro odloči, trenutno še lahko izbira, če želi v ptujsko ali muretsko enoto. V obeh nam je lepo.

J. Meško

ZA BOLJŠE OBVEŠČANJE MED MLADIMI

V prizadevanjih, da bi obveščanje med mladimi doseglo svoj pravi namen, so pri občinski konferenci ZSMS v Slovenski Bistrici sklenili, da bodo organizirali posebne novinarske krožke pri vseh osnovnih organizacijah na območju občine.

Ta akcija sodi v okvir nalog, ki jih je sprejel center za obveščanje in propagando pri RK ZSMS pod naslovom »Mladi novinar« in je ena najpomembnejših nalog v prihodnjem obdobju, vanjo se uspešno vključujejo tudi mladi bistriške občine.

V občini načrtujejo, da bodo s to akcijo izboljšali kvaliteto izhajanja mladinskih glasil in pridobili mlade, da se поблиže seznanijo z novinarskim poklicem in da postanejo redni dopisniki.

Viktor Horvat

Prijetna srečanja

Nekaj pred novim letom so se na magistratu v Ptuj srečali upokoјenci, nekdanji delavci v upravi skupščine občine Ptuj. Najprej sta jih pozdravila Milan Masten, predsednik sindikata in Franc Krajnc, podpredsednik izvršnega sveta, podrobneje orisala novo vlogo in način dela občinskih upravnih organov, nam zaželela srečo in zdravje v novem letu — z željo, da bi se čez eno leto spet vsi zdravi in dobre volje sešli.

V petek, 28. decembra sta tudi

krajevna organizacija RK in KS Olga Meglič skupno organizirali tovariško srečanje občanov, ki so že prekoračili 70 leto. Prišlo jih je okoli 50, ki so z zanimanjem sledili kulturnemu programu, ki so ga izvajali učenci OŠ Olge Meglič. Tako učenci z recitacijami, petjem in plesom kot tamburaški zbor DPD »Svoboda« Ptuj so navdušili navzoče. Zanimiva je bila tudi šaljiva točka.

Organizatorji obeh lepo uspelih srečanj si zaslužijo vse priznanje in tudi javno zahvalo.

J. D.

DRUŠTVO UPOKOЈENCEV POLENŠAK

Uspehi dveletnega dela

Društvo upokoјencev na Polenškaku je bilo ustanovljeno šele 12. februarja 1978 in tako ne deluje niti dve leti, kljub temu pa je že zabeležilo precejšnje uspehe, ki so jih ocenili na nedavnem občnem zboru. Danes šteje društvo 88 članov, od tega je polovica kmečkih upokoјencev. Zadnji občni zbor so imeli pred dobrim letom, kjer so sprejeli vrsto sklepov in danes ugotavljajo, da so jih v celoti izvršili.

Med najpomembnejše naloge prav gotovo štejejo nabavo in razvite družbenega prapora. Prireditve je bila za praznik 1. maja 1979 in je tako po množičnosti in številu prispevkov daleč preseгла prvotna pričakovanja.

Med letom je društvo organiziralo tudi dva izleta v splošno zadovoljstvo udeležencev. Prvi je bil v Pomurje, ki so ga začeli z vožnjo po vinski cesti čez Jeruzalem. Obiskali so Veliko Polano, rojstni kraj pisatelja Miška Kranjca, si ogledali njegovo domačijo in muzej. Lendavske gorice so napravile nepozaben vtis na vse. Med potjo so se za nekaj ur tudi namočili v kalni, po nafti dišeči vodi v Moravskih toplicah. Kljub nevihti veselo razpoloženje na poti domov ni ponehalo.

Drugi izlet je bil na Ostri vrh, kjer so si pri Duhu ogledali muzej in spomenike naše revolucije. Nato so obiskali še Pohorje, povezano z ogledom spomenika in muzeja na Osankarici. S temi izleti so tudi počastili velike jubileje naše Partije, SKOJ in revolucionarnih sindikatov.

S pomočjo zveze društev upokoјencev iz Ljubljane, si ob lastnem združevanju sredstev urejajo svoje prostore pri gasilskem domu na Polenškaku ob velikem razumevanju gasilskega društva. V te prostore je bilo doslej z opremo vred vloženo že 100.000 din, za opremo pa bodo v letu 1980 vložili še nadaljnjih 10.000 din.

Na občnem zboru so tudi izmenjali in obnovili nekaj članov upravnega in nadzornega odbora, nekaj jih je umrlo, nekaj je obremenjeno z drugimi funkcijami v KS ipd. Ob razvitu prapora je sodeloval pevski zbor DU iz Ptuja, na občni zbor pa so povabili ženski pevski zbor iz Kidričevega, ki je upokoјence s svojim petjem in izvajanjem šaljivih skečev prijetno razvedril.

Posebno prijetno je bilo srečanje nekaterih nastopajočih z nekaterimi upokoјenci, ki so prej delali v TGA Kidričevo. Navzočnost gostov iz Kidričevega in njihov nastop na Polenškaku ne bodo pozabili in želja vseh je, da bi še večkrat prišli med nje in jih s svojim programom spravil v prijetno razpoloženje. To so jim gostje iz Kidričevega tudi obljubili. Tako je letni občni zbor s kulturnim programom na Polenškaku trajal ves popoldan. Končali so ga v vselem razpoloženju in s priručnim voščilom za srečno, zdravo Novo leto 1980!

I. K.

Pomembno je sodelovanje s starši

Pri vzgajanju mladih športnikov in športnic je poleg treniranja pomembno tudi sodelovanje med starši in klubom, kajti le tako pridejo do skupnih ciljev, ki so si jih zastavili. NTK Petovia Ptuj je

Tjaša Meško s pokalom iz Nove Gorice

organiziral sestanek s starši mladih igralcev in igalk, ki trenutno branijo barve ptujkega namiznoteniskega kluba. Pogovorili so se o bližnjih tekmovanjih, o sodelovanju s trenerjem in vodstvu

in še o nekaterih pomembnih stvareh.

Prvo mesto na drugem pozivnem selekcijskem turnirju pionirk I. skupine je osvojila Tjaša Meško in prejela tudi izredno lep pokal. Povedala je, da se je na turnir dobro pripravljala. Imela je nekaj kriznih trenutkov, vendar se je vse dobro končalo.

Drugo mesto je osvojila Tamara Kampuž, ki obiskuje 7. razred osnovne šole. Tudi ona je dejala, da se je resno pripravljala. Popravila je prejšnjo uvrstitev in sicer kar za pet mest. Izgubila je srečanje samo s svojo klubsko tovarišico Tjašo Meško.

Velik uspeh je tudi uvrstitev Urške Majnik v prvo skupino. Sama tako visoke uvrstitve ni pričakovala, prej je imela v mislih obstanek v drugi skupini, kot pa nepričakovano uvrstitev v prvo skupino, kjer nastopajo najboljše slovenske igralke.

Pred igarkami NTK Petovia Ptuj so številni nastopi kot na primer v Hrastniku, pa v Zagrebu in še vrsta drugih. Na vse turnirje se bo po potrebo dobro pripraviti.

Besedilo in posnetek: Danilo Klajnšek

Proslavili bodo 25 letnico strelstva v Juršincih

Na letni konferenci strelske družine Juršinci, ki je bila v soboto 22. decembra, so obravnavali delo in dosežene uspehe na področju strelstva. Iz poročila predsednika SD Franca Štrucla je bilo razvidno, da so rezultati zadovoljivi. Posebno velja poudariti uspešnost dela na področju SLO in družbene samozastite, kjer so člani veliko napravili za večjo varnost družbenega in zasebnega premoženja. Skozi vse leto pa so se člani vključevali tudi v izvajanje akcij v okviru NNNP '79. V bodoče pa bo treba več napraviti, da se bodo tudi mladi masovneje vključevali v strelski šport, kajti obrambna vzgoja je vse bolj pomembna.

Razpravljali so na letni konferenci so menili, da bo v bodoče treba tudi več sodelovanja in skupnega dela z družbenopolitičnimi organizacijami, krajevno samoupravo, društvi in šolo, čeprav šolo na področju strelstva in obrambne vzgoje že dobro sodelujejo. Ugotavljali so tudi, da se nekatera društva neodgovorno obnašajo, delajo po svoje in svojih programov ne usklajujejo z drugimi.

Največ problemov je z letnimi prireditvami. Nekateri hočejo držati neke vrste monopol nad prireditvami, ki jih prirejajo v najlepših dneh letnega časa, ko je oblik in lep zaslužek zagotovljen. S tem pa onemogočajo druge, ki

imajo morda iste cilje in želje, zlasti še za organizacijo prireditev pred državnimi prazniki. Zavedati bi se morali, da vsako društvo rabi za svoje delovanje sredstva, ki jih je pretežno moč dobiti le z organizacijo kulturno-zabavnih prireditev.

Udeleženci konference so si bili enotni v ugotovitvi in predlogu, da bi vse družbenopolitične organizacije in društva na območju KS Juršinci začeli združevati delo in sredstva za zgraditev prepotrebne večnamenskega objekta, kjer bi vsi dobili prostore za svojo dejavnost. Sedaj pa so v Juršincih primeri, da posamezna društva želijo graditi svoje objekte zase, to je za ožji krog ljudi.

Jubilejne prireditve, ki jih bo strelska družina Juršinci organizirala v letošnjem letu, bi naj potekale pod pokroviteljstvom krajevnih konference SZDL Juršinci. Osrednjo proslavo pa bi povezali s prireditvami ob dnevu mladosti. To je bil enotni predlog udeležencev letne konference.

S. D. Juršinci

Konec dober ... vse dobro

Z uvrstitvijo v območno slovensko nogometno ligo-vzhod so nogometaši Aluminija dosegli velik uspeh. Če bi se merilo po rezultatih, bi morali aluminijci že prej igrati v višjem rangu tekmovanja. Igralci so se pod vodstvom trenerja Krnjčiča začeli resno pripravljati za novo sezono.

V pripravljalnem obdobju so odigrali tudi nekaj prijateljskih srečanj z močnimi nasprotniki. Po rezultatih je bilo videti, da igranje v rekreacijskih ligah ni pustilo večjih posledic. V prvih treh tekmah v prvenstvu je bilo še dokaj dobro, vendar je potem prišla tekma z Litijo, kjer je vse šlo narobe. Poraz s Kladivarjem in Koroško, da to je bilo zares krizno obdobje. V drugi četrtini tekmovanja pa so nogometaši Aluminija zaigrali kot prerojeni. Doživeli so samo en poraz in to v Mozirju proti ekipi Elbroja. Najpomembnejšo zmago so izvajali v Celju proti Kladivarju, kjer so na snegu premagali dobrega nasprotnika in se mu tako oddolžili za poraz na domačem igrišču.

V spomladanskem delu čaka nogometaše Aluminija še dvanajst dolgih kol. Če se bodo dobro pripravili tako obramba s kapetanom Panikvarjem na čelu, kot napad s Krajncem, Bekom in ostalimi, potem se za uvrstitev pri vrhu ni potrebno bati, kajti vse ekipe se bodo pomerile med seboj še dvakrat. Torej se gledalcem v Kidričevem obeta dober nogomet, saj so nogometaši Aluminija eno od učinkovitejših moštvev, to pa je tudi dokaz, da igrajo vedno „odprto“. Mogoče jim je takšna igra tudi „odnesla“ kakšno pomembno točko.

Danilo Klajnšek

Pionirska gimnastična selekcija

O tem, da so začeli z delom v TVD Partizan Kidričevo smo že poročali. Prav pa je, da na kratko predstavimo pionirsko gimnastično selekcijo. Pionirke pod vodstvom Andreja Goršeta in Marice Jenčec vadijo trikrat na teden. To še v bistvu ni prava selekcija, ampak je to faza zbiranja za najboljšo vrsto.

Lepo je videti majhne punčke, kako izvajajo na treningih različne telovadne elemente. Seveda se bo čez čas tudi delo razširilo na štiri do pet kratno vadbo v enem tednu. Nujno potrebno bo sodelovanje vadiateljev in staršev od mladih deklet, kajti le s skupnim delom bodo prišli pričakovani

Tudi „špaga“ mora biti brezhibna.

rezultati. Starši so in bodo vedno dobrodošli v telovadnici, tako da bodo lahko videli in tudi pomagali pri delu z dekleti. Seveda ni napredka brez nenehnega usposabljanja vadiateljev sodnikov, brez strokovne literature in tako naprej.

Pri TVD Partizan Kidričevo se trudijo, da bi imeli zopet zelo dobro gimnastično žensko vrsto, kajti v ptujski občini se razen v Kidričevem nihče ne ukvarja z resno vadbo gimnastike. Gotovo bomo lahko čez čas pisali tudi o prvih uspehih mladih telovadk iz Kidričevega.

Besedilo in posnetek: Danilo Klajnšek

LETA 1982 V SLOVENSKI BISTRICI

Športno prvenstvo ljubljanskega armadnega območja

Čeprav se bo bralcu zdelo, da je do leta 1982 še dovolj časa, vendar družbeni in športni delavci občine Slov. Bistrica, predvsem pa vojak in starešine garnizije Pohorski bataljon, ne mislijo tako, ker se zavedajo pomembnosti nalog, ki so jim bile zaupane. V letu 1982 bo namreč v Slovenski Bistrici športni dogodek, kakršnega doslej še ni bilo kljub razmeroma bogati športni aktivnosti v tej občini.

Športno prvenstvo ljubljanskega armadnega območja pomeni tako za vojaške in starešine bistriške garnizije kot tudi za občane občin Slov. Bistrica in Slov. Konjice, tudi ta občina bo vključena v srečanja, veliko več kot samo merjenje sposobnosti na športnem področju. V tem času bo bistriška občina praktično Jugoslavija v malem, saj se bodo srečanja udeležili vojak in skoraj iz vseh krajev naše domovine, ki bodo v tem času služili vojaški rok, z njimi pa bodo tudi občani bistriške, konjiške in drugih občin. To bo prava priložnost medsebojnih poznanstev, sklepanja novih prijateljstev in še bi lahko naštevali.

Do športnega prvenstva ljubljanskega armadnega območja načrtujejo zgraditi še veliko število objektov, ki so za uspešen potek srečanj nujno potrebni. To pa je tudi tisto, ki opozarja, da do prvenstva le ni tako daleč, kot bise to komu zdelo, saj je treba o gradnji objektov razmišljati in pripravljati že sedaj. V okviru garnizije Pohorski bataljon v Slov. Bistrici načrtujejo že letos zgraditi novi športni park z dneva v dan pa dobiva lepši videz tudi okolje in življenjski prostor vojakov in starešin v bistriški vojašnici.

V občini Slov. Bistrica načrtujejo tudi, da bodo do prvenstva, poleg spremljajočih športnih objektov zgradili še nov dom JLA z večnamensko dvorano. Oba objekta bodo zgradili v novem naselju Slov. Bistrice. Ni treba posebej poudarjati, kako velik pomen bodo taki objekti imeli za občinsko središče, saj bo novi dom JLA, predračunska vrednost gradnje je ocenjena na 65 milijonov dinarjev, postal kulturno središče mesta Slov. Bistrica, ker bo v njem večja dvorana za razne kulturne prireditve in filmske predstave, v domu pa bodo tudi drugi prostori za razne družabne prireditve. Za zgraditev tega objekta bodo morali v občini zbrati okrog 25 milijonov dinarjev.

Medtem ko bo novi dom JLA prinesel več življenja na področju kulturnih dogajanj v občini, bodo tudi športni objekti veliko doprinesli k boljšemu športnemu življenju, pri tem bo imela zlasti pomembno vlogo velika večnamenska športna dvorana. Njena investicijska vrednost znaša 45 milijonov dinarjev, zagotovili pa bi jih iz sredstev JLA, iz samopriskevka občanov, prispevka kulturne skupnosti in delovnih organizacij bistriške občine. Zgraditev večnamenske dvorane v Slov. Bistrici, ki ne bi služila samo občinskemu središču, temveč telesni kulturi na območju vse občine, je bila že dolgoletna želja. Prav s športnim prvenstvom Ljubljanskega armadnega območja pa bo ta želja postala stvarnost in nov uspeh skupnega življenja in dela bistriških občanov, vojakov in starešin JLA.

Viktor Horvat

Še o „primeru“ Mikija Prsteca

Na nekoliko poenostavljena in večkrat emocionalno obarvana dejstva pisca članka D. K. moram kot trener Mikija Prsteca spregovoriti bolj podrobno in iz ostalih zornih kotov športa.

Atletika je monostrukturni šport, ki zahteva celovito osebnost. Uspeh v njej ni odvisen samo od trenerja in materialnih pogojev, temveč od vrste psihosomatskih dimenzij. Najvažnejše so antropometrija, motorika, inteligenca, struktura osebnosti, motivacija, socialna prilagodljivost, sistem vrednot, socialni status in zdravstveno stanje atleta.

Trening je v bistvu kibernetični proces, kjer atleta iz začetnega stanja z ustreznimi operacijami (sredstvi treninga) privedemo do končnega stanja, to je vrhunskega rezultata. Rezultat je torej funkcija začetnega stanja športnika in zavisi od kvalitete posameznika in ciljev družbe. V procesu treninga moramo najprej določiti začetno stanje, kontrolirati vmesna stanja in spremljati sredstva treninga, da dosežemo zaželeni rezultat. Za takšno programiranje je nujno skupinsko delo trenerja, psihologa, sociologa in zdravnika.

Miki Prstec je bil kot mladinski državni reprezentant v teku na 400 m deležen strokovne obravnave v letih od 1974 do 1976. Plan treninga sem sestavljal na osnovi testnih ugotovitev Visoke šole za telesno kulturo v Ljubljani, ki so bile dokaj kvalitetne. V tem času je atlet dosegel tudi najboljše rezultate v svoji karieri. Prav tako je TVD »PARTIZAN« Ptuj vložil maksimalna sredstva v njegove priprave, ga štipendiral preko TKS Ptuj, mu omogočil tekmovanja v tujini in nudil ostale ugodnosti. Več nismo mogli, niti znali storiti v dani situ-

aciji, ker je bila atletika na drugem rangu občinskih športov. V njegov uspeh sem vložil precej svojega prostega časa, sobote in nedelje sem posvetil treningom in tekmovanjem, večkrat na škodo lastne družine. Pri tem nisem iskal materialnih nadomestil, ker mi je bil uspeh atletov edino vodilo. Žal takšno delo ne more trajati večno, posebno ob stalnih dokazovanjih, da je atletika osnova za ostale športe. Tega mnogi športni funkcionarji v Ptuj niso mogli ali hoteli razumeti, čeprav smo jo v slovenskem prostoru uvrstili v prvo prioriteto.

Po mojem strokovnem prepričanju je Miki Prstec v teh improviziranih pogojih (neustrezna atletska steza, neurejene slačnice in sanitarije) dosegel svoj maksimum leta 1976 z rezultatom 47,6 sek. na 400 m in 21,5 sek. na 200 m. Takrat sem mu tudi odločno svetoval naj spremeni okolje in pristopi k AK Kladivar, kjer so bili optimalni pogoji za delo in profesionalni trener. Sprinter mora štiri do petkrat na teden trenirati na stezi z umetno maso, kar je bilo takrat dosegljivo samo v Celju. Na našem stadionu je bilo resnično samo »blato«, ki pa smo ga morali še sami urejati. Žal so bile socialne razmere in navezanost prizadetega atleta na Ptuj močnejše, kot športni rezultati, zato je Miki Prstec pričel nazadovati iz leta v leto. Najbolj kruto v vrhunskem športu je to, da je uspeh edino merilo za materialno in moralno pomoč družbe. Zaradi tega je usahnila štipendija, pa tudi motivacija po intenzivnem treningu je bila iz leta v leto slabša.

Miki Prstec je bil resnično v širšem izboru kandidatov za olimpijske igre v Montrealu, vendar je bila postavljena norma atletske zveze

Jugoslavije (46,4) v navedenih pogojih in v tako kratkem času nedosegljiva. Sprinter na 400 m, ki se je že približal svojemu vrhu, ne more izboljšati svojega rezultata od 47,6 na 46,4 v takšnih pogojih. To je pogojeno s funkcionalnimi mejami organizma, ki jih je blizu maksimuma vedno težje izboljševati. Zato tudi ambicije atleta večkrat ni v skladu z njegovimi realnimi sposobnostmi, kar je bilo prisotno tudi pri Mikiju Prstecu. Tudi slabo zdravstveno stanje (akutne angine, poškodbe, avitaminoze) je bilo večkrat razlog za prekinitve intenzivne vadbe. To so samo nekateri od številnih problemov v moji trenerski praksi.

Naj zaključim z naslednjo mislijo. V Ptuj smo imeli mnogo kvalitativnih atletov (Srđan Carli, Tonček Štajnko, brata Žohar, Drago Skok, Tanja Butolen, Irena Petek, Marija Jugovec, Marija Horvat, Dušan Koren, Alojz Lebar, Žarko Markovič), ki so nastopali v slovenski in tudi v državni reprezentanci. Tudi sedaj jih imamo (Milena, Bele, Mateja Bombek, Vesna Carli, Marija Sešerko, Janez Učakar), vendar je njihova perspektiva odvisna od mesta, kisi ga bo atletika priborila v občinskem športnem prostoru.

Kvalitetnih rezultatov ni mogoče doseči brez močnosti v solah, profesionalnih trenerjev v klubu in materialnih sredstev. Model razvoja atletike smo v ptujski občini natančno postavili. Upam, da bo novi atletski klub, ki ga pravkar ustanavljamo postavil delo na višji nivo kot je bilo doslej. Od Mikija Prsteca pa pričakujemo da bo kot bodoči atletski trener dokazal svojo vrednost med mladino.

Milan Cimerman

unial
tovarna gline in aluminija
Boris Kidrič n.sub.o.
Kidričevo

UNIAL Tovarna gline in aluminija „Boris Kidrič“ Kidričevo z n. sub. o. — TOZD Promet

o b j a v l j a d e l a o z i r o m a n a l o g e :

- 1. POMOČ PRI RAZKLADANJU MATERIALA — št. 623-24-05, zasedba 7**
Področje dela: razkladanje in nakladanje ter skladiščenje materiala. Čiščenje transportnih sredstev.
Pogoj: NKV delavec s tremi meseci delovnih izkušenj. Osební dohodek je približno 4.385 din.
- 2. UPRAVLJANJE MOTORNEGA VOZIČKA — št. 623-24-02**
Področje dela: vožnja s transportnim vozilom in upravljanje z višičarjem. Sodelovanje pri nakladanju in razkladanju materiala.
Pogoj: KV delavec — voznik kategorije B in eno leto delovnih izkušenj. Osební dohodek je približno 4.700 din.
- 3. UPRAVLJANJE TIRNEGA ŽERJAVA — št. 621-24-05**
Področje dela: nakladalna in razkladalna dela s tirnim žerjavom.
Pogoj: KV delavec — strojnik gradbenih strojev in eno leto delovnih izkušenj. Osební dohodek je približno 5.800 din.
- 4. DELO NA PREMIKU — št. 622-22-03, zasedba 3**
Področje dela: sodelovanje pri premiku in vožnji vlaka, spenjanje in odpenjanje vagonov, prestavljanje in pregled kretnic, zaviranje in zavarovanje vozil.
Pogoj: KV delavec — premikač zavirač in 6 mesecev delovnih izkušenj. Osební dohodek je približno 6.800 din.
- 5. UPRAVLJANJE VOZIL V LIVARNI — št. 613-11-05, zasedba 2**
Področje dela: upravljanje vozil v internem transportu.
Pogoj: KV delavec — voznik kategorije C. Osební dohodek je približno 5.670 din.
- 6. MANJŠAHTEVNA AVTOMEHANSKA DELA — št. 615-15-05**
Področje dela: vzdrževanje prometno transportnih sredstev in mehanizacije.
Pogoj: PKV delavec kovinske stroke in 6 mesecev delovnih izkušenj. Osební dohodek je približno 4.800 din.
- 7. STRUGARSKA DELA — št. 615-15-07**
Področje dela: izvajanje strgarskih del za potrebe TOZD Promet. Občasno opravljanje avtomehanskega dela.
Pogoj: KV strugar in 1 leto delovnih izkušenj. Osební dohodek je približno 5.670 din.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska socialna služba delovne organizacije 15 dni po objavi. Prosilci bodo dobili odgovore najkasneje 15 dni po izvršitvi izbiri.

Kako smo v vrtcu pričakovali obisk dedka Mraza!

Težko pričakovani dan — dan, ki nanj otroci čakajo tako nestrno vse leto. Leto pa je za majhno otroško glavo nekaj neizmerno dolgega. Pa vendar je tu ta dan, dan, ko bo vse otroke v vrtcu obiskal dedek Mraz.

Otroci prihajajo v vrtec skoraj še sredi noči. Prenekatere oči so druge dni še zaspane, glavice trudne. Toda danes ni tako. Danes oči toplo žarijo, zvedavo opazujejo snežinke in snežake, ki vise spod stropa. Drobne ročice kar ne morejo od nestrpnosti odpeti vseh gumbov in odvezati vezalk. Namesto običajnega pozdrava ob vstopu v igralnico, otroci sprašujejo:

Ali je ze prisel dedek Mraz?
Kdaj pride dedek Mraz?
Ali bo meni prinesel darilo?
Koliko skrbi je danes v teh okroglih nasmejanih glavah naših najmlajših. Tovarišice kar ne morejo odgovoriti na vsa vprašanja mamicov.

Otrokom predlagamo, da bi zaplesali, da bi čas hitreje minil. Vsi so koj zato. Na gramofonu se zavrti plošča in zvoki prisrčne otroške pesmi napolnijo igralnico. Roke otrok in tovarišice se oprimejo druga druge in noge veselo poskočijo okrog novoletne

jelke. Koliko lepote žari iz nasmejanih otroških obrazov, kako topel je stisk otroških rok.

Nenadoma, sredi plesa, stopijo v igralnico lutke. Otroške oči se od začudenja široko razpro, korak

sredi plesa zastane. Nihče več ne sliši pesmi, vsa pozornost velja le novim obiskovalcem. V igralnici zavlaži tišina, otroci posedajo in prostor napolni otožni in tihi zvok kitare.

metle. Sploh ni več podoben snežaku in snežena žena ga noče za moža. Snežak je žalosten in povpraša otroke, kdo bi mu lahko pomagal. Skupaj ugotovijo, da bi snežaku lahko pomagal le dobi dedek Mraz. In otroci ga pokličejo. Kličejo ga tako glasno, da jih stari dedek sliši in pride. Otroške oči žarijo, usta pa se kar naprej vzklikajo: »Dedek Mraz! Dedek Mraz!«

Dedek Mraz najprej pomagal snežaku iz zagate. Podari mu vse, kar je dobi snežak žrtvoval za to, da bi si našel ženo. Sedaj pa ga snežena žena vzljubi, saj je spet lepi snežak.

Nato stopi dedek Mraz k otrokom. Vsaka drobna ročica bi ga rada pobožala, vsaka zvedava usta kaj vprašala. Dedek Mraz pa pripoveduje kako je potoval, pove otrokom kje vse je že bil, pove jim še to, da jih ima zelo, zelo rad. Otroci se zgrnejo k njemu, stari dedek pa jih zaprosi, naj mu nekaj zapojejo. In otroci pojejo. Pojejo o tem, kako so čakali dedka Mraza, kako dolgo je bilo leto, da je zopet prišel k njim. Pojejo o snežinkah, o burji, o ptičkih pozimi. Dedek Mraz jim pomaga. Otroška lica rde, oči žare kot svetle zvezde na nočnem nebu in korak se kar sam usmeri v ples. Z otroki zapleše dedek Mraz. A dedek je star, bole ga noge. Dolgo pot ima za seboj in še daljšo pred seboj. Obiskati mora vse otroke sveta. Zato razdeli otrokom darila, ki jih je vse leto zanje pripravil.

Drobne ročice stiskajo k prsim darila, oči pa so še kar naprej uprte v dobrega deka. Dedek Mraz se poslavja. Otroci mu obljubijo, da ga bodo drugo leto spet čakali. Dedek jim zagotovi, da bo prav gotovo prišel.

Vse ročice mahajo dedku v slovo, ko se s trudnim korakom odpravi na pot.

To je najlepši dan v vrtcu v vsem letu za naše malčke. S plošče se spet oglasi otroška pesem, otroci veselo zaplešejo. V rokah pa vsak stiska darilo, isto darilo, ki ga je dobil iz rok največjega prijatelja otrok — dobrega starega dedka Mraza.

Helena Podgoršek

Za konec še spominski posnetek z dedkom Mrazom

Foto: Langerhole

Pred otroke priplešeta zajčka. Za njima se previdno priplazi lisica in poje: »Ljeja—jaja—jaja—jaja, zvita lisica se sprejaja...« Za lisico priskaklja vervečka, za njo pride snežni mož; tako lep je, kot pravi. Glavo mu krasi velik rdeč lonček, rdeč korenček mu služi za nos, orehe pa ima namesto gumba. V rokah drži imenitno metlo. Za sneženim možem pripleše v igralnico ptičje strašilo, zadnja pa pride vsa bela snežena žena. Rdečo ruto ima na glavi, v rokah pa drži torbico. Cisto prava snežena dama je.

In pred otroškimi očmi zaživi zgodnica o sneženem možu, ki gre v svet, da bi si poiskal ženo. Na poti sreča najprej zajčka in jima podari svoj nos-korenček, nato sreča vervečko in ji podari svoje lepe gube — orehe. Pot mu prekriža še lisica, ki mu zvita kot je, ukrade še njegov lepi lonček. Ptičje strašilo ga poprosi za metlo in ko končno snežni mož le najde sneženo ženo, je brez nosu, brez gumbov, brez lonca in brez

Obračun novoletnega praznovanja

V imenu najmlajših naše občine se zahvaljujemo vsem, ki se prispevali finančna sredstva, da smo jih lahko pripravili enotno in pristožno veselje ob novoletni jelki in prihodu dedka Mraza.

Veseli smo, da smo mednarodno leto otroka lahko zaključili z dejstvom, da so bili obdarovani vsi naši otroci enotno pa čeprav skromno. S tem smo dokazali, da so vsi otroci naši, saj so se prireditve zvrstile po vseh krajevnih skupnostih, šolah in ponekod tudi po vaseh.

Ze tretje leto si prizadevamo, da bi bil otroškega veselja ob novem letu deležen vsak otrok in zadovoljni smo, da lahko iz leta v leto ugotavljamo napredek in vse večje sodelovanje.

Zahvaljujemo se predvsem tistim organizacijam, ki so sporazum sprejele in denar pravočasno nakazale. Končno bi bil že čas, da tudi ostale TOZD spoznajo, da so nam vsi otroci enako dragi in da bi prenehali s posebnim obdarovanjem, ki je ponekod še v praksi.

Obenem vam sporočam, da je bilo za dedka Mraza ob novem letu 1980 združeno skupno 228.340,00 dinarjev.

Zbrana sredstva so bila porabljena za plačilo 5.482 darilnih paketov, ki so jih prevzela posamezne šole oziroma krajevne skupnosti in jih razdelile predšolskim otrokom na njihovih novoletnih prireditvah.

L. Lacko

O delu sveta mentorjev pionirskih hranilnic kreditne banke Maribor

Odbor mentorjev pionirskih hranilnic pri Kreditni banki Maribor, poslovni enoti Ptuj v sedanjem sestavu je bil izvoljen pred dvema letoma, 10. februarja 1978 na zboru mentorjev. Prva seja, na kateri se je svet konstituiral, izbral predsednika, namestnika in delegata za svet mentorjev temeljne banke je bila takoj po zboru.

Odbor se je sestel 5 krat v dvoletnem mandatu obdobju. Ob tem moram pojasniti, da je to dvoletno mandatno obdobje nekoliko okrnjeno, saj mandat poteče šele meseca februarja prihodnjega leta. Takrat je namreč bil izjemen zbor mentorjev, ki ga je narekovala nova organizacija bank. Da pa bi obdržali ustaljen red, ki smo ga sprejeli zaradi šolskega koledarja in, da ne bi v mesecu februarju sklicevali še enega zbora, smo se odločili to mandatno obdobje nekoliko skrajšati.

Odbor je na svojih sejah obravnaval vso problematiko mladinskega varčevanja, še posebej po združitvi v združeno banko, zaradi česar so se pojavili številni problemi in odprta vprašanja, ki jih je bilo potrebno reševati. Poleg tega smo se redno seznanjali z delom in usmeritvijo celotne banke, o letnih načrtih ter njihovi uresnitvi. Tako smo vsaj bežno

spoznali široko področje bančne dejavnosti, kar nam je nedvomno bilo v pomoč pri reševanju problemov na področju mladinskega varčevanja. Preko našega delegata v svetu mentorjev temeljne in združene banke smo bili redno obveščeni o delu tega sveta in sodelovali pri reševanju problemov tega področja na nivoju temeljne in združene banke. Pri tem smo dosledno zagovarjali dosedanje samostojni razvoj mladinskega varčevanja pri Kreditni banki, lasten simbol mladinskega varčevanja in posebnosti, ki jih je tak razvoj narekoval.

Obravnavali smo akcije »strička Cvenka«, spremljali njihov potek analizirali rezultate ter načrtovali nove akcije. Pri tem smo vedno zagovarjali stališče, da gre za vzgojno delo, zato mora biti akcija zasnovana tako, da bo spodbudila mlade varčevalce.

Čeprav je v preteklosti imela akcija tekmovalni značaj, smo zagovarjali stališče, da nagrajujemo redno varčevanje, medtem ko pri varčevanju znesek ne more biti merilo za uspeh ne posameznega varčevalca, ne hranilnice.

V akciji ki že poteka smo se odločili za nov način vzpodbujanja, predvsem zaradi tega, da smo poleg vzgojnega in vzpodbujalnega smotra dosegli racionalnejše delitve daril. S tem smo omogočili nabavo kvalitetnejših in s

tem tudi dražjih daril, ne da bi povečali planirana sredstva za to akcijo.

Vključevali smo se tudi v priprave in izvedbo oktoobrskatega mentorstva, razpravljali o vrednotenju mentorjevega dela ter se zavzemali, da bi bilo to delo na vseh šolah enako upoštevano. Zagovarjali smo na prejšnjem zboru sprejeto odločitev mentorjev, da si prizadevamo doseči čimprej enakovredno upoštevanje mentorstva pionirskih hranilnic z drugimi dejavnostmi prostega časa.

Obravnavali smo pravilnik o podelitvi Vošnjakovih plakete in Musijeve značke, sodelovali smo na posvetu mentorjev v Portorožu, kjer smo sodelovali s prispevki o različnih simbolih mladinskega varčevanja.

Vključili smo se v priprave za sprejem otrok naših delavcev začasno zaposlenih v tujini, ki so med mariborskimi pionirji preživeli prijeten dan ter pri njih tudi prenočili. Menimo, da so člani sveta kljub zaposlenosti in mnogim zahtevam aktivno in uspešno sodelovali z odsekom za organizacijo varčevanja. Zato bise ob tej priliki vsem zahvalila za dosedanje delo.

Marta KRIVEC

„Zebe nas in lačne smo“

Poljskava se vije med polji, ledeno šibje grmovja jo skriva, njen tok spremljajo snežinke. Siničke premražene skakljajo po zasneženih vejicah in si iščejo hrane. Premražene čebļajo in če bi razumeli njihov ščebet, bi morda razumeli takole pripovedovanje:

„Zatekle smo se v vas, kjer so dobri ljudje za nas hišice in v njih nasuli drobtinice. Toda hišice in hrane v njih so se polastili vrabci, hotele smo se jim pridružiti, pa so nas surovo odpodili. Nato smo odletele na okno hišice, v kateri domujejo ljudje. S kljunčki smo trkale na šipe. Kmalu se je okno odprlo, brž smo odletele na varno razdaljo, toda v tisti hiši so bili dobri ljudje. Na okno so nam nasuli drobtinice, zdroba in zrnja...“

Vedno pa ni tako, nekateri ljudje nas sovražijo. Doživeli smo že, da se je odprlo okno in iz neke čudne palice je čudno zapuhalo in že je omahnila ena izmed nas, zadeta od svinčenega zrna. Tudi taki ljudje so, hudobni, čeprav imajo dovolj hrane in živijo v toplih hišah. Me siničke pa moramo pozimni zunaj zmrzovati in še preganjajo nas. O, ko bo zasijalo zopet toplo sonce, ko bo vse ozelenelo, tedaj bomo spet vesele, dovolj bo hrane. Na drobne ljudi, ki so nam pomagali v teh mrzlih dneh pa ne bomo pozabile. Razveseljevale jih bomo s svojim žvrgolenjem.”

Igor Petelinšek 6/a
OŠ Videm pri Ptuj

Ob sprejemu dedka Mraza v Kidričevem

Društvo prijateljev mladine Kidričevo je letos izredno lepo pripravilo sprejem dedka Mraza. Priznanje gre tudi nekaterim posameznikom, zlasti tov. Ferlincu za izdelavo slikanic na otroškem igrišču, kjer so mladi nestrno pričakali dedka Mraza. Ta recitacijo je poskrbel tov. Muhičeva, nato pa je otrokom spregovoril sam dedek Mraz.

Drugi del proslave za najmlajše pa je bil v dvorani TGA Kidričevo, kjer so predvajali barvne slikanice, zato je bilo med najmlajšimi tudi veselo razpoloženje in smeh ob vstopu v novo leto. Na koncu se je izkazal tudi dedek Mraz, ki je obdaril najmlajše, jim zaželel mnogo uspeha in pridnega učenja v letu 1980.

BESEDILO IN POSNETKA: Konrad Zorec

Sprejem dedka Mraza na otroškem igrišču ob vrtcu v Kidričevem

Obdaritev najmlajših v dvorani TGA

Perutnina Ptuj, 21. decembra 1979:

Ivan Grahl, Mlinska 3/a; Tonček Stanjko, Kvedrova 3; Janez Potočnik, Hrastovec 26; Marjana Bombek, Trubarjeva 7; Mirko Šegula, Bevkova 15; Marjan Grabar, Podvinci 100; Alojz Geč, Pobrežje 61; Dragica Skripač, Gomiškovca 12; Vlado Hojnik, Bodkovci 33; Anica Bedrač, Zih. pl. 15; Anica Kornet, Kidričevo 14; Stanko Polajžer, Plajnsko 19/a; Elizabeta Roškar, Zamušani 80; Franc Čeh, Anželova 13; Elizabeta Golob, Moškajnci 53; Vladimir Fras, Hlaponci 25; Anton Koren, Lackova 13; Franc Potočnik, Frankovičeva 11; Franc Vesenjaj, Mezgovci 42; Majda Merc, Povodnova 10; Milan Bedrač, Cirkulane 78; Ivan Gavez, Prešernova 8; Marjan Ferčec, Stanošina 2; Jože Illovec, Bevkova 7; Franc Kovačec, Slomi 1; Vinko Iljavec, Greg. dr. 13; Marjan Vrtič, Potrčeva 35; Julijana Špehonja, Kidričevo 4; Režika Vuk, Vintarovi 70; Miro Zelenko, Budina 51; Peter Jurkovič, Ob železnici 13; Milan Travnika, Kajuhova 3; Anton Kolenc, Gorišnica 47; Janko Zorko, Vintarovi 70.

Iz Grajene, 25. decembra 1979:

Franc Zorec, Grajenščak 12; Ivan Meško, Placar 72; Stanko Gašperič, Krčevina 22; Jože Svenšek, Mestni vrh 89; Slavica Breg, Krčevina 49/a; Anton Cebek, Grajena 19; Franc Malek, Krčevina 35; Štefan Malek, Krčevina 128; Alojz Kos, Krčevina 59; Franc Mihelič, Janežovski vrh 28; Ivan Berhaus, Mestni vrh 26; Janez Lesjak, Krčevina 82; Jože Predikaka, Grajena 44; Miran Arnuš, Krčevina 15; Janez Tašner, Mestni vrh 89; Vinko Zemljč, Krčevina 101; Milan Breg, Krčevina 49; Branko Potočnik, Krčevina 45; Marjan Lozinšek, Mestni vrh 98; Branko Mlakar, Grajena 25; Marija Šajd, Grajena 38; Marija Lozinšek, Mestni vrh 98; Marija Gajer, Grajena — Jiršovci 74; Alojz Šajd, Grajena 38; Franc Grimm, Krčevina 178; Konrad Mlakar, Grajena 25; Marija Meško, Placar 72; Ivanka Tašner, Placar 4; Ivan Lorenčič, Grajenščak 4.

TGA Kidričevo, 28. decembra 1979:

Dušan Kovačič, Kidričevo 14; Dušan Tašner, Mestni vrh 89; Stanko Munda, Kog 51; Janez Aesarič, Kidričevo 9; Stanko /idovič, Lancova vas 67; Franc /osec, Grinci 10; Bojan Levaič, Prešernova 20; Dušan Menoi, Njiverce n. h.; Jože Bauman, fihovce 17/a; Franc Gajšt, Pletrje 67; Alojz Turk, Kidričevo 9; Jbert Klajdrič, Gruškovec 93; ranc Dogša, Vodranici 35; Franc /revenšek, Savič 19/a; Edi elinšek, Draženci 46; Zinka /uček, Trnovci 20; Janez Horvat, ajuhova 1, Ptuj; Stanko Klinec, ova vas 81; Franc Topolovec, lajsko 19; Franc Jerič, Šikole 3; Vili Korže, Kajuhova 1, Ptuj; latko Gajšek, Vošnjakova 10; lakis Satler, Jablovec 5; Miran afuta, Kidričevo 68; Josip Koičič, Kidričevo 13; Janez Rozan, Zg. Hajdina 108; Jože lajcen, Kidričevo 15; Štefan

Elektrovina Maribor in Elektrovina Ptuj, december 1979:

Ivan Medved, Turnišče 61; Dušan Majcen, Brunšvig 37; Dušan Karanovič, Miklavška 38; Branko Zega, Gorica 17; Vinko Gojčič, Marjeta 80; Braco Karajič, Principova 4; Jakob Novoselnik, Dravski dol 23; Franc Podgoršek, Dvorjane 38/a; Borut Vihar, Rače 8; Zlatko Zajc, Starošinci 4; Vinko Šimek, Ahaceljeva 14; Marjan Sitar, Pobrežje 98; Stanko Zajc, Starše 61; Marjan Laura, Gorišnica 118;

Posamezni krvodajalci, december 1979:

Ivan Adamič, Vratno gornje 44; Josip Benčik, Sarsoni — Reka; Vera Maroh, Brstje 1; Barbika Murko, Bišečki vrh 47; Anton Bauman, Lovrenc 29; Anton Kokol, Kukava 31; Jožica Petrovič, Kettejeva 1; Anton Ramšak, Nova vas 46; Marija Pernat, Volkmerjeva 11; Edi Gajšek, Podlehnik 19; Silvo Voda, Zihlerova 20; Štefan Njivar, Črmlja 18; Janez Venta, Cvetkovi 52; Stanko Kolar, Apače 188; Ivan Pernat, Vrazov trg 2; Branko Ambrožič, Zihlerova 5; Franc Žnidarič, Borovci 43; Marija Mlakar, Spuhlje 13; Stanko Menoni, Nova vas 85; Anton Dolenc, Zg. Jablane 37; Ludvik Kokol, Budina 48; Peter Pavčič, Mihovci 30; Marjan Stofa, Volkmerjeva 5; Milan Gajzer, Gruškovec 1; Franc Šegula, Spuhlja 103; Marjan Taciger, Petričeva 13 Mb.; Alojz Gajšek, Podlehnik 19; Franc Cafuta, Sedlašek 32; Drago Mislovič, Kidričevo 14; Martin Majer, Bukovci 19; Maks Sakelšek, Selska 23; Breda Sever, Potrčeva 50; Franc Kramberger, Placar 5; Milan Lazar, Kicar 89; Oskar Sturm, Rajčeva 7; Branko Berghaus, Dornavska 14; Ivan Krajnc, Nova vas 70; Milan Žitnik, Rogoznica 13; Ciril Murko, Majšperk 20/a; Karla Žinko, Trubarjeva 11; Stanko Vertič, Dornava 56; Janez Muršič, Zagorci 7; Franc Peršoh, Mihovce 31; Viktor Srečec, Prešernova 21;

REPUBLIŠKO PRVENSTVO S STANDARDNIM ZRAČNIM OROŽJEM

V Ptujju največ uspeha za SD MROŽ

V novem strelišču za zračno orožje v Ptujju je Občinska strelska zveza preteklo soboto in nedeljo uspešno izvedla republiško prvenstvo v streljanju s standardnim zračnim orožjem. Nastopilo je 138 strelcev in strelk med njimi 23 tekmovalcev iz ptujjske občine, ki pa tokrat niso dosegli pričakovanih rezultatov, saj so normo za nastop na državnem prvenstvu — (365 krogov) izpolnili le posamezniki Trstenjak, Planinc, Ivanovič in Lazar.

Rezultati najboljših:
Standardna zračna puška

— člani posamežno: 1. Stuhec (SD Mrož Velenje) 379, 2. Petercel ml. (SD Kranj) 378, 3. Trstenjak (Jože Lacko Ptuj) 377 krogov itd.;

— člani ekipno: 1. SD Mrož 1484, 2. SD Olimpija 1471, 3. SD Kranj 1462

— mladinci posamežno: 1. Svetina (Velenje) 376, 2. Slanšek (Velenje) 361, 3. Zore (Kamnik) 353 krogov;

— mladinci ekipno: 1. SD Mrož Velenje 1086, 2. SD Jože Lacko 908;

— članice posamežno: 1. Učakar (Jože Lacko) 330, 2. Rolih (SDK Lj.) 308 krogov;

— mladinke posamežno: 1. Učakar (Jože Lacko) 413 krogov;

Standardna zračna puška

— člani posamežno: 1. Mihajlovič 376, 2. Pokorn 375 (oba SD Olimpija) 3. Kraljič (VP Postojna) 374;

— člani ekipno: 1. Olimpija I 1491, 2. Kamnik 1484, 3. Olimpija II 1439

— mladinci posamežno: 1. Debevc (Olimpija) 379, 2. Planinc (Jože Lacko) 376, 3. Slanšek (Velenje) 373;

— mladinci ekipno: 1. Olimpija 1094, 2. Mrož Velenje 1057, 3. Krim Ljubljana 1046;

Alojz Trstenjak (foto B. Rode) 1. kotar

— članice posamežno: 1. Klemenc (Olimpija) 357, 2. Zlobko (SD Velike lašče) 356, 3. Bole (Velenje) 329;

— mladinke posamežno: 1. Zlobko (Velike lašče) 349, 2. Bole (Velenje) 343, 3. Podgornik (Kamnik) 341;

— mladinke ekipno: 1. SD Kamnik 1014 krogov;

Med najboljšo dosežko strelcev in strelk ptujjske občine lahko štejemo (po doseženem rezultatu) nastop Trstenjaka in Planinca, ki sta dosegla izvrstna rezultata.

DELAVSKA UNIVERZA PTUJ

Trg MDB 2, PTUJ,

objavlja vpis

v 6., 7. in 8. razred večerne osnovne šole za odrasle

Pravico vpisa imajo:

- kandidati, ki so dopolnili 17. leto starosti in
- kandidati, ki so končali osemletno šolsko obveznost in še niso stari 17 let. Ti morajo ob vpisu predložiti potrdilo v smislu 49. člena Zakona o osnovni šoli.

Prijave sprejema Delavska univerza Ptuj, do 31. januarja 1980.

Emona Merkur Ptuj

Delavski svet DO Emona Merkur Ptuj

objavlja

naslednja dela in naloge:

organiziranje, vodenje in kontrola dela prodajalne pohoštva „Oprema“ (poslovodja)
Kandidati morajo poleg splošnih z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- poslovodska šola ali srednja šola ekonomske ali komercialne smeri
- pet let delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo prijave do 31. januarja 1980 na naslov Emona Merkur Ptuj, Murkova ulica 2.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni do 20. februarja 1980.

20 LET RAZVOJA JUDOISTIČNEGA KLUBA IMPOL

SLOVENSKA BISTRICA

Predsednik kluba Franjo Ledinek izročanje za dolgoletno delo in dosežene uspehe v judu Stanku Topolčniku, enemu najzaslužnejših tekmovalcev JK IMPOL pa tudi v Jugoslaviji. Kar deset let je ta skromni športnik sestavljal udarno silo državne reprezentance, udeležil se je enajstih evropskih, štirih svetovnih prvenstev in olimpijskih iger.

Franc Pliberšek trener kluba od začetka do danes. Prav gotovo eden najzaslužnejših, da je ime kluba, pa tudi Jugoslavije, bilo slišati velikokrat zunaj naših meja.

Franc Očko trenutno najuspešnejši judoist pri nas. Lani je osvojil naslov evropskega mladinskega prvaka. Bil je najboljši na Balkanu, na mediteranskih igrah pa je osvojil drugo mesto. Postal je tudi kandidat za olimpijske igre v Moskvi.

Judo je športna panoga, ki je prišla k nam zelo pozno, zato ga uvrščamo med mlajšo zvrst športa. Naključje, mogoče tudi kanček tradicije o borbenosti in vztrajnosti vrlih mladih pohorskih fantov, so bili gotovo glavni vzrok, da se je ta mlada športna panoga uveljavila prav v mestu pod Pohorjem, v Slovenski Bistrici, kjer so do takrat športno dejavnost razvijali le posamezniki. Pa še ti so se morali, da bi lahko napredovali v višje razrede, vključevati v večje športne centre kot sta bila Kladi-var Celje in mariborski Branik.

Težave s katerimi se srečujejo začetniki pri uveljavljanju posamezne športne zvrsti so že tradicija.

Za mlade Bistričane, ki so se odločili za takrat še skoraj neznan športno zvrst judo je bil začetek še toliko težavnejši. Razen dobre volje in nekaj osnovnega znanja o judo, mladi skoraj vsi iz obronkov bistriškega Pohorja, niso imeli ničesar pa je bilo tudi to dovolj. Leto 1959 pomeni rojstvo Judo kluba IMPOL Slovenska Bistrica, ki danes upravičeno stoji na najvišjih stopnicah tega športa

v Jugoslaviji. Njegovi posamezni člani pa tudi na tekmovanjih izven naše domovine dokazujejo, da je z veliko volje in strokovnim delom mogoče dosegati najvišje rezultate.

Skoraj sramežljivo, vendar vztrajno, je v organizacijski obliki športne sekcije pri mladinski organizaciji IMPOL Slovenska Bistrica zrastel judoistični klub IMPOL. Da je bil v začetku judo

samo šport za rekreacijo peščice mladih iz okolice Slovenske Bistrice potrjuje tudi podatek, da so prve večine spoznavali kar na domačih senikih, da bi se pozneje preselil v sindikalni dom delovne organizacije IMPOL, ki je postala tudi mentor. Nepriznavao veliko zanimanje mladih za judo je narokovalo, da so se preselili v dvorano TVD Partizan Slovenska Bistrica, na prave blazine in prvim uspehom nasproti. Njihovi nosilci pa so bili Franc Pliberšek, današnji trener JK IMPOL, Ivan Brbre in Adi Greif.

Že prva medklubska srečanja so vzbudila med Bistričani nepričakovano veliko zanimanje. Med

njimi pa je bilo tudi veliko mladih, katere so uspehi svojih prijateljev vzbudili, da se tudi sami poizkusijo v tej športni zvrsti. To je prineslo tudi masovnost v ta šport, saj so že pričeli rasti prvi klubski in tudi uspehi posameznikov. Svoj prvi večji klubski uspeh je JK IMPOL dosegel leta 1968, ko je osvojil prvo mesto v II. republiški ligi in kasneje še v I. republiški ligi. Leta 1970 pa so uspeli v kvalifikacijah za vstop v zvezno ligo, kjer se merijo v spretnostih z najboljšimi jugoslovanskimi judoisti. Leta 1970 so osvojili naslov ekipnega prvaka Jugoslavije in tako kronali dolgoletna prizadevanja.

Skromnost in vztrajnost pa ohranjajo tudi danes kljub velikim uspehom, ki jih žanjejo tako v ekipnem prvenstvu Jugoslavije kot tudi med posamezniki. Istega leta so uspehu ekipnega prvaka dodali še osvojevo prvo mesto v pokalu klubov Jugoslavije. To pa je tudi obdobje, ko so se v klubu kalili bodoči reprezentanti in nosilci državnega dresa na raznih mednarodnih tekmovanjih. Med prvimi sta bila Stanko Topolčnik in Janez Vidmajer, Slavko Zafošnik pa je prinesel v klub prvo kolajno iz mladinskega prvenstva Jugoslavije. Ni potrebno posebej povdarjati, da je bil to uspeh kluba, ki je s tem napovedal pohod do najvišjih mest tega športa v Jugoslaviji.

Uspehi prav gotovo ne bi bili tako veliki, če pri svojem delu ne bi imeli vse podpore delovne organizacije IMPOL, večje število sposobnih organizatorjev in dobrega trenerja. Ob tem pa ni mogoče izpustiti velikih zaslug in vsestranske podpore gledalcev, to

je bilo nemalo krat tudi odločilno na poti k uspehom kluba. Čeprav samo iz klopi za gledalce, so si mnogi občani danes že pridobili znanje o judu, pravila pa so jim zlezla že »pod kožo«. Tako tudi ni izmišljena trditev, da imajo v Slovenski Bistrici najboljše in tudi najbolj številne gledalce, ko je na sporedu kakšno srečanje v judu. To ni nobena slučajnost, saj so judoisti iz vrst neposredne proizvodnje, skromni, družabni, dobri delavci in vzorni športniki. Judo je prerastel v pravi delavski šport. To pa dokazuje tudi podatek, da je v času dvajsetih let, kolikor klub deluje na blazinah spoznalo ta šport prek 1000 mladih, med njimi tudi ženske.

To je tudi osnovni cilj razvoja športa in prizadevanj po množičnosti vključevanja občanov v telesno kulturo. Da so ob množičnosti uspeli vzgojiti veliko število posameznikov, ki so in še stopajo tudi na največje stopnice zmagovalnih uspehov v Jugoslaviji, nemalo krat pa tudi izven nje, dodatno potrjuje, da je delo kluba pravilno usmerjeno, in da se lahko tudi v prihodnje nadejajo tako klubskih uspehov kot tudi uspehov med posamezniki.

Ni slučaj, da so prav v letu jubilejev in 20. obletnice svojega dela člani JK IMPOL potrdili z novim, prav gotovo najvišjim uspehom v preteklem obdobju, z osvojitvijo 5. pokala klubov Jugoslavije. Ker pa so ga tokrat osvojili že tretjič, bo odslej krasil njihove, že polne vitrine pokalov, medalj in drugih odličij ter priznanj, tudi najvišjih vrednosti.

Besedilo in posnetki: Viktor Horvat

PLAVANJE

Končano tekmovanje v plavalnem mnogoboju

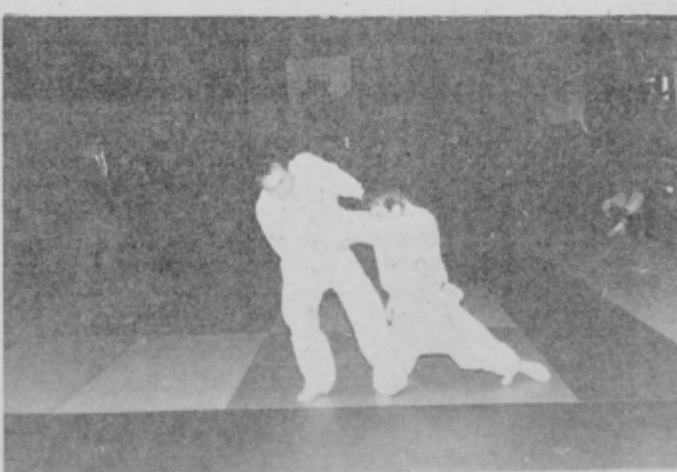
Ob zaključku tekmovalne sezone 1979 se je končalo tudi tekmovanje v mnogoboju, kjer so plavalci in plavalke v sedmih kolih razdeljeni po starostnih skupinah nastopali v raznih plavalnih disciplinah (prсно, kravlj, delfin in hrbtno:) na različnih dolžinah v zimskih bazenih. V tem tekmovanju je sodelovalo 20 članov plavalnega kluba »Toplice« Ptuj, ki so kljub težkim pogojem treniranja dosegli zelo dobre rezultate, ob tem pa z svojimi rezultati dosegali limite za republiška in državna prvenstva.

Z zaključkom tekmovalne sezone, so za barve Ptujja prenehali nastopati Dorka Sajber, Samo Glavnik in Gregor Kravos, kiso prestopili v PK Branik-Maribor, kjer se jim nudijo boljši pogoji dela, kar jim UO PK Toplice ni mogel nuditi in zagotoviti glede na nenormalne pogoje (voda zrak) v domačem bazenu.

Tekmovalci so dosegli naslednje uvrstitve: st. pionirji — nastopilo 39 4. mesto Samo Glavnik 5390 točk, 15. Franjo Rozman 3703, 21 Matjaž Grdina 2904, 22. Zoran Petkovski 2565, 23. Goran Ercevič 1937 in Luka Trbuc 1770 točk. m. pionirji »A« nastopilo 48 5. mesto Gregor Kravos 3807 točk, 21. Odon Planinšek 2480, 26. Dušan Lunder 2094, 31. Mitja Vidovič 1668. ml. pionirji »B« nastopilo 36 16. mesto Borut Petrovič 1851 točk. Med tekmovalkami je uvrstitev naslednja: st. pionirke nastopilo 16 8. mesto Dorka Sajber 4597 točk. Ml. pionirke »A« nastopilo 3223. mesto Simona Zupanc 3039 točk, 24. Breda Vidovič 2817, 27 Petra Ilc 2426, 28. Alenka Žlebnik 2276, 29. Nataša Vidovič 2244. m. pionirke »B« nastopilo 17 11. mesto Iris Zupanc 2160 točk, 12. Barbara Bezjak 2119, 14. Majda Meško 1300 točk.

Uspešno nastopanje mladih plavalk in plavalcev v letu 1979 na raznih tekmovanjih širom naše domovine kot delo kluba in njegovega poslanstva pa bo prikazala skupščina PK Toplice Ptuj, kjer bo prav tako prikazano dovolj delo od ustanovitve tega mladega športnega kolektiva.

anc

Tone Leskovar se uvršča med mlajšo generacijo bistriških judoistov. Kljub temu, da se je pred dnevi vrnil iz odsluženja vojaškega roka je že na prvih srečanjih napovedal vstop v vrh jugoslovanskega juda. Priložnosti in volje bo še veliko.

DRAGI PRIJATELJI SMUČANJA!

V želji, da bi vam čimbolj približali smučišča in čar bele opojnosti smo se odločili, da v zimski sezoni 1979/80 vzpostavimo direktno avtobusno zvezo s smučišči na Pohorju. Tako vozi vsako soboto posebni avtobus na Areh. Odhod iz Ptuja je ob 8. uri s Trga svobode (izpred pošte), povratek z Areha pa ob 16. uri. Cena povratne vozovnice je 70 dinarjev, za mladino do 10 let starosti pa 60 din. Če nimate lastne smučarske opreme, si jo lahko izposodite v Sport hotelu Areh, kjer je poskrbljeno tudi za okrepčila. Avtobus bo vozil vse dokler bodo na Pohorju ugodne snežne razmere. Vse informacije, kakor tudi naročila za skupinske prevoze lahko uredite preko telefonske številke 771-681 ali 771-683.

MED ZIMSKIMI ŠOLSKIMI POČITNICAMI BO AVTOBUS VOZIL VSAK DAN!

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega očeta

Antona Šeruga

iz Kicarja 101

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, v tako lepem številu. Hvala govorniku krajevne skupnosti Rogoznica, g. duhovniku in pevkam.

ŽALUJOČI OTROCI: zet, snaha, vnukinje, vnuki ter ostalo sorodstvo.

V SPOMIN

Avgustu Moravcu

iz Seneš pri Veliki Nedelji

*Težki leti sta za nami
ne vemo kaj je še pred nami
le to, da vsi hitimo v isto smer
za smrt izjeme ni nikjer.*

Na tebe spominjajoči: bratje: Franček, Stanko in Ciril z družinami, brat Janez, sestra Štefka z družino ter ata in mama.

ZAHVALA

Ob boleči, prerani izgubi naše drage mame, žene in stare mame

Anice Rakuš

iz Medribnika
roj. Muster

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje in nam na kakršnikoli način ob tej bridki uri pomagali.

Žalujoči: mož Jože, sinovi Jože, Tonček in Stanko z družinami, hčerke Vikica, Anica z družinami in Marija ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

Uršule Korpar

roj. Vogrin iz Kicarja 50

Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, ji poklonili vence in cvetje, nam izrazili sožalje in nam na kakršen koli način ob tej bridki uri pomagali. Prav lepa hvala sosedom, pevkam, tov. Antonu Horvatu za ganljive besede, in g. duhovniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Marija, zet Jože, vnuki in vnukinje, ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega očeta in dedka

Franca Lampreta

iz Stoperc

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter zdravniškemu osebju iz Majšperka za vso skrb, sestri Reziki Adam, ki mu je skrbela za zdravljenje in mu s tem lajšala bolečine. Lepa hvala vsem govornikom za izrečene besede. Posebna hvala čebelarstvu društvu Cirkovce in Majšperk za poslovlilne besede, Stanku Vedlinu in vsem ostalim, ki so se za vedno poslovili od svojega najstarejšega čebelarja. Hvala duhovniku za opravljeni obred in poslovlilne besede. Pevcem in vsem, ki ste nam darovali vence in cvetje, ga spremljali na zadnji poti.

V TIHI ŽALOSTI: VSI NJEGOVI

mali oglasi

ZAMENJAM enostanovanjsko hišo v Miklavžu pri Mariboru za enakovredno v Ptuj. Izabela Kotarac, Anatolijčeva 1, Miklavž pri Mariboru. IŠČEM prostor, primeren za delavnico v izmeri najmanj 6 krat 3 metre v Ptuj ali okolici. Delavnica bi bila namenjena za montažo rolet. Naslov v upravi. PRODAM kobilu, staro 8 let, ter brejo kravo staro 4 leta. Ogled možen vsak dan. Alojz Rihtarič, Zavrč, Hrastovec 3. PRODAM HIŠO v Ptuj. Naslov v upravi. UGODNO PRODAM 6 kilovatno termoakumulacijsko peč in peč na olje EMO-5. Tržec 4/a, Videm pri Ptuj.

VZAMEM otroka v varstvo. Naslov v upravi. PREKLICUJEM spričevalo trgovske šole I., II., III. letnika in spričevalo zaključnega izpita na ime Franc Kozel, Mala Varnica 12, Zgornji Leskovec. 31. decembra sem na poti Budina — Spuhlja zgubil dve prevleki za odeje. Poštenega najditelja prosim, naj jih proti nagradi pošlje invalidu Alojzu Lovrenku, Zabovci 96. ZARADI BOLEZNI prodam vinograd v bližini ptujskega letališča, možnost graditve, dva do tri vikende. Naslov v upravi.

PRODAM dve novi okni 2, 10 krat 1,40 m po zelo ugodni ceni. Franc Ciglar, Turnišče, Ilčeva ulica 22. LTH TEHNOHLAD Ormož sprejme v uk večje število vajencev in pomočnikov. Telefon 70-288 ali 771-823.

Kmetijski kombinat Ptuj TOZD Ptujске toplice

K sodelovanju vabimo delavca za opravljanje del in nalog

KOPALNEGA MOJSTRA

Pogoj: ustrezná izobrazba KV ali PKV, po možnosti z ustreznimi izpiti za kopalnega mojstra. Na-stop dela je možen takoj.

Vloge pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Kmetijski kombinat Ptuj, TOZD Ptujске toplice, Aleja bratstva in enotnosti 1, 62250 Ptuj.

UPRAVA ZA INŠPEKCIJE OBČIN ORMOŽ IN PTUJ Trg MB št. 1

razpisna komisija objavlja javni razpis za sprejem delavca za opravljanje del in nalog

TRŽNEGA INŠPEKTORJA

Pogoji:

- višja izobrazba ekonomske, komercialne, kmetijske, živilske ali pravne smeri
- strokovni izpit
- dve leti delovnih izkušenj (na delih in nalogah, za katera se zahteva višja izobrazba)
- moralno-politične kvalitete
- znanje slovenskega jezika
- izpit za voznika motornih vozil B kategorije.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo štirih let.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi na naslov:

Uprava za inšpekcije občin Ormož in Ptuj, Trg mladinskih delovnih brigad 1.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 90 dneh po izteku roka za prijavo.

tovarna oblačil
labod
novo mesto

OBVESTILO POTROŠNIKOM!

Tovarna oblačil LABOD Novo mesto se opravičuje, ker ji zaradi nepredvidenih težav pred novim letom ni uspelo odpreti industrijske prodajalne pri TOZD Delta Ptuj.

Prodajalna bo pričela poslovati 12. januarja 1980 in bo odprta vsak dan od 8. do 16. ure, ob sobotah pa do 12. ure.

Želimo vam ugoden nakup in srečno novo leto 1980!

„LABOD“ NOVO MESTO
TOZD Commerce

ORŽALIJEM IN PREKLICUJEM besede, ki sem jih izrekel o Francu in Neži Gabrovci iz Sp. Jablan, n. h. ob smrti njunega otroka ter se jima zahvaljujem ker sta odstopila od zasebne tožbe. Štefan Košir, Cirkovce 27. PRODAM 79 arov zemlje, primerne za vikend. Janez Krepf, Krčevina 22 pri Vurbergu. PRODAM moped 3 brzinec v nevonznem stanju. Janez Krepf, Krčevina 22 pri Vurbergu. PRODAM raztegljivi kavč, dve omari in otroško posteljo. Varga, CMD 8, Ptuj. PRODAM pitanega prašiča za zakol. Terezija Brenčič, Nova vas 8, Ptuj. ZAHVALA — iskrena hvala vsemu bolniškemu osebju kirurškega oddelka bolnišnice Dr. Jožeta Potrča v Ptuj. Posebno pa se zahvaljujem dr. Sokoličevi za uspešno opravljeno operacijo. Hvaležni pacient Janez Letonia.

PRODAM traktor PORCHE s koso in s plugom. Maks Selinšek, Starše 79.

PRODAM dobro ohranjen traktorski obračalnik, motor, škroplilnico STIHL ter moped tri brzinec, registriran ali pa zamenjam za mlado govedo. Vprašajte v Podvincih 15, Ptuj.

PRODAM mlado brejo črno-belo kravo. Krefl, Grajenščak 14.

V OPREMLJENO sončno sobo sprejem deklet — sestanovalko. Ostalo po dogovoru. Informacije: Bife pod starim gradom, Prešernova ulica, Ptuj.

PRODAM prašiče za kolone po izbiri, mesnate, domača reja. Plošenk, Vičava 8, Krčevina Ptuj.

V ORMOŽU ali okolici vzamem v najem gostinski lokal. V postev pride tudi večji prostor, potreben preureditve. Možen odkup. Ponudbe pod »Takoj«.

V OSKRBO vzamem otroka. Berger, Dravska 3, I. nadstropje.

PRODAM svinjo. Cesta kurirjev NOV 45.

UGODNO PRODAM električno peč 4 KW, posteljo, štedilnik (2 plin, 2 elektrika). Mirjana Jankovič, Gregoričev drevored 6, Ptuj, tel.: 771-103.

PRODAM dodatno kuhinjsko peč. Ponudbe pod šifro »Na trdo gorivo«.

PRODAM novo peč za centralno kurjavo 35.000 kalorij. Ogled možen vsako nedeljo. Naslov v upravi.

GOSTILNA Angela Finžgar, Pragersko išče deklet, ki ima veselje do gostilne. Hrana in stanovanje v hiši.

Komisija za delovna razmerja Skupnih služb SIS družbenih dejavnosti občine Ptuj objavlja prosta dela in naloge gospodarja — hišnika na stadionu Drava in v športni dvorani Mladika.

Zahtevana je popolna osnovna šola, izpit za kurjača ter izprašani gasilec in 6 mesecev delovnih izkušenj.

Prijave pošljite na naslov: Skupne službe SIS družbenih dejavnosti občine Ptuj, Raičeva 6, Ptuj, 15 dni po tej objavi.

kino

PTUJ:

četrtek, 10. januar: SPRIJENČEVA SMRT, fr. barv. vstav. thriller z Alenom Delonom v gl. vlogi, ob 20. uri ČEBULA KOLT, it. barv. film; Petek, 11. januar: ČEBULA KOLT, it. barv. vstav. film; Petek, 12. in sobota, 13. januarja: KOMA — NA MEJI SMRTI am. barv. vstav. film, v nedeljo ob 10. in 16. uri barvna risanka MALA MORSKA DEKLICA; Torek, 15. in sreda 16. januarja: OROŽJE SMRTI, it. barv. kriminalka, v torek ob 20. uri, it. bar. film EMANUELA, BELA IN ČRNA; Četrtek, 17. januarja: EMANUELA, BELA IN ČRNA, it. barv. film (o rasni diskriminaciji).

DES TOZD ELEKTRO PTUJ

OBVESTILO

DES TOZD Elektro Ptuj obvešča prebivalce naselja ob Dravi in ostale, da je novozgrajeni priključni daljnovod 20 kV RTP Ptuj — farma brojlerjev POD NAPETOSTJO.

Plezanje po jamborih in približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTNO NEVARNO.

ZAHVALA

Dne 24. decembra 1979 je v prometni nesreči smrt terjala svoj neizprosni davek, ugasnilo je življenje v 49. letu naši mami, ženi, sestri, teti in botri

Marije Zemljarič

iz Bukovec 137 pri Markovcih

Najiskrenejša hvala vsem sorodnikom in sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za vence in cvetje ter spremljanje na zadnji poti, pevskemu zboru iz Markovec in glasbenikom iz Ptuja za odpete in odigrane žalostinke, govornikom za poslovlilne besede in vsem znancem in neznancem, ki so tragičen dan pogreba spremenili v trajen spomin nam in vsem občanom. Posebna hvala g. župniku za opravljen verski obred. Pokojnice ne bomo nikoli pozabili.

V Markovcih, 26. december 1979

Žalujoči: mož Marko, sin Stanko, hčerka Slavica, bratje z družinami, vsaki z družinami, sorodniki, sosed in vaščani.

Vse preveč vinjenih voznikov

Leto 1979 je za nami in prav je, da potegnemo črto tudi pod našo redno rubriko Črna kronika. Komandir postaje milice Ptuj Franc Kozel je dogodka na tem področju takole ocenil:

»Na območju ptujske občine je bila v letu 1979 varnostna situacija razmeroma zadovoljiva, če iz-
vzamem področje prometne var-
nosti, ki je nasproti letu 1978
zaskrbljujoče.

Tako v lanskem letu beležimo viden porast gospodarske krimi-
nalitete. Morda je k temu pripo-
mogla tudi večja intenziteta de-
lavcev milice pri odkrivanju. Ka-
korkoli že, v letu 1979 smo ugo-
tovili kar 96 kaznivih dejanj v
gospodarstvu, ali za 36 več, kot
leta 1977.

Na področju klasične krimina-
litete (tatvine, telesne poškodbe,
itd.) smo obravnavali 1053 kaz-
nivih dejanj in pri tem ugotovili
rahal padec. Največ tatvin in
drugih kaznivih dejanj smo bele-
žili na področju družbenega in
zasebnega premoženja. Ugotav-
ljamo, da je zlasti na gradbiščih
družbeno premoženje preslabo
zavarovano. Največ takšnih tat-
vin smo zabeležili pri izvajanju
melioracijskih del, kjer je bila vsa
strojna oprema in gradbeni ma-
terial vedno na prostem.

Na področju mladinske krimi-
nalitete smo obravnavali 144
kaznivih dejanj, ki jih je storilo
113 mladoletnikov in 49 otrok.
Sicer je mladinska kriminaliteta v
opadanju, vendar je število vse-
kakor previsoko. Med drugim

smo beležili tudi 116 raznih do-
godkov, med njimi največ delov-
nih nezdgov s hudimi telesnimi
poškodbami, ki so v glavnem na-
stale zaradi slabih varnostnih
ukrepov in neupoštevanja.

Stanje javnega reda in miru je
bilo relativno zadovoljivo. Be-
ležili smo 1066 kršitev in podali
predloge sodniku za prekrške zo-
per 1365 oseb, ki so storile 1441
prekrškov.

Stanje varnosti cestnega pro-
meta je bilo nekoliko slabše kot
leta 78, saj smo na območju občine
Ptuj beležili 345 prometnih ne-
zgod v katerih so bile osebe po-
škodovane. To je 12 nezdgov več,
kot leta 78. V lanskem letu je za
posledicami nezdgov umrlo 31
oseb, kar je sicer 1 manj kot leta
78. Huje telesno poškodovanih je
bilo lani 112, ali 6 manj, kot leta
78. Lažje telesno poškodovanih
pa je bilo lani 285 ali 32 več, kot
leta 78.

V letu 1979 so miličniki podali
3046 predlogov sodniku za pre-
krške ali 194 manj, kot leta 78.
Zaskrbljujoče je podatek, da smo
v lanskem letu ugotovili kar 630
voznikov, ki so vozili pod vplivom
alkohola, v letu 78 pa le 275. Ostali
prekrški so v upadanju. Ugotav-
ljamo tudi, da se v prometu po-
javlja manj neevidentiranih ne-
registriranih vozil, manj je tudi
voznikov koles z motorjem, ki niso
imeli potrdil o znanju cestnopromet-
nih predpisov.

Vsi ti podatki kažejo na to, da
moramo v letu 1980 posvetiti
večjo pozornost vsem tistim, ki se
odločajo za vožnjo pod vplivom
alkohola, saj je bilo tudi veliko
udeležencev v prometnih nezgo-
dah pod vplivom alkohola. OM

Tudi tej nesreči je botroval alkohol. Bolj, kot videti je bilo posledice čutiti... (foto: M. Ozmec)

ČRNA KRONIKA

V dneh od 24. decembra 1979 do
vključno 7. januarja 1980 so
miličniki postaje milice v Ptuj
posredovali v enajstih prometnih
nesrečah in v enem požaru. V
nesrečah je ena oseba podlegla, 2
osebi sta bili huje, kar 9 pa lažje
telesno poškodovanih. Vzroki
nesreč so bili v glavnem prehitra in
neprevidna vožnja, pretesno prehi-
tevanje in neprevidno prečkanje.
Skupna materialna škoda na
vozilih znaša okoli 337.500 di-
narjev, materialna škoda pri
požaru pa znaša okoli 60.000 din.
Vse kaže, da spet niso zalegla šte-
vilna opozorila voznikom, da bi
vozili previdneje in da bi vožnjo
prilagajali razmeram na cesti.

IZSILIL PREDNOST

Do hude nesreče je prišlo v pone-
deljek 24. decembra 1979 v Gori-
čaku pri Zavrču. Voznik osebnega
avtomobila Branko Zebec iz Lovre-
čana je zapeljal z glavne na stransko
cesto v trenutku, ko je iz
nasprotne smeri pripeljal na kolesu
z motorjem Miroslav Bauman iz
Turškega vrha. Prišlo je do trčenja
v kateri je bil Bauman huje, njegov
sopotnik na kolesu z motorjem
Franc Kelc iz Goričaka pa lažje. Na
vozilih je za okoli 10.000 din mate-
rialne škode.

PODLEGEL ZA POSLEDICAMI

Zelo huda prometna nezgoda se
je zgodila v soboto 29. decembra
1979 na Mariborski cesti v Ptuj.
Voznik osebnega avtomobila Ivan
Serec iz Ormoža je peljal iz smeri
Ptuja proti Hajdini. Na Mariborski
cesti je že nameraval prehiteti
tovorni avtomobil, ko je iz
nasprotne smeri pripeljal neznan
voznik avtomobila. Serec je zaradi
tega svoje vozilo umaknil nazaj na
desni pas in pri tem trčil v tovorni
avtomobil pred sabo, ki ga je
upravljal voznik Alojz Prelog iz
Stojnc. Pri trčenju je dobil Serec
tako hude poškodbe, da je nasled-
nji dan v mariborski bolnišnici
umrl, v njegovem avtomobilu pa

sta bili lažje poškodovani še dve
osebi. Na vozilih je za okoli 45.000
din materialne škode.

PODRIL PEŠAKINJI IN POBEGNIL

Na silestov večer 31. decembra
1979 ob 17.55 je prišlo do nezgode
na magistralni cesti v Budini.
Voznik osebnega avtomobila CE

109-090 Zlatko Bezjak iz Celja je
peljal iz Ptuja proti Borlu. V
Budini je zadel v pešakinji Majdo
Kuhar in Danico Bombek obe iz
Budine. Eno je vrglo na travnik,
eno pa je prevozil, a ni ustavil.
Ugasnil je luči in odpeljal naprej.
Pri ogledu nesreče so miličniki na
srečo našli del avtomobila, na kate-
rem je bila oznaka BMW. Ne bi
imeli težkega dela in voznika bi
kmalu izsledili, če se ne bi naslednji
dan v strahu pred tem sam prijavil
v Varaždinu. Obe pešakinji sta bili
telesno poškodovani.

IZŽREBANI REŠEVALCI NOVOLETNE NAGRADNE KRIŽANKE

EMONA MERKUR PTUJ — Z VAMI IN ZA VAS

Naslov pomeni tudi pravilno
rešitev noveletne nagradne
križanke, ki pa vam tokrat ni de-
lala posebnih težav. To trdimo
zaradi velikega števila pravih

bilo kar 354, samo 20 je bilo ne-
pravih. Iz velikega kupa do-
pisnic s pravih rešitvami je
Marjanček Ostroško v prisotnosti
komisije, ki so jo sestavljali Ar-

Martin Ozmec, Majda Goznik ter
Jože Bračič — predstavniki za-
voda Radio-Tednik, izvelkel na-
slednje:

5. in 6. nagrado — vsaka pred-
stavlja darilni kupon v vrednosti
100 dinarjev prejmeta Andrej
Pukšič iz Spuhlje 93 in Slavica
Vrhek iz Cirkovc 24. 3. in 4. na-
gradbo v vrednosti 200 dinarjev
prejmeta Tatjana Knežević iz
Vodove ulice 7 v Ptuj in Bojan
Merc iz Sovič 12. Drugo nagrado v
obliki darilnega kupona v vred-
nosti 300 dinarjev je žreb namenil
Danici Kolarič iz Muzejskega trga
1 v Ptuj, kupon v vrednosti 500
dinarjev, torej prvo nagrado, pa
Anici Bec iz Senčaka 25. Izžreba-
ne reševalce vabimo, da se
oglasijo na sedežu trgovskega
podjetja Emona Merkur Ptuj v
Murkovi ulici 2, kjer bodo prejeli
zaslužene nagrade. Mi pa srečnim
dobitnikom iskreno čestitamo,
vsem ostalim pa se zahvaljujemo
za sodelovanje.

In ne pozabite, gešlo EMONA
MERKUR PTUJ Z VAMI IN ZA
VAS velja tudi v letošnjem letu!
JB

Odločitev je bila v rokah malega Marjančka

Foto: M. Ozmec

rešitev, ki ste jih poslali do sobote
5. januarja. Pravih rešitev je

nold Pavlinič in Vilko Pešec —
predstavnika Emona Merkurja in

PRVA DEKLICA, DEČEK ŠELE ČETRTE

Kot običajno smo tudi tokrat
prve dni novega leta obiskali po-
rodni oddelek ptujske bolnišnice.
Kmalu smo zvedeli kako je bila
sestavljena dežurna zdravniška
ekipa, ki je skrbela za varen pri-
hod novorojenčkov »na ta svet«

Tako kot ta dva poroda je tudi
tretji porod 2. januarja ob 5.30
potekal brez posebnosti. Marija
Meznarič (23) iz Botkovec je ro-
dila 3600 g težko in 56 cm dolgo
hčerko. Prvega dečka smo dobili
še nekaj ur za tem. Rodila ga je

Letos smo sicer začeli bolj
skromno kot lani, ko je imela
dežurna ekipa veliko več dela.
Sicer pa smo imeli na porodnem
oddelku ptujske bolnišnice v letu
1979 kar 1480 porodov, to je za
100 porodov več, kot leta 1978.

Srečne matere s svojimi štručkami v rokah. Od leve: Bernarda Vuzem, Justina Zajc in Marija Meznarič.

na silvestrov večer in prvi dan le-
tošnjega leta. Dežurni zdravnik je
bil tokrat dr. Ivica Sokolič, v po-
rodni sobi je dežurala babica Ivica
Vajsbaheer, v otroški sobi otroška
sestra Nada Kolarič, na oddelku
pa medicinska sestra Josipa Pod-
gajski.

K razgovoru smo povabili
dežurno babico Ivico Vajsbaheer,
ki je o porodih v najdaljši noči
povedala:

»Na silvestrov večer smo imeli
precej dela, kar pet porodov je
bilo. Zadnji porod smo imeli ob 22
zvečer. Potem smo si malce
oddahnili, ob polnoči smo celo
nazdravili in pokramljali. Prvi
porod v letu 1980 pa smo imeli šele
1. januarja ob 8.50. Mati Bernarda
Vuzem iz Macjca (33) je rodila
2650 g težko in 48 cm dolgo
hčerko. Drugi porod tega dne smo
imeli šele popoldne ob 15. uri.

Tudi druga je bila deklita, sicer
nekoliko težja — imela je 3350 g
in bila dolga 52 cm. Rodila pa jo je
22 letna Ptujčanka Justina Zajc.

Kristina Polajžer iz Stoperc, tehtal
je 3.450 g, v dolžino pa je meril 50
cm.

Vse matere in njihovi dojenčki
se počutijo v redu, njihovo zd-
ravstveno stanje je zadovoljivo.

osebna kronika

Rodile so:

Darinka Knez, Cesta Olge
Meglič 39 — Domena; Irena
Gašparič, Fraso 5 — Nataša;
Marija Ozmec, Osluševci 21 —
Tatjana; Anica Šef, Zg. Hajdina
196 — Sandija; Marija Miko,
Breg 9, Središče — Kristijana;
Neža Toplak, Dragonja vas 4/b
— Blanka; Marija Vidovič, Dor-
nava 34 — Valentino; Marjanca
Črno, Krčevina pri Vurberku
14 — Nataša; Katica Kokot,
Drenovec 10 — Valentino; Mar-
jeta Kukec, Spuhlja n. h. —
Mojca in Metko; Marija Petro-
vič, Zabajk 28 — dečka; Andreja
Srečkovič, Rajčeva 4 — Primoža;
Ana Zemljak, Dravinjski vrh 10
— deklita; Edita Babič, Arhitek-
ta Novaka 19 — Edit; Marija
Kovačec, Zamušani 43 — deklita;
Marija Cvetko, Brstje 23 —
Gabrijelo; Marija Pignar, Lancova
vas 89/a — deklita; Zdenka
Donaj, Mezgovci 3/c — Boštjana;
Majda Simonič, Janežovski
vrh 48 — Borisa; Olga Jaušovec,
Skorba 48 — deklita; Zofija
Rugani, Mestni vrh 61 — deklita;
Anica Horvat, Stojnci 55 —
deklita; Jožica Krajnc, Gajevci
33 — dečka; Anica Zavec, La-
honci 10 — dečka.

Poroke:

Vladimir Geč, Zamušani 31 in
Ana Šostarič, Brezovci 5; Marko
Tome, Maribor, Partizanska 59
in Breda Eilec, Maribor, Berne-
karjeva 3; Franc Breč, Gruškovec
27 in Terezija Žuran, Gruškovec
27; Jože Vidovič, Loka 27 in Ana
Vratič, Hajdoše 81; Anton Slana,
Vitomarci 38 in Zdenka Kocu-
van, Vitomarci 38; Stojan Božič,
Krčevina pri Vurberku 94 in
Marija Šešerko, Krčevina pri
Vurberku 94; Jožef Pihler, Bezja-
kova 8 in Jelka Martinčič, Pod-
vinci 125; Anton Arnečič, Gra-
dišča 135 in Ana Žuran, Cirkulane
89; Ivan Arnečič, Gradišča
135 in Silva Peteršič, Gradišča
135; Janko Pukšič, Kicar 31 in
Marica Krajncič, Kicar 31; Ro-
man Sitzenfrei, Ormoška 2 in
Bojana Merc, Raičeva 7; Stanko
Smigoc, Kukava 25 in Angela
Žmauc, Zagorci 59; Franc Trafe-
la, Sp. Gruškovec 4 in Nada
Merc, Strmec pri Leskovcu 51;
Jožef Vrečko, Lešje 4 in Jožica
Bračič, Vrhloga 47; Zvonko Stre-
lec, Prvenci 21 in Olga Roškar,

Prvenci 26; Srečko Podgoršek,
Sedlašek 47 in Dragica Milošič,
Sedlašek 47; Franc Ciglar, Ga-
bernik 37 in Emilija Kolarič,
Kukava 28; Stanislav Mohorko,
Grdina 10 in Verona Fideršek,
Grdina 36; Ferdinand Jus, Jir-
šovci 57 in Marija Grabar, Jir-
šovci 57; Franc Kovačec, Potrče-
va 18 in Majda Srabotnik, Petro-
vče 120; Franc Turnšek, Gerečja
vas 41 in Silva Veršič, Spuhlja
117; Janez Bračko, Miklavž na
Dr. polju, Na gomili 9 in Marjan-
ca Sprah, Slovenja vas 61; Stan-
ko Plohl, Bukovci 79 in Slava
Mlakar, Spuhlja 20; Peter Vese-
njak, Turški vrh 1 in Irena
Pungratič, Turški vrh 1; Janez
Majerič, Moškanjci 23 in Milena
Firbas, Moškanjci 9; Franc
Krajnc, Sp. Hajdina 109 in Neža
Čeh, Sp. Hajdina 109; Branko
Arnuš, Tivolci 13 in Sonja Go-
lob, Tivolci 57; Ludvik Bedrač,
Pobrežje 99 in Marija Osenjak
Draženci 77; Branko Kramber-
ger, Grajena 3 in Majda Vogrin,
Ul. 14. d. 54, Rogaška Slatina;
Marjan Kolarič, Kokolajnsčak
24 in Franciška Plohl, Senčak pri
Juršincih 32.

Umrli so:

Franc Kajzersberger, Mestni
vrh 88, roj. 1908, umrl 24. decem-
bra 1979; Ivana Trunk, Formin
27, roj. 1902, umrla 25. decembra
1979; Marija Fuks, Župečja vas
40, roj. 1901, umrla 26. decembra
1979; Alojz Štampar, Kog 35, roj.
1913, umrl 26. decembra 1979;
Andrej Mlakar, Paradiž 57, roj.
1921, umrl 26. decembra 1979;
Matevž Novak, Videm 39, roj.
1913, umrl 29. decembra 1979;
Cecilija Pekar, Videm 21, roj.
1903, umrla 29. decembra 1979;
Uršula Korpar, Kicar 50, roj.
1905 umrla 25. decembra 1979;
Neža Toplak, Podvinci 46/a, roj.
1910, umrla 1. januarja 1980;
Anton Šeruga, Kicar 101, roj.
1906, umrl 1. januarja 1980, Blaž
Cafuta, Zg. Hajdina 11/c, roj.
1905, umrl 1. januarja 1980;
Jožef Pavkovič, Ul. B. Kraigherja
11, roj. 1917, umrl 3. januarja
1980.

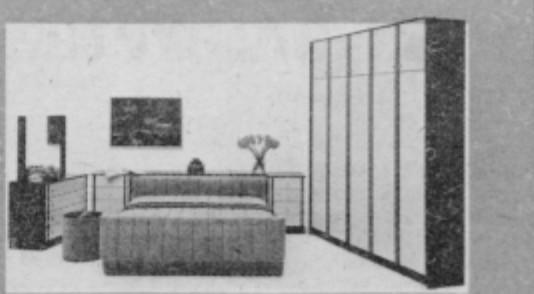
TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in ra-
dijsko dejavnost RADIO-TEDNIK
62250 Ptuj, Vošnjakova 5, poš-
tni predal 99. Ureja uredniški
kolegij, ki ga sestavljajo vsi no-
vinarji zavoda, direktor in glavni
urednik MIHAEL GOBEC, odgo-
vorni urednik FRANC FIDER-
ŠEK, tehnični urednik ŠTEFAN
PUŠNIK. Uredništvo in uprava
Radio-Tednik, telefon (062) 771-
261 in 771-226. Celoletna na-
ročnina znaša 250 dinarjev, za
tujino 350 dinarjev. Žiro račun
SDK Ptuj 52400-603-31023. Ti-
ska ČGP Večer Maribor. Na
podlagi zakona o obdavčevanju
proizvodov in storitev v prometu
je TEDNIK uvrščen med pro-
izvode, za katere se ne plačuje
temeljni davek od prometa pro-
izvodov.

UREDITE SI VAŠ DOM TAKO, DA SE BOSTE V NJEM CIMBOLJE POČUTILI

- oprema stanovanj
- oprema poslovnih prostorov
- strokovni svetova-
lec za notranjo opremo
- montaža
- dostava na dom
- potrošniški krediti

Prodajalna OPREMA Trstenjakova ulica
Emona Merkur Ptuj — pojem kvalitete

DOMAČA RAST

PRILOGA TEDNIKA,
PTUJ,
31. JANUAR 1980
LETO III.
ŠTEVILKA 1

BOGDANA NAMESTNIK

Drevo

Sanjarij je panj,
da je drevo,
sončno drevo,
ki se mu skozi zeleno uho
pretakajo daljine
in ga krila pičje pesmi
dvigajo vse više, više
in pod kožo ustrojeno
mu rajajo jasnine.

Sanjaril je, sanjaril panj.
Nekega sončnega prihoda
je sedel nanj,
iz vetra in rasti zgneten,
iskalec, mlad zanesenjak;
ves gol kot luč, ves tak
kot nebеса poosad,
ki v njej se dalje stikajo,
Ves tak.

In se je vnel sanjarski panj
do najrazkošnejše slasti,
in v sebi čutil je nebo,
in je zaklical, poln moči:
Drevo, drevo, spet sem drevo!

DRAGO SELINŠEK

Krajec

Bežno slutim,
ko vzkipi.
Nežno čutim,
ko ga ni.

BOGDANA NAMESTNIK

Želja umetnikova

Iti vzravnati mimo vojno glasov —
kot bukev skoz prerivajoče se grmovje;
kot luč skoz gozd razvejanih mrakov;
in mimo ravni skuštrano hribovje;
in prek slepote razsvetljen pogled;
kot jedri klas skoz mrtvo, prazno klasje;
in mimo zimo vigredi lesket;
in zlati les skoz motno črnolasje . . .
Iti vzravnati mimo vojne glasov;
iti v tišino: iti domov!

DRAGO SELINŠEK

Oaza

Daleč.
Ob lesketu vode,
se ženem,
se denem
v žuborečo tišino,
kakor smaragd
v sončno oblego.
In prašno
le slutim
gomilo sivine,
nedaleč
za seboj.

BOGDANA NAMESTNIK

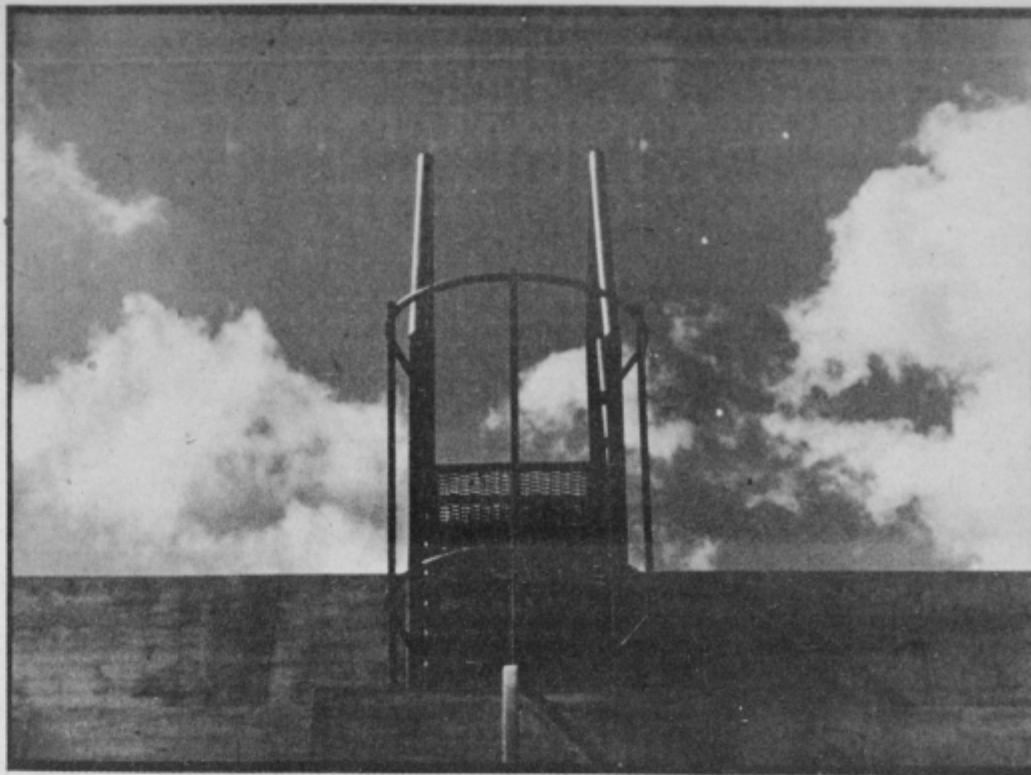
Ko on na meni

Ko on na meni se razvalovi,
jaz mislim, da je val morja,
ki mi naplavlja v šumno kri
najglobljo globokost sveta.

Na steni senca medeni
in peni se in plapola —
in vem, da v senci iz strasti
svet se začne in se konča.

In vem, da rudniki so tam,
kjer on globoko vame vre;
kjer božam ga: Ne, nisi sam!
kjer se oko z očesom spne.

In vem, da cela sem takrat,
ko me objemi dograde;
in v žaru čutim, da ni vrat,
ni vrat, ki v dvojnost nas zdelé!

FOTOGRAFIJA MESECA

Na prvem natečaju v letošnjem letu so sodelovali štirje avtorji z 12. fotografijami. Za najboljšo je bila proglašena fotografija Miša Koltaka Navzgor. V januarju smo izbirali tudi Diapozitiv meseca, na katerem je sodelovalo 5 avtorjev s 50 diapozitivi. Prvo mesto je zasedel Matjaž Cenčič. FKK

DRAGO SELINŠEK

Kuren- tovo

Se gmajna
razlega,
v belo
se pase,
do plota
vasi.
Od lese,
do lese,
do slame
kapi.
Se orje,
se seje,
v ples se vrti,
se kurent
v pomlad
podí.

ERIKA ZUPANČIČ

Neznancu

Kdo si?
Od kod prihajaš?
Plaho se mi približuješ,
še spoznati me ne utegneš,
se že oddaljuješ
Kdo si?
Kam odhajaš?

DRAGO SELINŠEK

Domači kruh

Čvrste so vrste,
sive visoke,
so dnevi,
so prsti.
V noči
mogočni,
zvabi mu tuje
domače
v srce
in gre.

BOGDANA NAMESTNIK

Krik sveta

Šla sta skozi temnomodri dan —
tam robida gnala sto je muk;
šla sta, počenila v dlan je dlan —
a bili sta severnik in jug.

Šla sta, skozi blodnjo svojo šla:
ona skozenj, on skoz njo je šel
kakor bakla skozi goli voda —
z njima karavanil je pekel.

In sem gledala ta marš gorja,
in čutila sem, da me lovi,
in sem izstrelila krik sveta:
kdaj se ona v njem, on v njej zgodi?

Ona in on II

Spomin na slikarja

Jan Oeltjen

Uredniški odbor Domače rasti se je odločil, da v letošnjem letu posveti nekaj pozornosti akademskemu slikarju Janu Oeltjenu. Pobudo za to je dal naš sodelavec Alfred Bedrač, ki v svojem domu čuva veliko in dragoceno zapuščino ptujskega slikarja, ki se je največ ukvarjal z lesorezi. V avgustu se bomo spominjali 100-letnice njegovega rojstva, takrat bomo tudi nekaj več besedi prispevali njegovemu ustvarjalnemu in umetniškemu delu.

Slikar je največ delal in ustvarjal v Vareji v Halozah in v Ptuj. Danes objavljamo prvi dve deli iz njegovega bogatega umetniškega opusa.

Ona in on I

IVAN CIMERMAN

NAIVCI SO MED NAMI

Mučenik višjih srenj sedi pred mano, slikar—naivec. Petnajst let že kleše svoj obraz s čopičem in dletom.

„Vrabci se družijo v jate, da bi izgledali kot oblak, orli letijo sami, da ne bi zatemnili neba!“ ugotavlja o svojem poslanstvu, ko greva ob bistrem potoku, kjer se igrajo postvri. Ves dan že uživam gostoljubje tega nepriznanega čarovnika barv. Osupnil sem nad baročno opremljeno dnevno sobo, z rahlim nadihom povojnega Slovenijalesa — dediščino rodov, veleposestnikov in gostilničarjev, z malce robustnosti. Kamor mi je zašel pogled — povsod sem videl umetnije Janeza Resbariusa iz 17. stoletja, ki je izskrebil orlovsko krila nad tremi Evinimi hčerkami, zgajenimi brez grč.

Moj gostitelj puha svetniške kolobarje dima, vsak se izogne njegovi glavi. V veliki češki buči je križkraz nametana vojska cigaret-nih zavojčkov: DUNHILL, ASTOR, JOHN PLAYER SPECIAL, MARLLBORO, WINSTON—dolgi tenki ZODIAK s filtrom... Zaman v stekleni ječi iščem naše reke Dravo, Zeto, Moravo ali Drino. V druga usta tečejo, skromnejša.

Povsod visijo njegove slike. Rjavo obdobje je njegov višek, sestop na zemljo. „Provincijski maler,“ mi rekajo. „Vi ne slutite stike in čustva med to preprosto srenjo, ki me navdihuje in preganja obenem, ko gradi hiše, kupuje avtomobile, na toplem treplja svoje zavaljene ženičke in zadovoljuje svoje nižje nagone!“

Sogovornik, zlata duša, natoči krepak požirek viskija iz umetniško oblikovane steklenice z etiketo OLD POTENTILLA BOY.

„Krvavim svoje barve! Iz svojih najtišjih globin trgam te svetove in jih v divjih agonijah sporočam ljudem...“

„Kako pa prodajaš ta svoja krvavenja?“

STANISLAV KOŠTRIC

Melanholična otipavanja

Oskrunjene krošnje majavih dreves, čez čas hladne spoznave jeseni, kjer drgetajo obupani kriki sredi planjave posekani brez.

S primesjo zagorelih zaznav bleščijo se ploskve belkaste kože, otrli lasje predolge so kodre, dekleta zaživelo je lastno pomlad.

Veje štrleče v obzorje smrti, ne, ne smete mi pasti brez prijetne! Pred zimo smo zmeraj potrti...

Bolj si še zala deklica ljubljena, krasnejša, lepša kakor nekoč, kje si, kam greš, da žalostno tavam?

ERIKA
ZUPANČIČ

(4. nadaljevanje)

Zvezdana obriše solze. Sede h Karmen. Pogleda me žalostno. Mirno pripoveduje naprej. Vžvela sem se v njeno življenje, ki je prepojeno s strahom in z občutkom, da ni koristna ne doma ne v šoli. Kdo jo bo znal prepričati o nasprotnem?

Vrata tajništva počasi odpre Hrastova, še bolj počasi stopi Zvezdana čez prag. Nehote se obrne na hodnik, a jo Hrastova prime za roko in jo potegne nazaj v prostor. Šele sedaj zagleda pred seboj ravnatelja, učitelja slovenščine. Vsa odrevenela čaka kot obtoženka na zaslišanje in sodnikovo sodbo. Nihče še ni spregovoril, Zvezdana razmišlja: „Zakaj, zakaj nisva sami? Pred tolikimi ljudmi ji ne morem zaupati. Nočem, da vsi vedo o meni. Tudi razumeli me ne bi tako kot zna razredničarka Morala bi biti z njo sama, drugače me bo od napetosti konec.“

Zdrzne se, ko zasliši skozi tančico svojih misli, osoren glas ravnatelja.

„Ti si za nas težak problem, za mater še težji. Osnovno šolo moraš končati, če hočeš priti do poklica, ki si ga želiš. Kdaj misliš to spoznati? Ne zanašaj se več na mamo, lenobe ne bo podpirala celo življe-

„Ne sodim v skupino 99, ki ima svoje kritike, svoje menažerje, svoje galerije, ki jih prodajajo kot banane po vsem svetu. Tudi jaz bi rabil svojega tržiščnika, da bi prodal na tržišče!“

Osupnem. Veliki duh, ni da bi dvomil! Svetovja in obdobja drve mimo njega, on pa se v nič izteka. „Zavzel se bom zate, V samem srcu Ljubljane boš razstavljaj, nasproti uradnega hrama umetno-

VIDA HORVAT

TI

Sama, popolnoma sama sem. Na vsem svetu imam edino tebe, ki prideš vedno, kadar te potrebujem. Nobenih besed ni potrebnih, le kretnja roke in že si ob meni. Brez pozdrava, brez prošnje, velikokrat tudi brez uvoda začneš pripovedovati.

Nič mi ne zamolčiš, govoriš mi o vseh tegobah mater, med katerimi je mogoče tudi moja mama, govoriš o očetih, naslikaš mi brate in sestre, da so mi blizu, kot da bi bili moji. Govoriš mi o vseh strahotah vojne, o lakoti, ki mori človeštvo, na drugi strani pa o neizmernem bogastvu, o razsipništvu, o poletih na luno, o najnovejših športnih dogodkih...

Do mene prinašaš skrivnostno mrmranje valov, s teboj so odpeljem na odprto morje, od daleč opazujem križarske vojne, usmerjam podmornice, uničujem sovražne ladje, boriš se zoper diskriminacije, nato pa se zopet sprehajam po parku ob reki, omamlja me njegova bližina, plašno mu sežem v roko in sem vsa presrečna, kadar mi jo stisne. Tekava po travi, nabirava cvetice, šepetava nežne besede, prisegava si, da bova vedno skupaj.

Ko mi je najlepše, pogledam skozi okno, in ti nehaš pripovedovati. Šele takrat se zavem, kako sem v resnici sama, izgubljena med tisočglavo množico. Tedaj še močneje začutim, da te potrebujem. In kot da bi me hotela potolažiti, zopet začneš pripovedovati. Tvoja pripoved je tako živa, da razločno vidim očeta, ki ga sicer ni več, a me prime za roko, stisne me k sebi in zopet sem njegova pupi kot takrat, ko je še poln življenja in načrtov bil med nami, a nam ga je zla usoda iztrgala.

Nadalje mi govoriš o bratih in sestrah, ki jih v resnici nikoli nisem imela, a se sedaj igram z njimi, zopet sem del vesele družbe, zopet se znam smejati, zopet ...

Iz oči mi kane solza sreče. Pade naravnost nate, a se ne jeziš, saj si resnično dobra, ti edina moja prijateljica — knjiga.

sti, sem v brk. To sicer ni sveti hram umetnosti, pač pa galerija za prikazovanje svetovljanskega utripa sveta. Prav?”

Zažari. Pristane! In že naskočim

STANISLAV KOŠTRIC

Rodovi

Ljudje smo le z vodo prevlečene sence, tihi in skromni, bohotni in zlobni, za nekoga ubiti, sploh neobstoječi, v seznam gorke smrti zapisani, z usodo nas starcev izbrisani.

Ze zdavnaj so nas zagrebili, sedaj le obstaja počrneli nagrobnik pred obzorjem navdušenega razpoloženja.

„Tam daleč so se fantje sešli z dekleti in jih slastno objeli...“

STANISLAV KOŠTRIC

Dekle

Lasje se spuščajo čez gladko kožo, neopazno so zakrili ves obraz, zatemnjen pod brado je ostal okras, kodri zdrknili na hrbta so goloto.

Kavbojke na oblinah lepih nog in zaplate prsi dokaj so sproščeno, lahno pripete ob možatost trdo uživajo kot podlosti spomin.

„Na ulice umazanega mesta zopet grem... Ob njem samo hoteti in živeti, četudi zali moj nasmeš

nikoli ni iskren, ker ovira me obleka, da bi se predala mu povsem, jaz, dekle brez vsake sramežljivosti...“

šefa galerije, da da prostor umetniški duši, ki bi rada izkričala svoje stiske, ki so hkrati takorekoč vesoljnočloveške.

Ob pozni večerni uri naskočim akademskega slikarja, ki na višji ravni krvavi višje svetove. „Priporoči mi umetnostnega kritika, ki bi bil voljan napisati uvodno besedo ob otvoritvi razstave. Ali bi to lahko storil Peter Treščič? Ali ... hm ... ali je kaj izgledov, da bi sprejeli tega slikarja medse?“

Srdito me pogleda in strele iz oči imajo moč rakete desetih megatonov:

„Ste zblazneli, vi šarlatani, kritizerji, zbiranci in trgovci! Koliko pa ti bo dala ta osamljena

provincijska duša za tvoj aranžman? Na čisto nas boste spravili s poplavo tega cenenege kiča! 370 nas je, akademskih, in odslej bomo sprejemali v svoje vrste samo izjemne genije, ki mečejo svet s tečajev. Naivci pa si naj iščejo socialno varnost in članstvo med naivnimi. Mi nismo rdeči križi!“

„Kar je veliko, žari, kar je majhno, kriči!“ rečem dostojanstveno in grem. Sežem v šop kritik, ki so jih napisali o mojem slikarju in kritiki ki imajo tudi diplome, pa nimajo rezervirnega prostora v časopisju. Pozorno jih preberem, prespim, dopolnim in zavrzem. In v naivnem snu se mi rojevajo asociacije in medsvetovni in nadsvetovi. Nato zapišem:

„Zahoče se erupciji čisto preprosto samouresničenje. Čiste oblike pozna Etna in Krakatao, oba živa vulkana na Zemlji. Odkrite, samostojne barve, meniška samoodpoved, nedomišljena antianalogija orgaičnih prepletov, nekje na razžarjeni rjuhi neba nas... Ko se pogovarjata Atlantik in Pacifik, jima lahko prisluhnejo samo zvezde... Tu je žensko napeta na trubadurske strune, magma teži k svojemu smislu, da bi se iz brezimnosti dvignila k akvarelni besedi.“

V dvoranico se je natrio ljudi. Dva glasbenika, dva književnika, en skladatelj in dva trije poklici — iz radovednosti, iz zvišene prizanesljivosti do akademsko neizbrušene jecljave govorice.

Ogovorim prisotne in razžarim tlečo žerjavico. Besede književnikov padajo v sveže pognojeno prst, z odprtimi usti čakajo ljudje

na naivno razodetje. Iz instrumentov se vprašljivem ognjemtu usipajo preludiji, koščki simfonij, pod strofom se ujamejo suite z madrigali. Klarinet spevno pritrkava. Predstavim še skladatelja, ki živi v senci in ni naiven, diplomu ima, komponira in na evropskih odrih gostuje, v nobeni enciklopediji pa ga še ni, ker gre pred svojim časom in piše himne samo zase.

In pojo besede obeh književnikov, ki sta v vseh slovenskih enciklopedijah in brez njih ne mine predavanje o „predhodnikih neokonstruktivizma, s posebnim ozirom na konkretne elemente poetičnih podob“ med njunimi stavki — kot se izražajo akademiki o njih.

Ustavljajo se gospodinje, ki nosijo v cekarjih zeljnate glave, ki so jih tako rudi slikali naivci iz Hlebinske šole. Ustavi se poštar, ki ga je tako rad upodabljal slavni slikar iz skupine 99. Zastane korak skoraj vsakemu državljanu, ki je imel tisti dan oči do ušesa.

Umetnik, moj provincijski umetnik, ki leti sam kot orel, in nosi v kletki svoje duše ujete velike reči, že sklepa prve pogodbe, zapisuje si naslove, govori o cenah slik, ki nobena ne ždi pod milijonom, šviga—švaga med tosti in je kot riba v vodi.

In nenadoma se zazdim sam sebi naiven. Deset dni sem krvavel petnajst stavkov, da bi označil z najglobljo besedo te vulkanizme iz Etne in Krakataovih največjih vulkanov na svetu, za honorar pa si bom kupil trimske copate.

Pridne roke

(posnetek Ivo Ciani)

Ne moreš verjeti resnici, če je nikoli ne slišiš

kako se počutiš, ko nosiš ponošene zakrpane cape? Vi veste kako se počuti številna družina v vlažni, tesni in neogrevani sobici? Na življenje gledate enostransko. Življenje nima samo enega obraza, prav toliko jih je kot je nas. In vsak izmed nas živi svoje življenje.

Ljubezen, ki jo vsakdo potrebuje, vam je tuja. Če bi jo poznali, me ne bi obtoževali zločina in kraje. Bili bi razumevaljoči.

Ne poznam materine ljubezni, mama mi je ni znala dati. Predstavljati si pa jo znam. Nimam očeta. Pogrešam ga. Mogoče bi mi on dal očetovalo ljubezen in materino hkrati. Mogoče bi me bolje razumel kot vi, ki imate v glavi polno znanja iz knjig. Teorije pa ne znate vskladiti s prakso.

Samo otroci so vsega svojega neuspeha krivi, vzgojitelji so pa njihove večne žrtve. Podarjen nam je bilo življenje, zakaj nam ni podarjena še ljubezen? Izražena bi lahko bila v vaših spodbudnih besedah, v razumevanju in v potrpežljivosti. Počutili bi se varnejši ob spoznanju, da nekaj pomenimo, da nekaj zmoremo tudi v očeh odraslih. Toliko truda vložimo, pa ni nikoli opažen. Z večnim nezadovoljstvom nam jemljete voljo in pogum, potem se pa čudite, da ne uspevamo. Zakaj še

vedno kričite name tovariš ravnatelj? Bodite vzgledni z mirnostjo. Dokažite nam že enkrat, da smo ljudje, da imamo razum, da znamo reševati probleme mirno.”

Ravnatelj, ki je hotel Zvezdano večkrat prekiniti, se končno oglasi. Ves hripav od kričanja in v obraz od jeze rdeč, zamahne z roko proti Zvezdani. Hoče jo udariti, a Hrastova stopi med njiju, tako da dobi kľofuto ona.

Ogorčeno vpíje: „Ste slišali, ste slišali, očeta pogreša, očetovalo ljubezni nima. Tvoj oče je bil pijanec in je surovo pretepal mamo. Hotel jo je tudi ubiti,“ in križi z rokami okrog sebe, se obrača zdaj k Hrastovi, zdaj k učitelju slovenščine, le tajnice ne opazi, ker sedi za pisalno mizo, slednjič se besno vrne k Zvezdani, „In ti ga pogrešaš?“

Zvezdana ne premakne oči, gleda ga divje.

„Vi o mojem mrtvem očetu ne boste grdo govorili, ne, ne bom vas več poslušala. Ne pozabite, da očeta pogrešam, zdaj bolj kot kdajkoli prej, da prav ta hip.“

Vrata pisarne s treskom zapre za seboj in glasno zajoče. Na hodniku jo čaka Karmen.

„Zvezdana, Zvezdana, počakaj me prosim! Kaj se je zgodilo?“ Obupana kliče svojo prijateljico.

Zvezdana je ni videla, ne slišala. Noge so ji klečile, zgrabi se za ograjo in obsedi v sredini stopnic med pritličjem in prvim nadstropjem. Zdaj več ne joče, le hlipa, hlipa in imaš občutek kot da ji primanjkuje zraka.

Zvoní. Odmor. Otroci se vsujejo na stopnišče in obkrožijo deklico. „Zakaj joka?“ sprašujejo. Zvezdana se ne gane. Karmen stopi pred njo, varuje jo pred zvedavostjo otrok. Pride Hrastova, se pririne skozi gručo in ukaže:

„Karmen takoj v razred! Me slišiš? Kaj ti pravim? V razred!“ Otroci se razbeže kot da je njim zapovedano in ne Karmen. Ona pa ostane ob svoji prijateljici kot da je prikovana na stopnici. Ni se zganila, ni spregovorila, le Hrastovo gleda; ne more verjeti, da je to njuna razredničarka, vsa je drugačna, take ni poznala. Zvezdana za njo onemoglo hlipa. Pridružijo se še ravnatelj, učitelj slovenščine in njuna sošolka Stanka.

Učitelj slovenščine se obrne k Stanki.

„Prinesi vode! Polili jo bomo. Boste videli kako hitro bo vstala. Ko jo bo oplazila hladna voda, bo v trenutku na nogah in nesle jo bodo, ko veter suho listje v jeseni,“ s posmehom ugotavlja.

„Ne, ne bom vam dovolila, ne

boste jo polili, se odločno oglasi Karmen. „Kako ste lahko tako brezsrčni vi, ki nas učite, da moramo biti dobri in tovariški med seboj. Je to za vas tovariško?“

Karmen glas zbudi Zvezdano iz blodenj!

„Karmen, pusti jim veselje. Na razpolago sem jim. Naj me polivajo, koliko jim je volja. Naj se zabavajo. Vseeno mi je, četudi bi me hoteli ubiti.“

Stanka je že z vedrom vode tukaj. Takrat pa Karmen dobesedno pobesni. Njena divja narava je končno prišla do izraza. „Stanka, beži, beži s to vodo. Kaj čakaš? Če mi ne izgineš z njo, boš mokra.“ Njene črne oči se zapčijo v Stanko, roke srdito stegne proti vedru. Že jo hoče zagrabit, a Stanka prestrašena odskoči, se spotakne in skoraj pade po stopnicah. Ze beži navzdol proti šolski kuhinji. Voda pljuska iz vedra in ji premoči copate. Šele sedaj opazi Karmen, da ni več nikogar razen Zvezdane. Pomaga ji vstati. Vsa zaskrbljena jo opazuje, ko stopata navzdol proti vežnemu hodniku. Zvezdane noge so spet odrevenele. Morala je sesti na klop ob steni. Karmen pa stoji ob svoji psihično izčrpani prijateljici, želi ji pomagati, pa ne ve kako.

Nadaljevanje prihodnjšč

21. nadaljevanje

Oče ga je poslušal, se zamislil in ni ga prav razumel. Je samo prikal. Medtem se je kočija ustavila na domačem, belo opredeljen dvorišču. Najbolj prisrčen pozdrav velja materi. Tako je objel tudi Aleš svojo mater. S sestrama se je pozdravil ljubko in veselo, z njima bo srečavanje še trajalo dolgo potem, ko bo mater že zdavnaj zagrnila gomila.

Kakor vedno, kadar je prihajal sin Aleš, je bila miza bogato pogrnjena. Kako ne bi, saj vsaka mati gleda v svojem sinu mnogo mnogo več, kot pa samo obisk ljubega gosta. Če je edinec, pa sploh ni primerjava.

Po prisrčnem srečanju in kratkem pomenku, kakor je običajno po daljši odsotnosti, so se pogovorili še o teh in onih podrobnostih. Predvsem o izpitih, ki jih je Aleš opravil po zadnjih počitnicah. Vsi so bili veseli. Oče Martin je ponosno prižgal svojo čedro.

Kadar je bil posebno razigrane volje, se je poigraval s prsti na okraških, ki sta bila spletena iz zelenih nitk in obešena na vijugavi cevki iz višnjevine na stari že močno osmojeni pipi. Pozorno je prislunil sinu, kako je pripovedoval o izpitih, življenju v velikem mestu ob Savi in s posebno vneto je dopolnil novosti narodnopolitične razgibanosti, ki je v velikem zamahu razplamtevala misli visokošolske mladine. Svoboda in zopet svoboda, ne samo na tleh enklavirane univerze, temveč svoboda povsod brez izjeme, za celi narod. Tako se je glasila parola. Mladina ne prenese nasilja. Prikrto in plačano vsiljevanje ji je še bolj zoprno. Je nekako tako, kakor če bi namešal mnogo vrst najslajših bonbonov in jih nasipal v globoko skledo. Mladi brskajo in si izbirajo tiste, ki so skriti nekje pri dnu, samo da imajo občutek, da so izbrali svobodo. Svoboda je dobrina in sreča, ki je nič ne more zamenjati.

V hrvaškem univerzitetnem središču so Strosmajerjeve ideje poglajale globoke korenine. Ljudevita Gaja misli so razorale in oplodile narodne ledine in pesnitve Stanka Vraza, največjega slovenskega Jugoslovana, so s svojimi heinejevskimi strunami spletale klasje in besede dveh narodov ene matere v enoten snop. Na slovenskem Parnasu pa je rasel pesnik velikan in filozof in s svojo Zdravico dvigal tlačane iz pepelnega dne v Gregorčičevo vstajenje.

Akademski mladina tistih dni je bila zaposlena poleg strokovnega študija tudi še z vedno bolj se prebujajočo narodno zavestjo. Razen redkih narodnih odpadnikov je bil vsak univerzitetni študent aktiven znanilec in pospeševalec narodnega prebujenja. Pri vseh prireditvah, tudi po bolj oddaljenih krajih, so bili glavni pobudniki.

Vsaka doba ima svoje ideale. Za konec našega stoletja dviga glavo zatirani koroški Slovenec onstran Karavank. Tam živi mnoga stoletja avtohton, nekoč svoboden in samostojen in tak hoče in mora zopet vstati. Potujčena imena in renegatstvo ne morejo in ne smejo zadušiti slovenske krvi, ki se pretaka po sleherni žili ondotnega naroda.

Nihče ne bo mogel zadržati zagona narodne mladine, ko se bo na obeh straneh Karavank prebudila in oprilega tega ideala. Nočemo krivice sosedom. Hočemo popraviti krivico, storjeno našemu narodu in povrniti pravice tudi tistim, ki se morda ne zavedajo več, da so jih zgubili. Ni nečastno! Nasprotno, častno je biti člen malega naroda. Vstajenje je nasprotnost od smrti!

Tudi Aleš je bil pristaš narodnoodbudnih struj svojega časa in je vselej, kadarkoli in kjerkoli se je ponudila prilika, govoril v prid ognjevitim idejam in je spodbujal vsevprek, sorodnike in znance.

Doma je izkoristil vsako priliko, da je netil narodno zavednost. Še najbolj mu je prislunila mati, pa tudi obe sestri. Oče je hodil preudarno neke po sredi. Že po svojem rodu je bil trdna korenina. Predan svojem narodu, čeprav je služil avstrijskim cesarjem.

Bil je ugleden tržan in prvi med občinskimi možmi. Njegov glas je bil enakoveren županovemu. Imel je odločilno besedo tudi v šolskem in posojilničnem odboru, bil je s svojim vloženim premoženjem najmočnejši delničar kmečke hranilnice. Njegova razgledanost je presegala vsakdanje dogodke in je bila usmerjena nekako po sredi med idejami tedanjega časa in gospodarsko stvarnostjo.

Njegovo mesto ni bilo nikdar med izkoreninjenici, vedno neomajen, nikakor nepreračunljivo zanesenjaški. Zato je bila njegova beseda tehtna in je mnogo pomenila daleč naokoli. Vselej in povsod, kadarkoli so kje potrebovali tehten premislek, pa naj je šlo za zidavo šole, ali ustanavljanje hranilnične podružnice, zidanje gasilskega doma, ali česar koli podobnega, vedno so poklicali na pomoč preudarnega in trdnega gospodarja Zdravca.

Tudi v pomenkih s sinom je oče obdržal svoj prav in je Aleševe ideje pri vsaki zadevi pridružil le kot šopek k lepemu darilu. Nič ga ni moglo odvrniti z začrtane poti. Niti še tako velika ljubezen do sina ni zmogla bistveno vplivati na osnovne poteze njegovih zamisli.

Čestokrat so potekle le na pol prespane noči, preden se je opreznost pridružil tej ali oni zamisli ali pa jo zavrnil in temeljito podkrepil povedal in z dokazi podprl svoje mnenje: »Gospodje, zadeva se mi ne zdi tako

enostavna, kakor izgleda na prvi vtis, to bo treba prespati in pretuhtati, potem pa bom povedal, kako mislim.« S takim stališčem je porinil zadevo, ki se mu ni zdel dovolj premišljena in dozorela, na daljšo klop. Prišlo je že nekako v pregovor: »Če hočeš, da ti načrta zaplesnijo, jih zanesi k Zdravcu, tam se še niso nikdar prenačili.

Tudi Aleš, sicer v mnogem podoben materi in v glavnem iz njenega testa, je krmaril med previdnostjo in preudarnostjo, da mu ni bilo potrebno prevečkrat obžalovati prenačlih dejanj in besed.

Tisto leto je zgodaj, kmalu po vseh svetih, nastopila ostra zima, ki je trajala, daleč tja do sredine marca. Bila je lepa in povečini jasna. Po cele tedne je sijalo značilno zimsko rumeno sonce, ki je okrog poldneva na prisojnih straneh topilo debelo snežno odejo, da so se lesketale od sončnih žarkov oblizane poledene skorje, ki so kakor zapečena smetana na pšeničnih pogacah prekrivala stlačeni sneg.

Potem pa se je zima prav tako naglo, kakor je prišla, poslovila. Zapihali so južni vetrovi in po vsaki še tako neznatni strminici so žuboreli potočki, po katerih je snežnica hitela v dolino. Ljudje so odprli okna in vrata

tnješe poreklo. Nogi sta bili oblikovani kakor da bi jih izklesal umetnik. Skratka bila je mikavno in lepo dekle.

Taka je prihajala vsako nedeljo v trško cerkev, kjer so se zbirali mladi in stari. Starejši, da so odmolili svoje grehe, mlada dekleta, da so pokazala svojo mikavnost; mladeniči pa, da so mikavnost deklet občudovali. Tako ni bilo pri maši nikomur dolgčas, mnogim je bila celo prekratka in se je mudilo navadno samo gospodu župniku, ki je hitro obrisal zlati krožniček in kelih.

Vsako nedeljo in praznik so Zdravčevi posedli na svoje sedeže na desno pod prižnico, Potokarjevi pa na levo. Razlika je bila le v tem, da je bil Potokarjev sedež na bočnem koncu klopi, Zdravčev glavni sedež pa je bil prvi od sredine. To je že drugo nedeljo prav prišlo Alenki, ki je lahko pogledovala prikupnega Aleša, ki sprva v tem spogledovanju niti ni bil kaj posebno navdušen, saj zaenkrat še ni mislil na kaj drugega, kot le na svoje knjige.

Ko pa je Aleš naslednjo nedeljo opazil, da so Alenke strelce vedno pogostejše in da tuja lepota izkorišča vsako možno priliko, da bi se srečala z njegovim pogledom, je postal tudi sam pozornejši. In tako se je začelo. Najprej z

ajdo prehitro zaklal prezgodnji mraz in da prav zaradi tega letos čurke niso bile tako dobre, kot prejšnje leto, ker je imelo zrno zadah po plesnobi, dajo muči hud revmatizem in še mnogo podobnih vsakodnevnih.

Prijateljica ni bila od muh in je že zaradi neobičajnega obiska zasulila, da Agata nekaj žuli. Nikakor pa si ni mogla umisliti, kaj neki bi moglo biti posredi. Pozorno je poslušala in sledila nenavadno zgovorni Agati, ni pa hotela načenjati nobene nove vsebine, češ, naj le pride s pravo besedo na dan. To ji je bilo toliko lažje, ker je bilo jasno, da kaj hujšega ne more biti. Saj Agata ni bila niti razburjena, kajšele žalostna ali strta in torej kakršnokoli prihajanje naproti ali tolažba ni bilo potrebno.

Pripravevala je, prikimavala, včasih malo dopolnjevala in odgovarjala le na tisto, kjer ni mogla molčati in je pač morala nekaj pripomniti, da je potrdila svojo pozornost.

Ko sta tako obrali domala že vse kosti trškega življenja, se je Agata skušala previdno približati svoji skrbi: »Kaj pa je kaj novega na vašem koncu? Dolgo že nisem bila v tej četrti. Na njivah čez progo se delo še ni odprlo, tako ne pridem nič tod mimo. Gnoj pa smo to zimo sasankali še po lepem sanjaku, to pa so opravili moški sami brez mene. Tudi pri Potokarjevih že dlje časa nisem bila.« Je začela bolj naravnost nabadati zadevo, ki jo je skelela.

»Veš kaj, Agata, ne bo težko odgovoriti. Najkrajše ti povem, da tudi v našem koncu ni kaj prida novic. To, da je umrl v naši ulici stari Turk, že gotovo veš. Pa tudi na oni strani vode ni nič novega, vsaj nič posebnega, kar bi kaj pomenilo. Tudi pri nas teče življenje po starih ustaljenih tirnicah. Mladi se ženijo, stari pa počasi odmirajo. Zdi se mi, da letošnji nagli zlom zime nekaj bolj redči vrste starih tržanov.«

Prijateljica je bila prepričana, da Zdravka še ni izgrala glavne karte in je potuhnjena čakala na razkritje, da bi napasla svojo radovednost, ki je postajala vedno nestrpnejša.

Agata pa le ne bi rada preveč opazno razgalila svojih skrbi, da ne bi s preveliko pozornostjo pokazala na zadevo, ki je bila naenkrat zanimiva še komaj za njo.

Stari patriarhalni trg je imel namreč v vsakem vprašanju dodelane in ustaljene svoje osnovnice. Če bi dodelila le količkej večji pomen dotedaj neopazeni zadevi, bi kaj kmalu in vsekakor mnogo prezgodaj završalo po trgu: »Zdravčev študent se ženi z neko Dunajčanko in baje še celo z oddaljeno sorodnico.«

Potem bi se bilo treba na vsak korak otepati radovednih pogledov in nadležnih povpraševanj, ki si jih človek včasih, kadar se čuti v zagati, kar tako iz trte izvije, čeprav jih v resnici nikjer ni. Radovedneži niso obzirni, so čisto celo vsiljivi in se jih je brez zamere težko otepati.

Zato se Zdravka ni upala prehitro približati pravemu namenu svojega nepričakovane in celo ob nepravem, ali vsaj neobičajnem času, napravljenega obiska. Kar naprej sta premlevali ravnodušne in postranske zadeve vsakodnevnega življenja.

Ko pa je neizprosni čas začel popoldan nagibati k večeru in stopajo kmečkim gospodinjam v misli številna opravila, ki jih je treba opraviti pred mrakom, je Agata popustila in ugriznila v kisljo jabolko: »V nedeljo sem bila pri pozni maši. Nikjer te nisem opazila, čeprav prihajaš običajno vsak praznik. Ali si morda zamenjala svoj sedež? Pri maši sicer ni bilo ničesar posebnega. Bilo pa je neobičajno mnogo ljudi. Gotovo sta pripomogla lepo vreme in čas. Na kuru so lepo zapeli novo pesem, ki so jo obogatili s svežimi glasovi, posebno na ženski strani.

Po dolgih klopih v sredini cerkve so sedeli ljudje, kakor običajno. Le v Potokarjevi klopi sem opazila mlado visokoraslo žensko, ki ne more biti kaj več prek dvajsetih in je tujska. Lepo po mestno je oblečena, s klobukom n glavi, belimi čipkastimi rokavicami in v levi roki je imela lepo rdečo vrtnico. Nisem je še nikdar videla. Iz cerkve je odhajala s Potokarjevimi. Pogovarjali so se, kakor da so si domačini.«

»A, to te zanima! To je priženjena Dušanova sorodnica z Dunaja. Je baje študentka na visokih šolah. Menda namerava biti profesorica za jezike. Pravijo, da je že drugo leto na univerzi. Potokarica mi je povedala, da ostane čez velikonočne praznike pri njima. Da je rojena na Dunaju, je nemškega očeta, mati pa da je iz starega slovenskega rodu.

Že pred več desetletji so se naselili v glavnem mestu. Večkrat jo vidim čez vodo, kako se sprehaja po sadovnjaku. Niti na sprehodu ni brez knjige. Včasih čita neprenehoma, večkrat pa odmika knjigo, kakor da bi se kaj učila in vmes razmišljala. Kolikor sem mogla presoditi od daleč je lepe postave in prikupnega obraza. Posebno lepi pa so njeni valoviti lasje, ki jih nosi razpuščene čez ramena.«

Ivanki, kakor je bilo ime sorodnici ob Trnavi, ni moglo uiti, da se je Agata trenutno spremenila. Poprej je bila videti nekam napeta in oči so ji nemirno begale v različne smeri, sedaj pa se je naenkrat umirila, pogled je nudil milejši odsev in besede niso bile več tako trdo nanizane. Kakor da je dosegla svoj cilj, bila je zadovoljna. Nadaljni pogovor je zajel misli, ki so nakazovale, da se namerava kmalu posloviti.

Nadaljevanje prihodnjič

Franjo Brumen

Zamujena življenja

(Biografski roman petih rodov)

na stečaj in prezračevali zimsko zatohlost. Marsikje so ženske začele z beljenjem kuhinj, ki so se v dolgi zimi zadimile. Pohiteti je bilo treba in nadoknaditi dolgo zimsko zamudo, da jih ne bi prehitela velika noč, ki je tisti zimi sledila takorekoč za petami.

V predvelikonočnem času imajo ženske, posebno na kmetih, polne roke dela. Vse, kar je bilo pozimi zakajeno in zaplesnjljivo, je treba očistiti. Tega pa je v večji kmečki hiši zelo veliko. Koliko nesnage povzročijo že same koline. Velika nadloga je tudi prekajevanje mesa, ko se dim in neprijetne vonjave zajedo v posteljino, pohištvo in celo v zidovje.

Že od nekdaj je bil velikonočni čas na kmetih nekaj posebnega in najbolj razgibano letno obdobje. Staro in mlado je po prelenarjenih zimi težko pričakovalo novega zaleta. Tedaj se je odprlo delo na vseh popriščih in bilo je treba zavihati rokave in pljuniti v dlani, da so se roke trdneje nalepile na ročaje motik in drugega orodja.

Pridni kmetje so bili nekoč vajeni delati od zore do mraka in mnogokrat še pozno v noč. Toda delali so radi, ker je to svoboden poklic, sami so si odmerjali delo in čas. Sami sebe so tudi dolžili, da so zimo prelenarili, čeprav so imeli obilico dela z živino, obnavljanjem in pripravljanjem različnega orodja; ženske pa s krpanjem in pletenjem. Kot neke vrste veselico v domači hiši so smatrali nevsakdanja in skupinska opravila, trenje lanu in konoplje, predenje, čehanje perja in podobno.

Tisto leto se je po nekaj tmurnih prehodnih dneh končane zime sonce zablješčalo na nebu tako nepričakovano, kakor če užaloščeno dekle naenkrat prasne iz joka v smeh. Postalo je toplo, za letni čas prevroče in narava je pospešila korak. Povsod je bilo videti tekmovalje s časom. Ptčki so se veselo spreletavali in sinčice se neutrudno nažigale svojo enolično značilno spomladansko melodijo. Popki na grmičjih fortizit iz dreva so iz dneva v dan naraščali in se razcvetali, da so brez presledka nadomestili barbarine šopke.

Ko se je Aleš že dobro odpočil in okrepil ter skoro pozabil na mestni vrvež, je potrkal na duri postni teden, ki je prišel ob pravem času, da je prekinil s preobilno strežbo preveč potrudne matere, ki v svoji predani ljubezni ni vedela, kako bi edincu bolje postregla. Treba je bilo tudi pogostejše k maši. Taka je pač bila navada v tistih časih, posebno še pri Zdravčevih.

Alenka, hči starejše Dušanove svakinje je porabila lepo pomlad, da je prihitela z daljnega Dunaja na obisk k Potokarjevimi. Dunajčanka je bila, kot mnogi iz njenega rodu, elegantne postave, lepega klasično oblikovanega obraza, tudi svetlih kostanjevih las, ki so bili v večjih valovih narahlo nakodranji. Zelenkasto sinje oči so se lepo stapljale z barvo kodrov. Živordeče napete ustnice so obrobile majhna usta in v kotičkih sta se ji ob vsakem nasmešku začrtali polkrožni vdolbinici. Skozi marmornato beli ten je komaj opazno sevalo rožnato zdravje. Ozke dlani z elegantnimi dolgimi prsti sta izdajali žlah-

žgočimi pogledi v cerkvi, nadaljevalo pa se je na sprehodih z vročimi poljubi med jelševjem ob deroči Dravi. Ali se bo tudi zaključilo v cerkvi s prstanom, tega še tedaj nihče ni vedel?

Takih novosti in sprememb nihče ne opazi tako hitro, kakor sinova mati. Aleš je začel brez priganjanja pogostejše zahajati k maši, celo k večernicam se je podajal. Začel si je skrbneje izbirati obleko, posebno pa srjace in kravate, ki so bile takrat večinoma pisane in v pentljah. Čevlje si je že prejšnji večer oličil na lesk in po britju se je skrbno naprašil z dišečim pudrom.

Mati Agata je dokončno opustila rano mašo in je začela hoditi redno k pozni z Alešem, in se je izgovarjala, da ji je tako bolj prav, češ, da jo ponoči trga revmatizem in da zato rada malo dlje poleži. Odslej so morali k rani maši sami. Tudi za to je našla utemeljen izgovor: »Anka in Martina, bolje bo tako, da hodita k rani maši, pa tudi zate, oče, bo prikladnejše. Za delo vam ostane strnjeno predpoldne. Tebi, Martin, pa bo boljše zaradi tvojih sej v posojilnici. In končno, vedno bo nekdo doma, da ne bo hiša popolnoma zapuščena!« Torej vse tako lepo, kakor pač umejo premisliti trezne materine glave.

Ni bilo treba mnogokrat spremljati sina. Že pri prvi maši je mati videla in vedela, kam pes taco moli in kaj se spleta. Ko so odhajali iz cerkve, je Zdravčevka nalašč posedela malo dalje, da so se dvignili Potokarjevi in jih je tako lahko bolje opazovala. Neznano dekle je sedela v Potokarjevi klopi, odhajala je z njimi, z njimi se je pogovarjala, torej mora biti najverjetneje njihova dobra znanka, morda celo sorodnica. Toda, kdo je in odkod je?

To mora ugotoviti čimprej. Zavedala se je, da je treba ukrepati hitro. Za vsak slučaj! Nihče ne ve naprej. Morda bo treba pripraviti polena za pod noge nepričakovanemu zblizevanju, ki je postalo povsem očitno. Tega se zaskrbljene matere čisto rade poslužijo. Včasih upravičeno, včasih pa tudi škodujejo. Čimbolj neopazno je skušala spremljati spogledovanje. Le navidezno je prelistavala molitvenik, da ji ne bi ušlo kaj značilnega in vidika.

Zaupala pa ni ničesar nikomur. Niti svojemu preudarnemu Martinu ne. Če bo potrebno, se bo že še naknadno po potrebi posvetovala z njim. Zakaj bi ga prezgodaj vznemirjala, ko je predobro vedela, koliko ljubi in ceni svojega sina, ki ji do tedaj še ni skrival lasu. Niti obe hčerki, niti oče niso posvečali tej nepomembni spremembi posebne pozornosti in je izgledalo, da so verjeli zgodbi o reumatizmu.

Materi pa ni dalo miru. Nemudoma je stopila v ulico, kjer je čez Trnavo na desnem bregu vzporedno s Potokarjevimi stanovala njena sošolka in daljna sorodnica.

Da ne bi izdala svojih skrbi, je začela previdno, lepo mirno, meni nič, tebi nič, popolnoma vsakodneven pogovor, o pretekli zimi, koliko so natrli lanu, da je bila konoplina nekaj trša, da so načehali mnogo gosjega puha, da so bučnice rodile napete jedrca, da je lansk

Življenje med NOB

Sedim v avtomobilu in opazujem naravo. Velika drevesa se sklanjajo nad cesto. Pot hitro mine in že sva pri moji gostiteljici, partizanki. Tako se sporazumeva.

„Vam mladim posebno rada pripovedujem!“ Imenuje se Marija. Brez mojih vprašanj, začne nekako takole pripovedovati „Oh, vi otroci sploh ne veste, kaj so prestali vaši starši, dedje in babice. Pa boljše je tako, da ne veste, saj se je groza tega spominjati.“

Potem pa vprašam: „Ste vi koga izgubili v vojni?“

„Izgubila, da, izgubila sem pol življenja. Imela sem dva brata. Eden je bil dve leti starejši od mene, a drugi, ta je bil še otrok, ko je padel. Moram povedati, da mi je res hudo za njima, toda če se spomnim, da sta dala življenje za svobodo, mi je lažje. Svoboda, to je nekaj najlepšega, kar lahko ima človek.“ Na lici ji zdrsneta solzi. Pozabim na vse, kar se dogaja, samo beseda svoboda mi roji po glavi. Ko se streznem, jo vprašam:

Linorez — Roža na oknu — Dodlek Darinka 6. c

„Kako to, da ste odšli v vojno?“

„Ne vem,“ mi reče „takrat smo vsi hoteli v gozdove v te velike hoste in ti so nam bili takrat varna izba.“

Žamislmo se nad tem: „Varna izba, kakšna varna izba je lahko to, zunaj na mrazu? Kaj naj jo že vprašam?“ vprašam sama sebe, ko pa pripoveduje same takšne stvari, o katerih lahko premissluješ še in še. Pa vseeno nadaljujem! „Ste bili kdaj ranjeni?“ „Trikrat. Prvič sem bila v levo nogo, potem v desno ter v desno roko. Bila je jesen. Kakšnih šest partizanov se nas je podalo v akcijo za hrano. Pot nas je vodila skozi mračen gozd. Odšli smo na znano kmetijo na hribu. Dobili smo veliko hrane, predvsem soli, moke, klobas, žganja ter kanglo medu. Vprašaš, kaj smo storili z medom? S to stvarjo je bilo takole. Na svetu je vedno več in več otrok, tako smo tudi mi pričakovali malčka. To smo hoteli proslaviti. Zato smo potrebovali med, žganje in drugo. Ko smo se tiste noči vračali, sem bila natovorjena z medom. Prišli smo do jame jame in ravno takrat se mi je spotaknilo. Sama sem se komaj obdržala na nogah. Kangla pa mi je padla iz rok in se s strašnim hrupom odkotalila v jamo. Seveda smo začeli bežati. Svabi pa so bili hitri in obstrelili so me v levo nogo. Bilo je smrtno nevarno, ker pa je v vojni vladala velika humanost, so mi tovariši pomagali in ostala sem živa. Še danes sem ponosna, da sem imela takšne prijatelje. Danes so že vsi razen enega mrtvi. Vsi so padli v vojni.“

Drugič pa je bilo približno enako. Spet akcija in v desno nogo. Sedaj sem skoraj vesela, da sem bila ranjena, saj sem takrat v bolnišnici srečala tovariša Kardelja. Zadnjič sem bila ranjena približno dva meseca pred koncem vojne v desno roko.“

„Ste kasneje še videli tovariša Kardelja?“ — „Ne, to je prvič in zadnjič toda na to srečanje sem zelo ponosna. Stejem si v čast srečanje s tako velikim človekom. Povem lahko, da smo s tovarišem Krištofom, tako smo ga imenovali partizani, izgubili velikega borca, tovariša in učitelja.“

„Ste bili med vojno kdaj zaljubljeni?“ — „Ja, moram povedati še to, da je med vojno težko biti zaljubljen. Imela sem rada fanta, ki je bil primorec iz Kopra. Toda nisva dolgo ostala skupaj. Umrl mu je oče in moral se je vrniti domov.“

„V vojni je padlo več mladih ljudi, je tako?“ sem vprašala.

„Da, tako je. Približna starost je bila 25 let. To je najbolj žalostno. Svabi so pobijali otroke, žene, skratka vse živo. Uživali so v pobijanju.“

„Partizane so imenovali banditi. Kaj mislite zakaj?“

„Ker so bili zlobni. Samo to lahko rečem. Ti ljudje niso imeli srca, ali pa so na vse pozabili. Iz njih je gorela mržnja in sovraštvo.“

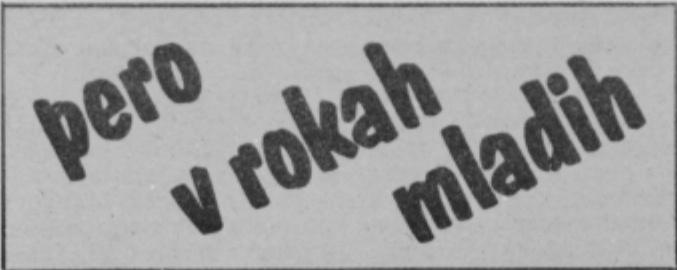
„Morali bova končati,“ se spomnim. Pozno je že. O tem bi lahko govorili še in še.

„Ja, veliko je o tem povedati in dobro je, da se pove. Tako boste mladi vedeli, kaj smo mi storili za vas in boste to znali tudi ceniti.“

„Hvala vam za ta pogovor in na svidenje,“ tako se posloviva.

Sedaj sem doma in spet premisslujuem. To je torej naša „svoboda“. Mislim, da sem se s tem tudi nekaj naučila. Naučila sem se, da moram bolj spoštovati starejše ljudi. Saj so oni priborili to, kar danes imamo. Mi lahko samo še hranimo in še lepšamo našo domovino. Za vzgled nam lahko služijo brigadirji in JLA. Nam mladim pa je nalogo zadal naš dragi tovariš Tito. Na nas je, da se učimo. Tako bomo starejšim generacijam dokazali, da tudi današnja mladina nekaj velja.

Danica Jakovljevič

V nesreči spoznaš prijatelja

V zimskih počitnicah smo se doma domenili, da pojdem v Kidričevo. Vsa pokrajina je bila pokrita z belo odejo. Sneg se je lesketal v sončnih žarkih, ki so kukali izza oblakov.

Čeprav me je ščipal mraz, sem hitela po ledeni stezi do železniške postaje. Na postaji se je zbralo kakih ducat ljudi. Med njimi je bila tudi ženica iz naše vasi. Mmrli so med seboj, le na staro ženico z ukrivljenim hrbtom in zgubanim obrazom se ni nihče ozrl. Sedla sem k nji in po njenih besedah ugotovila, da pojde k zdravniku v Ptuj. Čez nekaj trenutkov je pripeljal vlak za Maribor. Ženica je že vstala in mislila stopiti v vlak. Hitro sem stopila do vlaka in rekla: „Mati, ali ne greste v Ptuj?“

„Da, saj je to pravi vlak, kajne!“ mi je odgovorila.

„Ne, ta vlak pelje za Maribor!“ sem ji odgovorila ter ji pomagala z vlaka. Še malo sva poklepetali in že je pripeljal vlak za Ptuj. Bila je okorna, zato sem ji pomagala, da je lažje prišla v vlak. Na vlaku se mi je pristrčno zahvalila. S solzami v očeh je dejala:

„Zelo malo je danes takšnih otrok, ki bi starce pogledali, kaj še le, da bi jim pomagali.“

V Kidričevem sva se poslovili. Izstopila sem iz vlaka ter odšla svojo pot. Ona pa se je zopet sama in žalostna odpeljala dalje. Ta ženica mi je še sedaj zelo hvaležna.

Darinka Safošnik

Spomini na vojno

Moj oče je bil v času narodno-osvobodilnega boja približno toliko star, kot sem sedaj jaz. Živel je v Halozah, kjer osvobodilno gibanje ni bilo tako razvito kot drugod po Sloveniji.

Vendar se še danes živo spominja nekaterih dogodkov. Enega izmed njih mi je opisal takole:

„Spomladi leta 1943 me je mama poslala na vrt po solato za kosilo. Odrezal sem dve glavi, ko me je premotilo brnenje letalskih motorjev. Stekel sem po mamo in sestro. Vsi smo bili začuden, kajti nikoli še ni letelo toliko letal nad nami. Vzel sem star vojaški daljnogled, še iz prve svetovne vojne, ki mi ga je podaril stric Miha, in se zazrl v nebo. Letala so bila ameriški bombniki B-17, ki so zaradi svoje trdnosti dobili vzdevek le-teče trdnjave.

Naenkrat so se za njimi pripodili trije nemški lovci in jih napadli. Vnela se je zračna bitka. Nemška letala so se z vseh strani zaganjala v

Linorez — Vaje — Kolarič Atenka

velike ameriške bombnike, vendar niso bila kos njihovi trdi lupini. B-17 so leteli naprej, ko da se ne bi zavedali, kaj se dogaja okoli njih.

Letala so že zginjala za obzorjem, ko se je pokadilo iz repa enega izmed napadalcev. Strmoglavil je proti zemlji. Med padanjem je izgubil krila. Ko je treščil ob tla, je bilo za trenutek vse tiho, nato pa je zadonela strašna eksplozija. Bila je tako močna, da so pri sosedovih popokale vse šipe na oknih.

Kosi letala so frčali po zraku. Ostanke nesrečnega pilota, ki ni utegnil izskočiti, so naslednji dan našli raztresene po gozdu okrog razbitine.

Čez nekaj dni sem moral skupaj s sošolci na njegov pogreb, ker nam je tako ukazala nemška učiteljica.“

Ta dan sem postal bogatejši za eno zgodbo iz naše NOB.

Uroš Vidovič

Storili so mi krivico

(razmišljanje)

Bilo je pred štirimi dnevi, ko sem se peljala z avtobusom v Ptuj k zobozdravniku. Nekaj časa sem sedela sama, kmalu pa je k meni prisledla starejša ženska, ki sem jo že po govorici spoznala, da je doma v mestu.

Avtobus se je na manjši postaji ustavil in vstopila je zopet ženska, prav tako iz mesta.

Najbrž sta se poznali, ker sta takoj načeli pogovor. Dolgo sta se pogovarjali, ko sem naenkrat zaslišala, da je ena izmed njiju rekla (najbrž je bila učiteljica), da raje pusti službo, kot poučuje te trmaste kmečke otroke. „Saj z njimi se sploh ne da delati, ne morejo se naučiti niti ene same pesmice!“ je zatrdjevala.

Bili smo na avtobusni postaji in avtobus se je ustavil.

Šele kasneje sem razmišljala o „težkih kmečkih glavah“, se mar res ne morejo naučiti ene pesmice ali nimajo časa. So mar v mestu res sami odlihnjaki? Od kod so izšli naši veliki možje Ivan Cankar in številni pesniki ter pisatelji? Kam je šla letos nagrada s Kube?

Mislim, da „brihtnost“ ne raste v mestu, temveč v je vsakemu prirojena že ob rojstvu.

Ta pogovor me je močno ranil, mislim, da se nam godi velika krivica.

Danica Kozel

Odhod

Z železniške postaje je odmevala pesem:

„Oblaki so rdeči,
kaj nek pomenijo,
da vsi ti mladi fantje,
na vojsko pojdejo....“

Peli so jo mladi fantje. Čakali so na prihod vlaka, da jih bo odpeljal v razne kraje naše domovine služiti domovini. Ob njih so stali prijatelji, sorodniki, dekleta...; in vsi so nemo in z žalostjo na licih strmeli v prazno. V očeh deklet so se lesketale solze, fantje pa so s ponosom in nageljnomo na prsih nestrpno pričakovali trenutek, ko bodo oblekli vojaško suknjo.

Na železniški postaji je velika gneča, vendar so še ljudje vedno znova prihajali.

Iz daljave se je zasilal rezek blizg prihajajočega vlaka. Med pri-sotnimi je završalo. Prej veselim fantom je na obraz legla žalost.

Se slovo od svojcev, stisk roke, poljub...

Vlak se je ustavil. Dolgo pričakovani trenutek! Naborniki so se ločili iz posameznih skupin in stopili v vagon. Nagetli so se ob oknih in še zadnjič pomahali v pozdrav.

Postajni načelnik je dal znak za odhod. Lokomotiva je zasopihala, se premaknila in zažvižgala, kakor da bi tudi ona za dolgo jemala slovo od svojih dragih.

Bodoči vojaki so še dolgo sloneli na oknih in gledali za oddaljujočim se Ptujem. Mrzel veter jim je bril v obraze. Manj vztrajni so stopili v kupeje in odstopili prostor pri oknu drugim. Nekateri so se živahno pogovarjali, nekateri pa so tiho strmeli v tla in premissljevali o znancih, sorodnikih, dekletih...; in o prihodnosti.

V enem izmed številnih kupejev so glasno zapeli:

„Jaz sam bom listje grabil,
jaz sam bom praprot žel,
jaz sam bom dekle ljubil,
ko bom nazaj prišel!“

Karmen Ivartnik

Janez

Dorašča v toplem domu in starši skrbijo zanj kakor ptica za svoje mladiče. Ima kot svila mehke lase in zelene oči. Je suh kot trlica in zdi se, da ga bo vsak čas odpihal veter.

Na njegovem obrazu skoraj nikoli ni videti žalosti. Vedno je nasmejan, s svojim neugnanim veseljem osrečuje prijatelje, ki se vsi veselijo njegove bližine, kajti njegov široki smeh preganja vse temne sence. Janez je nesebičen tovariš. Vsakomur rad pomaga, če je le po-treben pomoči. Sam je odličen učenec, saj se za uspeh zelo rad potru-di.

Je poln muh kot grajski norček in vedno pogrunta kaj zabavnega. Takrat mu v očeh pobliskavajo vražički, ki jim ni mar žalosti in joka. Vedno znova kaj ušpiči, toda nihče se ne more nanj jeziti, ker pogleda nedolžno kot jagnje in graja kar zastane v grlu.

Je odličen recitator. Ima mehak glas, s katerim očara poslušalce. Takrat je tišina, vsi se zamaknejo v vsebino, ki jo posreduje z izredno čustveno prizadetostjo. Še nikomur ni storil nič žalega, zato ga imajo vsi radi.

Peter Zorli

Hrga Simon — Sova — 6. c

Linorez — Berlak Olga 6. c